

# JONGEREN ALCOHOL EN DRUGS

**inventaris preventiemateriaal**  
boeken, video's, spelmateriaal en lespakketten

**VAD VERENIGING VOOR ALCOHOL- EN ANDERE DRUGPROBLEMEN VZW**  
**VANDERLINDENSTRAAT 15 | 1030 BRUSSEL | T 02 423 03 33**  
**VAD@VAD.BE WWW.VAD.BE**

## Colofon

V.U.: VAD, Vereniging voor Alcohol- en andere Drugproblemen vzw  
Frieda Matthys - Vanderlindenstraat 15 - 1030 Brussel

Samenstelling en tekst: Inge Baeten, Ilse Bernaert, Mia De Bock, Tina Van Havere, Marc Wauters (VAD)

Lay-out cover: [www.epo.be](http://www.epo.be)

Lay-out binnenwerk: Greet Van Holsbeeck (VAD)

Met dank aan CAD en VVGG.

© 2005

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

## INLEIDING

“Ken je geen goede video om in de klas te bespreken?” “Ik zou het in de leefgroep eens willen hebben over alcohol en drugs. Ken jij materiaal dat ik kan gebruiken?” “We weten dat er in onze jeugdbeweging gebruikt wordt, maar er wordt niet over gesproken. Ik zou dit toch eens boven tafel willen krijgen met een spel. Welk kan ik best gebruiken?”

Wie op zoek is naar concreet materiaal om preventie-activiteiten vorm te geven, ziet vaak door het bos de bomen niet meer. Er lijkt zoveel te bestaan en tegelijk vindt men toch niet wat men zoekt. Er valt niet te ontkennen dat er in het huidige aanbod nog wel wat hiaten aan te geven zijn, bijvoorbeeld minder verbale werkvormen. Maar met deze inventaris van preventiemateriaal hopen we het zoeken wat te vergemakkelijken.

De inventaris bestaat uit vier delen: jeugdboeken, video's, spelmateriaal en lespakketten. Het zijn allemaal materialen om met kinderen en jongeren te werken. Deze inventaris zal dus vooral bruikbaar zijn in het onderwijs, het jeugdwerk en de bijzondere jeugdzorg en bij uitbreiding in alle sectoren waar met kinderen en jongeren gewerkt wordt.

Alle materialen worden beknopt beschreven op een fiche. U vindt er inhoudelijke, methodische en praktische informatie.

### Jeugdboeken

In deze categorie maken we een onderscheid tussen fictie, getuigenissen en informatieve jeugdboeken. Het gaat telkens om Nederlandstalig of vertaald materiaal. Middelengebruik en/of gokken zijn een centraal thema in alle boeken. De meeste boeken zijn (vrij) recent. U vindt echter ook een aantal oudere werken terug die nog steeds herdrukt worden en actueel blijven. Sommige boeken situeren zich op de grens met de volwassenenliteratuur. Er wordt telkens aangegeven vanaf welke leeftijd het boek geschikt is. Meestal vonden we deze leeftijdsindicatie vermeld op het boek. Waar niet, vermelden we een eigen oordeel.

Het is echter aangewezen om een boek waarmee u wil werken steeds vooraf zelf te lezen. Enkel op die manier kan u zich ervan vergewissen dat het boek aangepast is aan de groep waarmee u wil werken en in overeenstemming met de boodschap die u wil meegeven.

U vindt alle jeugdboeken terug in de (jeugd)afdeling van uw openbare bibliotheek, eventueel via interbibliothecair leenverkeer en in de boekhandel.

## Video's

We maken een onderscheid tussen didactische video's en fictie of speelfilms. Het gaat telkens om Nederlandstalige of ondertitelde video's. Middelengebruik en/of gokken is een centraal thema. Er werden geen video's opgenomen die ontwikkeld werden voor 1990. Wat de doelgroep betreft geven we telkens aan welke sector en welke leeftijdscategorie op de video vermeld wordt. Bij 'opmerkingen' wordt dit, eventueel, genuanceerd en aangevuld.

Ook hier is het aangewezen dat u de video waarmee u wil werken steeds vooraf grondig bekijkt, zodat u kan anticiperen op reacties uit de groep. Niet alle video's zullen in hun geheel bruikbaar zijn voor uw doelgroep. U kan dan de meest geschikte fragmenten selecteren. Bij sommige video's hoort een handleiding die u kan gebruiken bij de voorbereiding. Ook hier wordt informatie over opgenomen. Per video wordt vermeld waar u deze kan bestellen, ontlene of bekijken.

## Spelmateriaal

Ook voor het spelateriaal was het criterium dat middelengebruik en/of gokken het centrale thema is. De Nederlandse taal is eveneens een vereiste. Er werd geen spelateriaal van voor 1990 opgenomen. Materiaal dat met een externe spelbegeleider moet gespeeld worden, werd niet weerhouden.

Spelmateriaal lijkt in eerste instantie vooral geschikt voor het jeugdwerk, maar eigenlijk kan er in alle settings, waar op een creatieve manier met jongeren gewerkt wordt, gebruik van gemaakt worden.

Een spel doorgronden en kunnen anticiperen op alle mogelijke situaties en vragen vergt uiteraard ook de nodige voorbereiding. Per spel wordt vermeld waar u het kan bestellen, ontlene of inkijken.

## Lespakketten

De lespakketten vormen de omvangrijke afsluiter van deze inventaris. Opnieuw zijn middelengebruik en/of gokken het centrale thema en is de Nederlandse taal het criterium. Materiaal ouder dan 1995 of materiaal dat niet zonder een externe begeleider kan gebruikt worden, werd niet weerhouden.

Lespakketten zijn uiteraard bij uitstek geschikt voor toepassing in het onderwijs. Waar mogelijk wordt ook een specificering naar onderwijsrichting en/of leeftijd opgenomen. Lessen over de alcohol- en drugthematiek vragen de nodige voorbereiding.

Per lespakket wordt vermeld waar u het kan bestellen, ontlene of inkijken.

In elk van deze categorieën hebben we volledigheid nagestreefd. Dit betekent niet dat we pretenderen volledig te zijn. Voor wat de jeugdboeken betreft bijvoorbeeld is dit een quasi onmogelijke zaak. Best mogelijk dus dat u in uw zoektocht op boeken of materiaal stoot die niet in deze inventaris opgenomen zijn. Wij horen het graag van u. Ook wanneer informatie in deze inventaris niet (meer) blijkt te kloppen, willen we dit graag kunnen verbeteren.

Om aanvullingen en correcties door te geven kan u gebruikmaken van de invulblaadjes vanaf pagina 213.

Wat u niet terugvindt in deze inventaris is een kwaliteitsbeoordeling. De kwaliteit van een preventie-activiteit wordt door zoveel meer factoren bepaald dan enkel het materiaal of de methodiek waarmee gewerkt wordt, denken we maar aan de achterliggende visie, de doelstellingen die nagestreefd worden, is de activiteit aangepast aan de leeftijd en de voorkennis van de doelgroep, enzovoort.

Zonder in detail te treden, kunnen we toch enkele richtlijnen meegeven. We spreken van goede preventie-activiteiten als:

- preventie aandacht heeft voor mens, middel en milieu;
- preventie gericht is op het versterken van beschermende factoren (bijvoorbeeld verbondenheid met het eigen gezin) en het terugdringen van risicofactoren (bijvoorbeeld voorkomen van vroegtijdig schoolverlaten);
- preventie de doelgroep op meerdere plaatsen (in het jeugdwerk, in de sportclub,...) bereikt en meerdere doelgroepen (jongeren, volwassenen,...) aanspreekt;
- preventie rekening houdt met de kenmerken van de doelgroep (leeftijd, culturele achtergrond,...);
- preventie continu en op lange termijn wordt uitgewerkt;
- preventie de doelgroep betreft bij opzet, uitvoering en evaluatie van het preventieprogramma dat vertrekt vanuit de noden, interesses en ervaringen van de doelgroep;
- preventie meer is dan informatieoverdracht;

(Uit: Over jongeren en middelengebruik: de cijfers ontcijferd. Krijtlijnen voor preventie in het onderwijs, VAD, 2003 – zie ook [www.vad.be](http://www.vad.be))

September 2005

#### *Leestips*

*Drugs etc.: Dit pakket, bedoeld voor preventiewerkers, hulpverleners en sleutelfiguren in de maatschappelijke sectoren, bevat twaalf folders met beknopte productinfo, twaalf fact sheets en een cd-rom met uitgebreide productinfo, een brochure over de geschiedenis van middelengebruik en gokken, cijfergegevens, problematisch gebruik en niet-problematisch gebruik, beleid en wetgeving, preventie, vroeginterventie, hulpverlening en harm reduction ..., en zes didactische fiches met praktische tips voor het geven van productinfosessies in het onderwijs, op het werk, in het jeugdwerk, in de bijzondere jeugdzorg, voor ouders en voor cliënten (psycho-educatie).*

*Publicaties specifiek voor het onderwijs, het jeugdwerk of de bijzondere jeugdzorg vindt u in de catalogus van VAD of op onze website: [www.vad.be](http://www.vad.be).*

*Met specifieke vragen kan u terecht bij de DrugLijn op 078-15 10 20 of [www.druglijn.be](http://www.druglijn.be).*



## OVERZICHT

	Titel	Doelgroep	Pagina
Jeugdboeken fictie	Aan het einde van de tunnel	vanaf 12 jaar	1
	Afblijven	vanaf 12 jaar	2
	Afdokken!	vanaf 12 jaar	3
	Bezopen	vanaf 14 jaar	4
	De antimeid	vanaf 14 jaar	5
	De draadjespop	vanaf 8 jaar	6
	De gekte van Mees Santing	vanaf 10 jaar	7
	De gokduivel	vanaf 14 jaar	8
	De hemel is geen huis	vanaf 14 jaar	9
	De schoolpleindealers	vanaf 14 jaar	10
	Dit moet ik je vertellen	vanaf 12 jaar	11
	Echt weg is niet zo ver	vanaf 7 jaar	12
	Een muur van hitte	vanaf 8 jaar	13
	Een vlieg op de muur	vanaf 12 jaar	14
	Eind goed al goed?	vanaf 12 jaar	15
	Geluk in een pil	vanaf 15 jaar	16
	Gevoelige snaren	vanaf 15 jaar	17
	Gewoon niet doen!	vanaf 12 jaar	18
	Harley, niet de motor	vanaf 14 jaar	19
	Het gat in de haag	vanaf 4 jaar	20

	Het is fijn om er te zijn	vanaf 10 jaar	21
	Het Nerthusmysterie	vanaf 13 jaar	22
	Het uur nul	vanaf 14 jaar	23
	Het verhaal van Robin	vanaf 10 jaar	24
	Hooligan	vanaf 11 jaar	25
	Ijskoud	vanaf 12 jaar	26
	Jay	vanaf 13 jaar	27
	Junkies	vanaf 14 jaar	28
	Knuffels in de kelder	vanaf 9 jaar	29
	Kortsluiting	vanaf 13 jaar	30
	Liefde in een fles	vanaf 14 jaar	31
	Miembro vliegt uit	vanaf 4 jaar	32
	Mijn moeder is verslaafd	vanaf 14 jaar	33
	Mijn rotvriend	vanaf 11 jaar	34
	Nachtboek van Jelle	vanaf 12 jaar	35
	Nikolaj	vanaf 12 jaar	36
	Oline, het olifantje	vanaf 6 jaar	37
	Op een zijspoor	vanaf 12 jaar	38
	Orfie	vanaf 14 jaar	39
	Paardenstaart	vanaf 14 jaar	40
	Radeloos	vanaf 12 jaar	41
	Schaduwwereld	vanaf 14 jaar	42
	Schuld!	vanaf 12 jaar	43
	Slagen	vanaf 10 jaar	44



	Slikken of stikken	vanaf 10 jaar	45
	Sneeuwkonigin	vanaf 14 jaar	46
	Soesapoeza	vanaf 12 jaar	47
	Soms is de wereld van mij: het verhaal van een zwerfjongere	vanaf 14 jaar	48
	Spelbreker	vanaf 12 jaar	49
	Stille lippen	vanaf 14 jaar	50
	Thijs is gek op videospelletjes	vanaf 8 jaar	51
	Toeka in de wolken	vanaf 3 jaar	52
	Toeka ondersteboven	vanaf 6 jaar	53
	Verraad	vanaf 14 jaar	54
	Voettocht naar de vrijheid	vanaf 13 jaar	55
	Vogelvrij	vanaf 9 jaar	56
	Vriend of dealer?	vanaf 12 jaar	57
	Wat is een trip, Marije?	vanaf 10 jaar	58
Jeugdboeken getuigenis	Christiane F.	vanaf 15 jaar	59
	De moeder van David S., Geb. 3 juli 1959	vanaf 15 jaar	60
	Gevaarlijk spul: het verhaal van een ex-junkie	vanaf 13 jaar	61
	Het onkruid en de bloem: dagboek van een verslaafd meisje	vanaf 14 jaar	62
	Het verrotte leven van Floortje Bloem	vanaf 14 jaar	63
	Weggelopen	vanaf 14 jaar	64

Jeugdboeken informatief	Alcohol. Durf nee te zeggen!	vanaf 14 jaar	65
	Gebruikt de juf drugs? Vragen van en voor kinderen over drugs	vanaf 10 jaar	66
	Hasj en wiet. Durf nee te zeggen!	vanaf 14 jaar	67
	Praten over ... alcohol	vanaf 14 jaar	68
	Wat je moet weten over alcohol	vanaf 10 jaar	69
	Wat je moet weten over alcohol	vanaf 14 jaar	70
	Wat je moet weten over amfetaminen	vanaf 14 jaar	71
	Wat je moet weten over cocaïne	vanaf 14 jaar	72
	Wat je moet weten over drugs	vanaf 10 jaar	73
	Wat je moet weten over heroïne	vanaf 14 jaar	74
	Wat je moet weten over LSD	vanaf 14 jaar	75
	Wat je moet weten over steroïden	vanaf 14 jaar	76
	Wat je moet weten over XTC	vanaf 14 jaar	77
Video's didactisch	Achter het masker - Maske'nin arkasi	jongeren en ouders uit de Turkse gemeenschap	79
	Alcohol do you know? Do you care?	Secundair onderwijs 12-15 jaar	80
	Alcohol, drugs en opvoedingsondersteuning	jongeren en ouders	81
	Alcohol en rijvaardigheid	Secundair onderwijs (les verkeer): vanaf 16 jaar	83
	Alcohol, weet wat je doet. Een film over de gevolgen van overmatig drinken	Secundair onderwijs en bijzondere jeugdzorg: 13-18 jaar	84
	Bange vogel	Basis- en secundair onderwijs: 11-13 jaar	86

Bar & Boos	Basis- en secundair onderwijs:	
Een schoolpakket over verslavingsproblemen	10-13 jaar	87
Blowen: weet wat je doet	Secundair onderwijs en	
Een film voor jongeren over de gevolgen van veel blowen	bijzondere jeugdzorg: 14-18 jaar	88
Cocaïne: wat is het en wat doet het met je?	Secundair onderwijs, jeugdwerk en bijzondere jeugdzorg: vanaf 15 jaar	89
Diverse drugs: wat is het en wat doet het met je?	Secundair onderwijs, jeugdwerk en bijzondere jeugdzorg: vanaf 15 jaar	90
DR-UG-U2?	geen leeftijd vermeld	91
Drugs	Basisonderwijs: 10-13 jaar	93
Drugs, geestverruimende programma's	Secundair onderwijs: 14-18 jaar	95
Gokken: weet wat je doet	Secundair onderwijs en	
Een film voor jongeren over de gevolgen van veel gokken	bijzondere jeugdzorg: vanaf 16 jaar	96
Hasj: wat is het en wat doet het met je?	Secundair onderwijs, jeugdwerk en bijzondere jeugdzorg: vanaf 15 jaar	98
Know Limits	Secundair onderwijs: 14-20 jaar	99
Liever nuchter, jongens!	niet vermeld	100
Onder invloed onderweg?	Secundair onderwijs: 14-17 jaar	101

	Op zoek Achtergronden en drijfveren van een druggebruiker	ouders, broers, zussen van van een druggebruiker	102
	Slik!?! Over uitgaan en drugs	Secundair onderwijs: 14-17 jaar	103
	Tieners in de wolken	ouders en jongeren: vanaf 15 jaar	105
	Wat drink jij eigenlijk?	Onderwijs, buurt- en asielcentra: vanaf 15 jaar	107
	XTC: wat is het en wat doet het met je?	Secundair onderwijs, jeugdwerk en bijzondere jeugdzorg: vanaf 16 jaar	108
	Zappers	Secundair onderwijs: 12-14 jaar	109
	Zwart op wit Meningen van jongeren over drugs	Secundair onderwijs, jeugdwerk en bijzondere jeugdzorg: vanaf 14 jaar	110
Video's fictie	Basketball diaries	vanaf 16 jaar	111
	Leaving Las Vegas	vanaf 16 jaar	112
	Naar de klote!	vanaf 16 jaar	113
	Requiem for a dream	vanaf 18 jaar	114
	Return to paradise	vanaf 12 jaar	115
	Thirteen	vanaf 16 jaar	116
	Traffic	vanaf 16 jaar	117
	Trainspotting	vanaf 16 jaar	118
Spelmateriaal	Alcoholspel	vanaf 15 jaar	119

Babbelspel	Buitengewoon onderwijs vanaf 7 jaar	120
Contactdoos	vanaf 15 jaar en/of ouders	122
De kater komt later	vanaf 15 jaar	124
De ronde van Biervliet	vanaf 16 jaar	126
Drugs etc. - kaartspel	vanaf 12 jaar	128
Drugs ingeblikt	vanaf 12 jaar	130
Drugsspel	vanaf 16 jaar (ASO, TSO, BSO)	131
Gokken is dokken	vanaf 12 jaar	133
Hip zonder trip	vanaf 14 jaar	134
Ik ben de baas	12-18 jaar Buitengewoon secundair onderwijs en bijzondere jeugdzorg	135
Kwartetspel roken en drinken	vanaf 10 à 12 jaar	137
Omgaan met risico's		
Een interactief gezelschapsspel	15-20 jaar	138
Omgaan met risico's plus Een interactief gezelschapsspel	Buitengewoon secundair onderwijs, hoofdzakelijk opleidingsvorm 3 en 4, evt. 2 Bijzondere jeugdzorg	139
Rechtbankspektakel	vanaf 16 jaar	141
Straf spul	14-17 jaar	142

	Verslingerd	10-14 jaar	143
Lespakketten	Alcohol, een ander verhaal	Basisonderwijs	
	Afscheid van groep 8	10-12 jaar	145
	Alcohol, een ander verhaal	Basisonderwijs	
	Het voorlichtingsbureau	10-12 jaar	146
	Alcohol, een ander verhaal	Basisonderwijs	
	Informatiekatern	10-12 jaar	147
	Alcohol, een ander verhaal	Basisonderwijs	
	Randy en Lea	10-12 jaar	148
	Alcohol?!		
	Lesboek voor groep 7 & 8 basisonderwijs		
	Werkboek voor groep 7 & 8 basisonderwijs	Basisonderwijs: 10-12 jaar	149
	Al-Cordelia werkmap	jongeren	150
	Comsova? Werkvormen rond communicatieve en sociale vaardigheden	Deeltijds onderwijs	151
	Contactsleutels		
	Leefvaardigheden voor de eerste en tweede graad van het basisonderwijs	Basisonderwijs: 6-10 jaar Buitengewoon lager onderwijs	152
	De antimeid - lesmap	Secundair onderwijs: 12-14 jaar	154
	De gezonde school en genotmiddelen		
	Handboek	Secundair onderwijs	155
	Drugs?!		
	Lesboek voor groep 7 & 8 basisonderwijs		
	Werkboek voor groep 7 & 8 basisonderwijs	Basisonderwijs: 10-12 jaar	156

Drugs en gokken	Basisonderwijs: 10-12 jaar	157
Drugs in de klas... even slikken??!! Alcohol, medicatie en tabak		
Eerste graad	Secundair onderwijs: 12-14 jaar	158
Drugs in de klas... even slikken??!! Illegale drugs, smart drugs en gokken		
Tweede graad	Secundair onderwijs: 14-16 jaar	159
Drugs in de klas... even slikken??!! Drugs algemeen		
Derde graad	Secundair onderwijs: 16-18 jaar	160
Engage 2: speelse groepsactiviteiten	Secundair onderwijs, bijzondere jeugdzorg, jeugdwerk	161
Gezond genieten Activiteiten- en lessenpakket om op een toffe manier gezond te leven Kennismakingsproject	Kleuter- en basisonderwijs	162
Gezond genieten Lessenpakket om op een toffe manier gezond te leven Kleuteronderwijs	Kleuteronderwijs	163
Gezond genieten Lessenpakket om op een toffe manier gezond te leven Lager onderwijs: eerste leerjaar	Basisonderwijs: 6-7 jaar	164

Gezond genieten Lessenpakket om op een toffe manier gezond te leven Lager onderwijs: tweede leerjaar	Basisonderwijs: 7-8 jaar	165
Gezond genieten Lessenpakket om op een toffe manier gezond te leven Lager onderwijs: derde leerjaar	Basisonderwijs: 8-9 jaar	166
Gezond genieten Lessenpakket om op een toffe manier gezond te leven Lager onderwijs: vierde leerjaar	Basisonderwijs 9-10 jaar	167
Gezond genieten Lessenpakket om op een toffe manier gezond te leven Lager onderwijs: vijfde leerjaar	Basisonderwijs: 10-11 jaar	168
Gezond genieten Lessenpakket om op een toffe manier gezond te leven Lager onderwijs: zesde leerjaar	Basisonderwijs: 11-12 jaar	169
Gezondheid, je kunt er zelf iets aan doen Gezondheidsrisico's	Kleuter- en basisonderwijs	170
Gezondheid, je kunt er zelf iets aan doen Sociale vaardigheden	Kleuter- en basisonderwijs	171



Gezondheid, je kunt er zelf iets aan doen		
Zelfconcept	Kleuter- en basisonderwijs	172
Het gat in de haag		
Contactsleutels		
Leefvaardigheden in het kleuteronderwijs en de eerste twee jaren van het basisonderwijs	Kleuter- en basisonderwijs: 3-8 jaar Buitengewoon lager onderwijs	173
Leefsleutels in actie plus	Hogere jaren BuSo en BSO	175
Leefsleutels in actie: vaardighedengids	Secundair onderwijs, ASO en TSO:	
Leefsleutels in actie: projecten	15-18 jaar	176
Leefsleutels in het jeugdwerk	Jeugdwerk	177
Leefsleutels voor jongeren - Eerste jaar	Secundair onderwijs, ASO en TSO: eerste jaar	178
Leefsleutels voor jongeren plus	Buitengewoon secundair onderwijs (eerste, tweede en derde jaar) Beroepssecundair onderwijs	179
Leefsleutels voor jongeren - Thema's	Secundair onderwijs, ASO en TSO: tweede en derde jaar	180
Leerlingen, school en genotmiddelen		
Handleiding	Secundair onderwijs	181
Leerlingmentor in het voortgezet onderwijs	Secundair onderwijs	182

Miembo		
Een project voor het basisonderwijs	Kleuter- en basisonderwijs:	
Miembo vliegt uit	4-12 jaar	184
Onder invloed onderweg?		
Slik!?	Buitengewoon secundair	
Lesmateriaal voor praktijkschool en leerweg-	onderwijs	
ondersteunend onderwijs	Beroepssecundair onderwijs	186
Onder invloed onderweg?		
Over alcohol, drugs en verkeer		
Bovenbouw voortgezet onderwijs	Secundair onderwijs: 14-18 jaar	188
Op je gezondheid	Secundair onderwijs, BSO-	
	Project Algemene vakken	
	14-16 jaar	190
Ouders, school en genotmiddelen		
Handleiding	Secundair onderwijs	191
Pedagogisch dossier drugsverslaving		
Trainspotting, Naar de klote!	Secundair onderwijs: 15-18 jaar	192
Reglementeren en genotmiddelen		
Handleiding: voortgezet onderwijs	Secundair onderwijs	193
Roken, alcohol en drugs?!	Basisonderwijs	194
Roken, drinken, drugs en gokken	Buitengewoon secundair	
Lespakket voor het voortgezet speciaal	onderwijs: eerste, tweede en	
onderwijs	derde jaar	195
Roken en drinken	Basisonderwijs: 10-12 jaar	197

Signaleren, begeleiden en genotmiddelen: handboek voortgezet onderwijs	Secundair onderwijs	198
Slik!? Over uitgaan en drugs	Secundair onderwijs: 14-17 jaar	199
Sterker dan drank Lesboekje voor het verkeersonderwijs over rijden onder invloed	Secundair onderwijs	201
Toeka Leefsleutels voor het basisonderwijs Toeka in de wolken Toeka ondersteboven	Kleuter- en basisonderwijs	202
Unplugged Preventief werken na een voorstelling over drugs in de middelbare school	Secundair onderwijs	204
Wat uw leerlingen kunnen verwachten van alcohol	Secundair onderwijs: 12-14 jaar	206
Wat uw leerlingen kunnen verwachten van blowen	Secundair onderwijs: 12-15 jaar	208
Wat uw leerlingen kunnen verwachten van gokken	Secundair onderwijs 12-15 jaar	210
Wat uw leerlingen kunnen verwachten van XTC	Secundair onderwijs: 15-18 jaar	212



inventaris preventiemateriaal

# JEUGDBOEKEN

## fictie

VND | VANDERLINDENSTRAAT 15 | 1030 BRUSSEL | T 02 432 03 32 | VND@VND.BE | WWW.VND.BE

Titel	AAN HET EINDE VAN DE TUNNEL
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	De Landtsheer, P.
Uitgave	Antwerpen: C. de Vries-Brouwers, 2000
Inhoud	Op een dag loopt Babs van huis weg om haar broertje te zoeken. Na enkele dagen te hebben rondgezworven, belandt zij bij een groep straatjongeren. Vrij vlug ervaart zij dat de meeste leden van de groep zich prostitueren om aan hun drugverslaving te kunnen voldoen. Haar wereld stort in als zij op een dag verneemt dat haar broertje zelfmoord heeft gepleegd. (achterflap boek)
Doelgroep	Vanaf 12 jaar
Aantal pagina's	121
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	AFBLIJVEN
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	Slee, C.
Uitgave	Houten: Van Holkema & Warendorf, 1999
Inhoud	Het verhaal draait om Melissa (veertien jaar). Ze kan heel goed dansen en doet ook aan jazzballet. Jordi is een goede vriend en is verliefd op haar. Op een keer wordt ze gevraagd om mee te werken aan een videoclip. Ze grijpt haar kans meteen. Tijdens de opnames leert ze Jim kennen, hij gebruikt drugs en al gauw gebruikt Melissa ook om 'beter' te kunnen dansen. Jordi tracht er alles aan te doen om haar van de drugs af te helpen, maar haar gebruik escaleert. Wanneer ze van joints overschakelt op LSD en XTC en ze terechtkomt in het ziekenhuis, is het vertrouwen ver te zoeken tussen Melissa en haar ouders en haar vrienden.
Doelgroep	Vanaf 12 jaar
Aantal pagina's	160
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	AFDOKKEN!
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	Swindells, R.
Uitgave	Averbode: Altiora, 2000
Inhoud	Het verhaal gaat over een paar leerlingen in het stadje Cottoncroft. Ze werken in het weekend in een hamburgertent of hebben een krantenronde. Maar elke week moeten ze tien procent van hun verdiende geld 'afdokken' aan Mr. Flitcroft, de baas van een uitzendkantoor die er maffiapraktijken op na houdt, voor bescherming. Wie weigert, wordt hardhandig aangepakt. Ook hiervoor heeft Mr. Flitcroft zijn mannetjes en meisjes, zelf blijft hij buiten schot. Nooit heeft men iets kunnen bewijzen. De jongeren zijn het beu en zoeken steun bij de schooldirecteur en een journalist. De machtsstrijd breekt los.
Doelgroep	Vanaf 12 jaar
Aantal pagina's	177
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling



Titel	BEZOPEN
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	Swindells, R.
Uitgave	Averbode: Altiora, 2002
Inhoud	<p>Volgende week krijgt Dennis zijn rapport. Het wordt een lastige week voor hem en zijn vrienden. Want hij weet nu al dat zijn resultaten slecht zijn. Hoe kan het anders, met amper een paar uur studie en veel, vooral veel bier. Niet dat dronken zijn helpt, maar hij kan het drinken niet laten. Ook Mark drinkt graag een glaasje teveel. Hij heeft zijn examens niet afgelegd en durft niet meer naar huis te gaan.</p> <p>Deze jongens liegen hun ouders en zichzelf voor. Het is een manier van leven geworden, waarover ze iedere controle verliezen. (achterflap boek)</p>
Doelgroep	Vanaf 14 jaar
Aantal pagina's	210
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	DE ANTMEID
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	Briels, J.
Uitgave	Waasmunster: Abimo, 2001
Inhoud	Het verhaal gaat over Kitty, een meisje van veertien. Haar vader is zeeman, bijna nooit thuis en hij heeft een drankprobleem. Haar moeder kan een huishouden met twee kinderen niet aan, zodat Kitty op internaat moet. Ze loopt met een vriendin weg uit het internaat en keert terug naar huis, waar ze de oude havenbuurt van Antwerpen leert kennen. Ze leert daar Johnny kennen, die haar in contact brengt met LSD. Ze begint te werken als animeermeisje om haar gebruik van LSD, cocaïne en amfetamines te financieren. Aanvankelijk merken noch haar moeder, noch de huisarts iets op van haar groeiende verslaving. Ze leidt een leven van opnames in ziekenhuizen, arrestaties en vruchteloze pogingen om af te kicken... Tot ze de leeftijd van dertig bereikt en na een mislukte zelfmoordpoging in een gesloten instelling terechtkomt, waar ze leert leven zonder drugs. Na vijf jaar keert ze terug naar huis, alles gaat goed, tot ze opnieuw in contact wordt gebracht met drugs. De drang om te vliegen bleek te groot...
Doelgroep	Vanaf 14 jaar
Aantal pagina's	109
Opmerkingen	Bij dit boek hoort een lesmap met onder meer twee uitgewerkte lessenspakketten, zie pagina 154.
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	DE DRAADJESPOP
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	Heylen, M.
Uitgave	Antwerpen: Standaard Uitgeverij, 1992
Inhoud	<p>Het verhaal gaat over een meisje van acht, Annelies, wiens vader een alcoholprobleem heeft. Het speelt zich af tijdens de zomervakantie. Haar beide ouders gaan werken en Annelies brengt de tijd door met wat rond dwalen in de stad. Op een dag leert ze een student kennen die met zijn viool spelende draadjespop wat geld tracht te verdienen.</p> <p>Annelies sluit vriendschap met de pop en vertelt wat er thuis gaande is (vader die werkloos wordt als gevolg van het drinken en de ruzies met moeder). De 'pop' geeft haar raad en helpt haar om te gaan met het alcoholprobleem van haar vader. Het verhaal eindigt met het feit dat vader hulp zoekt en terug werk vindt.</p>
Doelgroep	Vanaf 8 jaar
Aantal pagina's	64
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugd afdeling

Titel	DE GEKTE VAN MEES SANTING
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	van Assen, K.
Uitgave	Antwerpen: Querido, 1998
Inhoud	Het verhaal begint met een stukje voorgeschiedenis. Het gaat over Aatze, die zich verzet tegen zijn vader om mee te gaan varen op zee. Hij heeft nare voorgevoelens, die achteraf blijken uit te komen. De ramp van Moddergat, waarin alle schippers, waaronder Aatze, verdrinken, is in de gedachten van Mees gegrift. Mees is een jongen, die gefascineerd is door vissers en stormen op zee. Hij vertelt voortdurend dergelijke verhalen aan iedereen, ook aan Simon. Simon is een stille jongen, die gefascineerd is door sterren en planeten. Mees gaat hem regelmatig opzoeken in het ziekenhuis. Want Mees heeft niet kunnen voorkomen dat zijn vader in dronken toestand een ongeluk veroorzaakte. Mees voelt zich verantwoordelijk voor de ellende die dit tot gevolg heeft, niet alleen voor zijn vader die in de gevangenis belandt, maar ook voor Simon, het slachtoffer van het ongeluk.
Doelgroep	Vanaf 10 jaar
Aantal pagina's	112
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	DE GOKDUIVEL
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	Driessen, I.
Uitgave	Hasselt: Clavis, 1997
Inhoud	Het verhaal gaat over een zestienjarige jongen, Frank. Een jaar geleden, toen zijn broertje acht was, is deze bij het oversteken van de straat verongelukt. Frank is er nog steeds het hart van in, alles gebeurde voor zijn ogen, het broertje dat zo naar hem opkeek... Frank voelt zich schuldig en verzet zijn gedachten door op de bingokast te spelen. Zijn vrienden proberen hem te helpen, maar het gaat van kwaad naar erger. Hij begint te liegen, steelt van zijn ouders en leent bij vrienden tot hij in enorme schulden zit. Zijn jongere zus vertelt alles aan hun ouders en samen met hen en een paar van zijn vrienden, zoeken ze hulp. Frank komt terecht in een psychiatrische kliniek, waar hij goed opgevangen wordt. Praten doet hem erin slagen om "de duivel van zijn rug te krijgen"...
Doelgroep	Vanaf 14 jaar
Aantal pagina's	90
Opmerkingen	Dit boek verscheen eerder in 1990 bij Unistad onder de titel 'De bingo-story'.
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	DE HEMEL IS GEEN HUIS
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	Van Erkel, G.
Uitgave	Leuven: Davidsfonds/Infodok, 2002
Inhoud	Evelien mist haar moeder, die omgekomen is in een auto-ongeluk. Haar vader heeft een nieuwe vriendin en daar heeft zij het moeilijk mee. Bovendien zijn haar vader en zijn nieuwe vriendin niet bepaald stabiele mensen. Samen met haar stiefbroer wordt ze na school opgevangen in een dagcentrum. De situatie thuis wordt onhoudbaar, dus gaat Evelien begeleid zelfstandig wonen. Ze lijdt aan anorexia, komt in contact met Repelsteel die haar meesleurt in het drugmilieu, waardoor ze gaat leven in kraakpanden tot op het moment dat Repelsteel in coma geraakt en sterft. (achterflap boek)
Doelgroep	Vanaf 14 jaar
Aantal pagina's	208
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	DE SCHOOLPLEINDEALERS
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	Enckels, L.
Uitgave	Hasselt: Clavis, 1996
Inhoud	<p>Peter Bruyneel is een idealistische biologieleraar die nog maar pas lesgeeft. Hij merkt al snel op dat sommige van zijn leerlingen nogal afwezig zijn in de les. Vroeger experimenteerde hij zelf wel eens en daardoor heeft hij – sneller dan zijn collega's – door dat dit door druggebruik komt. Hij beseft ook al snel dat er gedeald wordt op school.</p> <p>Het verhaal gaat vooral over Willy, een zeventienjarige jongen. Zijn moeder is een jaar geleden zomaar verdwenen, zijn vader werkt hard en staat onder serieuze stress. Die wordt weggedronken. Vader heeft weinig tijd voor zijn zoon, die slechte studieresultaten behaalt en vlucht voor zijn problemen door de roes van jointjes op te zoeken. De leraar vangt de jongen op en helpt hem met zijn studie. Wanneer vader een nieuwe relatie begint, krijgt Willy's leven ook thuis opnieuw structuur.</p>
Doelgroep	Vanaf 14 jaar
Aantal pagina's	93
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	DIT MOET IK JE VERTELLEN
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	Swartenbroekx, R.
Uitgave	Averbode: Altiora, 1989
Inhoud	<p>Het verhaal gaat over Dirk, een vijftienjarige jongen uit een welgestelde familie. Zijn ouders willen dat hij Latijn studeert, terwijl hij technische school wil lopen. Zijn eerste jaar verknoeit hij. Hij moet blijven zitten en leert Benny kennen. Benny is een klasgenoot die joints rookt en die Dirk ook aanzet tot roken. Samen gaan ze vaak naar een geheime schuilplaats waar jongeren samenkomen om drugs te gebruiken. Op een bepaald moment besluit Dirk om ook eens zijn vriendin Myriam mee te nemen naar de schuilplaats. Hij zet haar aan om ook te gebruiken, maar zij ervaart een 'bad trip' en pleegt zelfmoord.</p> <p>Dirk zoekt steun bij zijn leraar Nederlands. Deze plaatst hem bij een gezin waar hij Inge leert kennen. Inge brengt hem weer op het rechte pad. Tot hij weer in contact komt met Benny en zelf een 'bad trip' meemaakt...</p>
Doelgroep	Vanaf 12 jaar
Aantal pagina's	92
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling



Titel	ECHT WEG IS NIET ZO VER
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	Moeyaert, B.
Uitgave	Meerhout: Infoboek, 1993
Inhoud	De vader van Roos drinkt graag en veel. Daardoor maakt hij vlug en veel ruzie. In de loop van het verhaal wordt de vader van Roos opgenomen om hem te helpen zijn drankprobleem op te lossen. Roos mist haar vader en kan moeilijk wennen aan een leven zonder hem.
Doelgroep	Vanaf 7 jaar
Aantal pagina's	58
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	EEN MUUR VAN HITTE
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	Dreesen, J.
Uitgave	Leuven: Davidsfonds, 1989
Inhoud	De vader van Sander is sterreporter, heeft een druk leven en drinkt. Als vader gedronken heeft, kan hij nogal eens agressief zijn. Sander heeft enerzijds schrik van zijn vader, anderzijds is hij ook trots op zijn vader in de periodes dat hij niet drinkt. Toch probeert hij zijn zusje te steunen door voor haar piano te spelen. Zelf zoekt hij steun bij Mirjam. Na een noodlottig ongeluk ligt Sander voor een tijdje in coma en hoewel zijn vader niet meer drinkt, is het vertrouwen stuk. En al krijgt het gezinsleven met een nieuwe baby, een nieuwe start, Sander draagt de ervaringen voor altijd met zich mee...
Doelgroep	Vanaf 8 jaar
Aantal pagina's	76
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	EEN Vlieg OP DE MUUR
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	Bracke, D.
Uitgave	Leuven: Davidsfonds/Infodok, 1995
Inhoud	Washington (tien) en Mico (zeven) zijn broers. Samen met Marcos (zestien) en zijn liefde Sandra (dertien) proberen ze te overleven in de straten van het Braziliaanse Salvador da Bahia. Ze proberen wat geld bij elkaar te scharrelen met bedelen, of ze knappen kleine klussen op. Op een dag komen ze in contact met een net van drugdealers. Tegen beter weten in worden ze opgezadeld met vuile, levensgevaarlijke karweitjes en ze merken al snel dat in dat wereldje geen mislukkingen geduld worden. (achterflap boek)
Doelgroep	Vanaf 12 jaar
Aantal pagina's	158
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	EIND GOED AL GOED?
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	Welsh, R.
Uitgave	Antwerpen: C. de Vries-Brouwers, 1993
Inhoud	<p>August is een jongen van dertien. Hij wordt vaak gepest op school en raakt bevriend met Konstantin, die het steeds opneemt voor hem. Hun leefwereld verschilt ontzettend. Konstantin is vijftien, zijn moeder is overleden en zijn vader heeft een drankprobleem, waardoor hij ook agressief is tegenover zijn kinderen. August komt uit een welgesteld gezin, als hij iets nodig heeft, moet hij het maar vragen.</p> <p>Konstantin kan de thuissituatie niet aan en loopt weg, dagenlang leeft hij in een grote betonnen buis. August is nu degene die hem helpt aan eten en extra kleding, zonder medeweten van zijn ouders. Wanneer hij geld steelt van zijn ouders, beginnen ook voor hem de problemen.</p>
Doelgroep	Vanaf 12 jaar
Aantal pagina's	99
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	GELUK IN EEN PIL
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	De Ridder, M.
Uitgave	Averbode: Altiora, 2002
Inhoud	Het verhaal gaat over Joachim, een jongen van zeventien. Zijn ouders zijn gescheiden en op een bepaald moment overlijdt zijn moeder (die een drankprobleem had), waarop Joachim bij zijn vader, de nieuwe vriendin van vader en zijn jongere zusje gaat wonen. Alles is nieuw en anders voor Joachim, toch slaagt hij erin zich in zekere mate aan te passen aan zijn nieuwe omgeving. Hij maakt nieuwe vrienden, maar deze leren hem het wereldje kennen van discotheken en het gebruik van XTC.
Doelgroep	Vanaf 15 jaar
Aantal pagina's	58
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	GEVOELIGE SNAREN
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	Bond, K.
Uitgave	Houten: Van Holkema en Warendorf, 2001
Inhoud	Peter's vader is verslaafd aan drank. Gelukkig heeft Peter afleiding gevonden in het gitaar spelen. Al zijn vrije tijd gaat naar de gitaar en hij wil van zijn hobby zijn beroep maken. Een bekend gitarist wil hem les geven. Via een bijbaantje kan hij zijn gitaarlessen betalen. Maar thuis gaat de strijd moeizaam verder, hij en moeder versus vader, die in drank een uitweg zoekt voor zijn problemen. Vader zelf vindt niet dat hij een probleem heeft, totdat het helemaal uit de hand loopt en vader en zoon in een knokpartij belanden.
Doelgroep	Vanaf 15 jaar
Aantal pagina's	144
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	GEWOON NIET DOEN!
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	Irwin, H.
Uitgave	Tilburg: Elzenga, 1992
Inhoud	Tracy kan het niet goed vinden met haar moeder, wat nog veregerd wordt door het feit dat haar moeder een boek schrijft over moeder-dochterrelaties. Tracy maakt zich ook grote zorgen om Stanley, een vriend sinds haar kindertijd. Stanley raakt steeds verder verstrikt in een web van drug- en alcoholgebruik, dealen, schulden en criminaliteit. Tracy heeft het gevoel dat ze bij niemand terecht kan. Tot ze de enige persoon contacteert die haar zou kunnen helpen...
Doelgroep	Vanaf 12 jaar
Aantal pagina's	189
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	HARLEY, NIET DE MOTOR
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	Bauer, C.
Uitgave	Haarlem: J.H. Gottmer, 2001
Inhoud	Harley Columba is veertien en weet honderd procent zeker dat ze geadopteerd is, want het is onmogelijk dat die "dronken draak en zijn vuurspuwende vrouw" haar ouders zijn... Ze loopt weg van huis, wordt verliefd op de verkeerde jongen, verwaarloost haar school, verliest bijna haar beste vriendin, experimenteert met drugs en drank en gaat in New York op zoek naar haar echte vader. Ze is klaar om de waarheid onder ogen te zien - denkt ze. (achterflap boek)
Doelgroep	Vanaf 14 jaar
Aantal pagina's	244
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling



Titel	HET GAT IN DE HAAG
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	Van der Kreeft, P.
Uitgave	Merelbeke: De Sleutel, 2000
Inhoud	<p>'Het gat in de haag' is een verhalenboek over leefvaardigheden. In het boek komen groenten tot leven die, elk met hun verhaal, de kinderen meenemen doorheen verschillende situaties die inzicht geven in leefvaardigheden. Afhankelijk van het thema waarrond je wil werken, kan je verhalen plukken uit het boek.</p> <p>Volgende aspecten komen aan bod: een beslissing nemen, kritisch en creatief denken, omgaan met anderen, omgaan met gevoelens, elkaar helpen,...</p>
Doelgroep	Vanaf 4 jaar
Aantal pagina's	84
Opmerkingen	Bij dit boek hoort een map voor de onderwijskracht en ondersteunend materiaal, zie pagina 173.
Verkrijgbaar	<p>De Sleutel - Preventie</p> <p>J. Guislainstraat 43, 9000 Gent, ☎ 09 210 87 10</p>

Titel	HET IS FIJN OM ER TE ZIJN
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	Kuijer, G.
Uitgave	Amsterdam: Querido, 2000
Inhoud	Polleke is een meisje van ongeveer elf jaar en schrijft graag gedichten. Haar vader, Spiek, is verslaafd aan drugs, steelt geld om zijn gebruik te financieren en wordt dakloos. Polleke schrijft gedichten voor hem, in zijn plaats eigenlijk, maar nu het zo slecht gaat met haar vader, is haar motivatie en inspiratie ver te zoeken. Ze helpt hem door mee te gaan naar een opvangtehuis, want zonder hulp geraakt hij niet alleen uit de ellende.
Doelgroep	Vanaf 10 jaar
Aantal pagina's	100
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	HET NERTHUSMYSTERIE
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	Hoogstraaten, T.
Uitgave	Amsterdam: Sjaloom, 1994
Inhoud	<p>Heel even bleef Henk als versuft zitten, de handen om het stuur geklemd. Toen stapte hij uit en liep haastig voor de auto langs op zoek naar de oorzaak van de klap. Als aan de grond genageld bleef hij staan. Half in de berm en half op de weg lag een racefiets en vlak ervoor, in het gras tussen de weg en de vaart, het levenloze lichaam van een meisje.</p> <p>Henk rijdt naar de dichtstbijzijnde boerderij om hulp te halen voor het bewusteloze meisje. Mirjam, een meisje van zijn school, blijkt in de boerderij te wonen. Samen gaan ze naar de fietsster om de ambulance op te wachten. Als ze aankomen zijn zowel het meisje als haar fiets spoorloos verdwenen. Dit is nog maar het begin van een reeks angstige en mysterieuze gebeurtenissen, waar Henk en Mirjam ongewild bij betrokken raken.</p>
Doelgroep	Vanaf 13 jaar
Aantal pagina's	143
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	HET UUR NUL
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	Bracke, D.
Uitgave	Leuven: Davidsfonds/Infodok, 1996
Inhoud	<p>Het verhaal gaat over de zestienjarige Ben en zijn goede vriend Filip. Samen gaan ze na schooltijd af en toe een joint roken. Op een bepaald moment wordt Ben verliefd op Diana. De twee zonderen zich meer en meer af en beleven hun eerste seksuele ervaringen. Filip daarentegen blijft in 'het milieu' en laat zich verleiden tot het gebruik van heroïne. Ben ziet zijn vriend lichamelijk aftakelen, crimineel gedrag stellen en in een isolement terechtkomen.</p> <p>Vervolgens gaat het met Ben ook niet zo goed. Na verschillende lichamelijke klachten laat hij een bloedonderzoek doen en komt hij tot de ontdekking dat hij seropositief is.</p>
Doelgroep	Vanaf 14 jaar
Aantal pagina's	190
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	HET VERHAAL VAN ROBIN
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	van Huffel, C.
Uitgave	Hasselt: Sobriëtas, 2002
Inhoud	Robin is een doodgewone jongen die graag ravot, gelukkig en tevreden wil zijn. Hij houdt veel van zijn zusje, van mama en papa. Maar Robin's papa is ziek. En dat heeft voor het gezinnetje rare gevolgen. Papa drinkt teveel, te pas en te onpas. Dat verziekt de hele sfeer in het gezin. Angst slaat toe. Mama kan het niet meer aan. Robin probeert dapper een schild van steun voor Sanne te zijn, die het allemaal niet begrijpt. (voorwoord)
Doelgroep	Vanaf 10 jaar
Aantal pagina's	34
Opmerkingen	Dit boekje is gratis documentatie bij de preventielessen van Sobriëtas.
Verkrijgbaar	Sobriëtas Dorpsstraat 67, 3770 Riemst, ☎ 011 21 20 93

Titel	HOOLIGAN
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	Enckels, L.
Uitgave	Hasselt: Clavis, 2002
Inhoud	<p>Het verhaal gaat over Erik, een hooligan van zestien jaar. Hij is opgenomen in een instelling wegens medeplichtigheid aan de moord op een veertienjarige voetbalsupporter.</p> <p>In flarden wordt het levensverhaal van Erik aan bod gebracht in het boek. Niet alleen de negatieve, maar ook de positieve aspecten uit zijn leven worden in de verf gezet. De drugproblematiek die aan bod komt, gaat vooral over XTC en cannabis, over groepsdruk. Ook in de instelling komt hij echter met drugs in aanraking.</p> <p>In dit verhaal probeert men aan te tonen dat elk individu anders is, dat verandering mogelijk is, mits goede ondersteuning.</p>
Doelgroep	Vanaf 11 jaar
Aantal pagina's	118
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	IJSKOUD
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	Hautman, P.
Uitgave	Amsterdam: Ploegsma, 2002
Inhoud	<p>Denn Doyle is een gewone jongen van vijftien. Hij woont in Amerika bij zijn moeder, gaat naar school, heeft een vriendin, Kelly, en verdient extra zakgeld met grasmaaien en andere tuinklusjes. Niks bijzonders dus. Tot Denn ontdekt waar zijn echte talent ligt: bij het pokerspel.</p> <p>Na zijn eerste succesvolle ervaringen gaat het van kwaad naar erger. Hij wordt een steeds betere gokker en wint grote sommen geld. Zoveel dat hij niet weet waaraan hij het moet uitgeven. De volwassenen in zijn omgeving dwingen hem om te stoppen met gokken, maar ondanks de contacten met lotgenoten lukt het hem niet.</p> <p>Als volwassene wordt Denn eigenaar van een restaurant en laat zich bedienen door een privé-butler. Hij is bijna al zijn vrienden kwijt. Het ergste is dat het hem helemaal niets kan schelen...</p>
Doelgroep	Vanaf 12 jaar
Aantal pagina's	173
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	JAY
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	Laird, E.
Uitgave	Antwerpen: C. de Vries-Brouwers, 2002
Inhoud	Het verhaal gaat over Jay, wiens zus maandenlang ziek is geweest. Net als zij de draad van haar leven weer heeft opgepakt, gebeurt er de ene ramp na de andere. Haar vader gaat bij een andere vrouw wonen en Jay, haar oudere broer, loopt van huis weg. Eerst benijdt ze hem om zijn vrijheid: hij speelt jazz en zwerft door de stad. Maar dan komt Jay in slecht gezelschap, hij speelt geen klarinet meer... en gedraagt zich als een zombie. De vriendschap met Riff leidt tot het gebruik van cannabis en LSD. Cassie is de enige die hem begrijpt. Maar kan zij hem helpen om de spookbeelden uit zijn geest te verjagen? (achterflap boek)
Doelgroep	Vanaf 13 jaar
Aantal pagina's	218
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling



Titel	JUNKIES
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	Burgess, M.
Uitgave	Bloemendaal: J.H. Gottmer/H.J.W. Becht, 1997
Inhoud	De moeder van David (bijgenaamd 'Teer' omdat hij zoveel rookt) drinkt en zijn vader slaat hem. Gemma's ouders zijn verstikkend streng. Beide jongeren, veertien jaar en verliefd op elkaar, lopen samen weg van huis. Ze zijn eindelijk vrij en doen wat ze willen. Zo komen ze op feestjes in contact met drugs. Beiden raken ze verslaafd aan heroïne. Teer begint te stelen, Gemma raakt verzeild in de prostitutie. Ze worden betrappt op dealen en gebruik en Teer wordt opgepakt. Hij belandt in de gevangenis, waar hij ook afkickt. Wanneer Gemma terugkeert naar huis, blijkt dat ze zwanger is. Ze bevalt van een dochter en kickt af. Teer keert ook terug naar huis, maar neemt een nieuwe start met een nieuwe relatie. Hij en Gemma blijven vrienden...
Doelgroep	Vanaf 14 jaar
Aantal pagina's	296
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	KNUFFELS IN DE KELDER
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	de Waard, A.
Uitgave	Amsterdam: Van Goor, 2000
Inhoud	Sterre heeft geen gemakkelijk leven thuis, met een moeder die drinkt en bijna altijd in bed ligt, een vader die weinig thuis is en op een bepaald moment zijn vrouw verlaat en bij zijn vriendin gaat inwonen. En alsof dat nog niet genoeg is, moet ze ook nog voor het huishouden en haar broertje zorgen. Ze schaamt zich enorm voor de buitenwereld en besluit om alle gedachten in tekeningen om te zetten en te bewaren in een doos. Wanneer het haar teveel wordt, kan de doos met tekeningen uitkomst bieden.
Doelgroep	Vanaf 9 jaar
Aantal pagina's	138
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	KORTSLUITING
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	Dijkzeul, L.
Uitgave	Rotterdam: Lemniscaat, 1996
Inhoud	Daniëls moeder, Rosy, is aan drank en drugs verslaafd en verwaarloost haar zoon. Die reist van opvangtehuis naar opvangtehuis en komt dan terecht in een pleeggezin. Zijn pleegouders zijn Marja en Jesse en hun kinderen zijn Pim (negen jaar) en Marieke (veertien jaar). Daniël (veertien jaar) schrijft brieven naar zijn moeder als een soort dagboek, want hij weet niet waar ze is. Net als het op school en thuis een beetje vlot gaat, leest Marieke zijn 'dagboek'. Hij loopt weg en zwerft dagenlang rond op zoek naar zijn moeder. Het verhaal eindigt als hij te horen krijgt dat zijn moeder in het buitenland woont en hij terugkeert naar zijn pleeggezin, waar hij met open armen wordt ontvangen.
Doelgroep	Vanaf 13 jaar
Aantal pagina's	166
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	LIEFDE IN EEN FLES
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	Baetens, R.
Uitgave	Hasselt: Uitgeverij Clavis, 2000
Inhoud	<p>De vader van Bert, Els en Leen heeft een drankprobleem en wordt geregeld agressief. Moeder is elke avond uit werken om wat geld bij te verdienen, aangezien het gezin het niet breed heeft en vader zich alleen maar in de schulden werkt. Vooral Bert, dertien jaar, moet de meeste klappen incasseren, Leen is de oogappel en ook de jongste van de drie, maar voor allemaal speelt zeker de psychische mishandeling een rol.</p> <p>Het wordt steeds maar erger, enkel externe hulp kan hen nu nog redden. Via de huisarts laten ze vader opnemen in een ontwenningskliniek. De rust en vrede keert terug in huis. Vergeven kunnen ze wel, vergeten nooit...</p>
Doelgroep	Vanaf 14 jaar
Aantal pagina's	121
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	MIEMBO VLIEGT UIT
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	Leefsleutels
Uitgave	Mechelen: Leefsleutels, 2000
Inhoud	'Miembo vliegt uit' brengt acht luchtige avonturen over het guitige figuurtje Miembo. Samen met zijn vriendjes ontdekt hij dat je veel dingen kan bereiken als je weet hoe je moet omgaan met waarden als vriendschap, vertrouwen, eerlijkheid en doorzettingsvermogen. Hij ontdekt dat schelden en pijn doen vaak geen leuke avonturen met zich meebrengen en dat alles ook anders kan opgelost worden. Het boek kadert in het project 'Miembo' dat streeft naar het welbevinden van kinderen thuis en op school.
Doelgroep	Vanaf 4 jaar
Aantal pagina's	64
Opmerkingen	'Miembo vliegt uit' maakt deel uit van het preventieprogramma Miembo dat ontwikkeld werd door Leefsleutels. Voor meer info zie pagina 184.
Verkrijgbaar	Vzw Leefsleutels Leopoldstraat 95, 2800 Mechelen, ☎ 015 45 94 20

Titel	MIJN MOEDER IS VERSLAAFD
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	Ram, S.P.
Uitgave	Den Haag: Padma, 2001
Inhoud	Stefano kan de ellende en het verdriet van zijn moeder niet aan. Nadat zijn vader met de noorderzon was vertrokken en zijn moeder verslaafd raakte aan drugs, werd ze van haar werk ontslagen en ging snel bergafwaarts. Stefano presteert ook niet zo optimaal op school. Hij krijgt een lager schooladvies en ontmoet op die school Mariska. Ze raken verliefd en vinden steun bij elkaar. Mariska heeft het ook zwaar thuis, want ze krijgt helemaal geen aandacht van haar ouders, die heel erg rijk zijn en de hele tijd alleen bezig zijn met hun zaak. Samen beleven Stefano en Mariska heel wat. Maar als Mariska geen contact meer opneemt met Stefano gaat het niet goed meer met hem. Zijn moeder overlijdt en hij zint op wraak op zijn vader. Uiteindelijk besluit hij... (achterflap boek)
Doelgroep	Vanaf 14 jaar
Aantal pagina's	176
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	MIJN ROTVRIEND
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	de Zwaan, P.
Uitgave	Ellessy, 1996
Inhoud	Mike is alleen in de grote stad. Omdat zijn moeder ziek is logeert hij bij zijn studerende broer, maar die heeft een vriendin en is altijd weg. Als hij een beetje rondwandelt in de binnenstad ziet Mike een jongen die door twee mannen in mekaar wordt geslagen en op straat blijft liggen. Mike helpt hem overeind en neemt hem mee naar de kamer van zijn broer. De jongen die moeilijk loopt omdat hij een stijf been heeft, doet aardig, maar als hij verdwenen is, ontdekt Mike dat hij geld van zijn broer heeft gestolen. Na een speurtocht door de stad ontdekt Mike dat de jongen op een heel bijzondere manier aan de kost komt: als zakkenroller, fietsendief en drugkoerier. Als ze bij toeval ontdekken waarom veel jongens, die in de binnenstad geld verdienen als drugkoerier, worden mishandeld hebben Mike en zijn 'rotvriend' elkaars hulp hard nodig.
Doelgroep	Vanaf 11 jaar
Aantal pagina's	160
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	NACHTBOEK VAN JELLE
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	Nolet, B.
Uitgave	Houten: Van Holkema en Warendorf, 2000
Inhoud	Jelles vader is een alcoholist die regelmatig agressief uithaalt naar hem en zijn moeder. Moeder duikt regelmatig onder bij haar zus, terwijl Jelle dan alleen achterblijft bij zijn vader. Op school vertelt hij niets, de slagen verdoezelt en verpakt hij in stoere verhalen voor zijn klasgenoten, toch vindt hij hulp bij een lerares. Al zijn ervaringen schrijft hij neer in zijn nachtboek, alleen daar kan hij de waarheid vertellen over zijn vader. Moeder en Jelle worden heen en weer geslingerd tussen liefde en haat voor de man die hun leven moeilijk maakt.
Doelgroep	Vanaf 12 jaar
Aantal pagina's	120
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling



Titel	NIKOLAJ
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	Tijsinger, E.
Uitgave	Rotterdam: Lemniscaat, 1989
Inhoud	De moeder van Nikolaj, van Russische afkomst, is na de dood van haar man aan de drank geraakt. Nikolaj, een veertienjarige jongen, zorgt zowel voor zijn moeder als voor zijn zusje, Nadja, van negen. Hij schaamt zich tegenover zijn vrienden en wil niet dat ze bij hem thuis komen. Op een bepaald moment kan Nikolaj het niet meer alleen aan, is de wanhoop nabij (zelfmoordgedachten) en laat zich helpen door de bureu. Moeder stemt uiteindelijk toe om geholpen te worden in een ontwenningsskliniek, waarbij de kinderen onderdak krijgen bij de bureu. Maar moeder blijft drinken, ondanks haar motivatie om te stoppen. Naarmate het boek vordert, zien we meer begrip van Nikolaj voor het drinken van zijn moeder en wordt aangegeven dat geduld prioritair is voor het overwinnen van een verslaving.
Doelgroep	Vanaf 12 jaar
Aantal pagina's	199
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	OLINE, HET OLIFANTJE OVER OPGROEIEN MET VERSLAAFDE OUDERS
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	Delfos, M.
Uitgave	Bussum: Trude van Waarden Produkties, 1997
Inhoud	Dit boek is een therapeutisch kinderboek. Het verhaal is bedoeld voor kinderen die te maken hebben met een pleeggezinplaatsing als gevolg van een verslavingsproblematiek (alcohol en/of illegale drugs) van hun ouders. Het gaat over Oline, een olifantje en haar moeder Olise. Ondanks de waarschuwingen van haar ouders, gaat Olise te ver in het bos en drinkt een paar keer van een verboden meertje. Door de lekkere, maar toch wel vreemde smaak wordt ze als het ware 'betoverd' en wil ze altijd opnieuw het verboden meertje gaan opzoeken. Ze gaat er elke dag naartoe zodat ze geen zorg meer kan dragen voor Oline en ze het beter vindt om haar kindje bij een andere olifantenfamilie te 'plaatsen'. Vervolgens komt in het verhaal aan bod hoe Oline zich voelt in een andere familie, ver van haar moeder. Olise kent nog wel een goede periode waarin ze Oline terugkrijgt, maar wanneer ze hervalt moet ze haar kind opnieuw afstaan.
Doelgroep	Vanaf 6 jaar
Aantal pagina's	36
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	OP EEN ZIJSPoor
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	Mouissie, S.
Uitgave	Amsterdam: Van Goor, 1995
Inhoud	Frank wil graag bij de populaire Lex horen; daarom doet hij alles voor hem, zelfs het wegbrengen van een verdacht pakje naar een coffeeshop.
Doelgroep	Vanaf 12 jaar
Aantal pagina's	115
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	ORFIE
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	Voigt, C.
Uitgave	Rotterdam: Lemniscaat, 1993
Inhoud	<p>'Orfie' vertelt het verhaal van de liefde tussen de zangeres Orfie en de verslaafde jongen Yuri. Alles begint met de vriendschap tussen Orfie en Enny. Deze laatste vertelt ook het verhaal zoals zij het zag.</p> <p>Orfie heeft een hemelse stem, heeft verschillende bands doorlopen. Wanneer het even niet goed gaat met Orfie, komt ze Enny terug tegen. Ze hebben mekaar jarenlang niet gezien, maar Enny zorgt ervoor dat ze met succes een nieuwe groep opricht. Yuri heeft Orfie leren kennen in één van de rockgroepen, is direct in haar ban, maar weet dat hij eerst van de drugs af moet zijn vooraleer er iets moois kan groeien.</p> <p>Het verhaal gaat dan verder met de relatie tussen Orfie en Yuri, waarbij Yuri eerst lange tijd 'clean' is, maar toch weer hervalt. Orfie is ontroostbaar en wordt tijdens een optreden onder de voet gelopen door het publiek, waarna het verhaal een dramatisch einde kent.</p>
Doelgroep	Vanaf 14 jaar
Aantal pagina's	91
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	PAARDENSTAART
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	Hoet, L.
Uitgave	Tielt: Lannoo, 2001
Inhoud	Het verhaal gaat over Hilde en Axel. Hilde is arts en heeft een eigen praktijk. Haar paarden staan in een manege, waar Axel ze verzorgt. Axel heeft namelijk met een paar vrienden de ruiten kapot gegooid en moet als schadevergoeding in de manege werken. Op een bepaald moment vraagt Hilde om haar paarden thuis in de stallen te komen verzorgen. Op die manier komt ze te weten dat Axel een drugverleden heeft. Hij mag zelfs rijden op de merrie Kolga, die niet meer bereden werd sinds de dood van haar broer Tim, gestorven aan een overdosis cocaïne.
Doelgroep	Vanaf 14 jaar
Aantal pagina's	150
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	RADELOOS
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	Slee, C.
Uitgave	Amsterdam: Prometheus, 2003
Inhoud	<p>Het verhaal gaat over twee jongeren, Paco en Yara, twee aparte werelden die elkaar op een bepaald moment kruisen.</p> <p>Paco's vader krijgt een hartstilstand in de auto. Paco weet niet hoe te reageren en zijn vader overlijdt. Schuldgevoel overheerst zijn leven, hij trekt zich terug, verwaarloost alles en iedereen en verliest zijn vrienden.</p> <p>Yara aan de andere kant vindt zichzelf te dik en gaat op dieet. Maar dit loopt uit de hand als ze te extreem gaat vermageren en op een bepaald moment zelfs niets meer eet. Wanneer ze op school ineenzakt, helpt Paco haar en vanaf dan bieden ze steun aan elkaar.</p>
Doelgroep	Vanaf 12 jaar
Aantal pagina's	195
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	SCHADUWWERELD
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	Descamps, L.
Uitgave	Antwerpen: Facet, 2002
Inhoud	Het verhaal gaat over een tiener, Kurt. Met zijn ouders heeft hij geen contact en zijn leraren vindt hij oersaai. Om de verveling tegen te gaan, begint hij te experimenteren met drugs, wat fataal dreigt af te lopen. De jonge hoofdpersoon raakt in een coma en komt zo terecht in een totaal nieuwe wereld waar hij geconfronteerd wordt met een totalitair regime. Op die manier splitst zijn persoonlijkheid zich en neemt het verhaal van tijd tot tijd psychedelische vormen aan. Op meer dan één manier komt zijn leven in gevaar. Maar kan je wel sterven in een wereld die de jouwe niet is? (achterflap boek)
Doelgroep	Vanaf 14 jaar
Aantal pagina's	182
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	SCHULD!
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	Mijnders, H.
Uitgave	Houten: Den Hertog, 2003
Inhoud	Op een klassenavond komt Michiel erachter dat er iets fout zit met zijn vader. Maar wat? Is het waar wat er over hem gezegd wordt? Michiel laat zich niet meer zien op school. Hij wil nu wel eens weten waar zijn vader uithangt, maar zo gemakkelijk is dat niet. Totdat hij ontdekt dat zijn vader 'The Chance' bezoekt... (achterflap boek)
Doelgroep	Vanaf 12 jaar
Aantal pagina's	163
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling



Titel	SLAGEN
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	Schoemans, R.H.
Uitgave	Averbode: Altiora, 1996
Inhoud	Geert is een jongen van tien, die gebukt gaat onder een pijnlijk geheim. Zijn vader wordt verschrikkelijk agressief als hij dronken is. Moeder begint ook te drinken om te vluchten in een roes. Geert incasseert de klappen, ruimt de rommel op en probeert zijn broertje te beschermen. Toch slaat hij ook zelf zijn broertje, als uiting van zijn agressieve gevoelens voor zijn ouders. De kinderen zijn heel solidair met hun ouders en zwijgen in alle talen tegenover de buitenwereld, tot de burens signalen opvangen. Zij sturen vader naar de AA en nadat moeder inziet dat ze een probleem heeft, laat ze zich ook helpen.
Doelgroep	Vanaf 10 jaar
Aantal pagina's	75
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	SLIKKEN OF STIKKEN
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	Huizing, G.
Uitgave	Haarlem: Holland, 2004
Inhoud	<p>Het leven als brugklasser is wel even wennen voor Kasper: steeds andere leraren, de nieuwe vakken en het gezeul met zijn tas... Gelukkig kan zijn broer Matthijs hem een beetje wegwijs maken.</p> <p>Maar de laatste tijd doet Mathijs vreemd afwijzend tegen hem. Kasper heeft het gevoel dat zijn broer iets verborgen houdt. Zou het gerucht waar zijn dat Matthijs een vriendin heeft of is er iets heel anders aan de hand?</p> <p>Wanneer Kasper het geheim van Mathijs ontdekt, raakt hij verstrikt in een web van gebeurtenissen. Kasper wil zijn broer helpen, maar komt in grote problemen waar hij met niemand over kan praten. En dan is er ook nog Flori... Langzamerhand is hij een beetje verliefd op haar geworden, maar is zij ook op hem?</p>
Doelgroep	Vanaf 10 jaar
Aantal pagina's	157
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	SNEEUWKONINGIN
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	Glovach, L.
Uitgave	Haarlem: Becht, 1999
Inhoud	<p>Het verhaal gaat over Samantha, een negentienjarig meisje. Ze ziet het thuis niet goed meer zitten, met een aan alcohol verslaafde moeder en haar nieuwe vriend. Samantha wil geld verdienen om een eigen huisje te hebben. Samen met een vriendin gaat ze schoonmaken en leert zo iemand kennen uit een stripteasebar. Daar kan ze veel geld verdienen, maar aangezien ze topless moet dansen, begint ze heroïne te nemen om haar verlegenheid en onzekerheid te overwinnen.</p> <p>Op een bepaald moment leert ze Blaine kennen, een politie-agent, waarmee ze al vlug een relatie begint. Hij belooft haar alles, maar het zijn slechts loze woorden. Het verhaal kent een dramatisch einde waarbij Samantha aan een overdosis sterft...</p>
Doelgroep	Vanaf 14 jaar
Aantal pagina's	165
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	SOESAPOEZA
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	Schoemans, R.H.
Uitgave	Averbode: Altiora, 1995
Inhoud	Het boek gaat over Selim en Soesapoeza (Suzy Poelman) die in het begin van het verhaal een jongen op de speelplaats zien doodvallen. De jongen, Jan Mertens, staat op school bekend om zijn druggebruik. Hoewel Selim de jongen alleen maar wou helpen, wordt hij beschuldigd van zijn dood. Hij zou zögezegd de jongen van de trap geduwd hebben. De beschuldigingen komen vooral van de wiskundeleraar, dhr. Van Rompuy. Op eigen houtje proberen Selim en Soesapoeza erachter te komen wie de drugs aan Jan leverde om te bewijzen dat Selim niets te maken heeft met zijn dood. Zo komen Selim en Soesapoeza terecht in allerlei netelige situaties met skinheads en druggebruikers. Uiteindelijk kunnen ze door hun speurwerk inspecteur Covelier helpen met het oplossen van de hele zaak.
Doelgroep	Vanaf 12 jaar
Aantal pagina's	141
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	SOMS IS DE WERELD VAN MIJ: HET VERHAAL VAN EEN ZWERFJONGERE
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	Lind, M.
Uitgave	Haarlem: J.H. Gottmer, 1996
Inhoud	Sanne is dertien jaar. Samenleven met haar moeder wordt onmogelijk omdat zij verslaafd is aan drank en pillen. Haar moeder wordt ook geslagen door de mannen in haar leven. Sanne belandt uiteindelijk in een leven op straat. Ze leert andere dakloze jongeren kennen en probeert te overleven. Alcohol en drugs worden een vlucht om de harde realiteit van het leven op straat te ontlopen. Geweld, prostitutie en gebruik zijn de ingrediënten van hun dagelijks leven.
Doelgroep	Vanaf 14 jaar
Aantal pagina's	144
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	SPELBREKER
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	Bergh, I.
Uitgave	Averbode: Averbode, 1999
Inhoud	<p>Annick (vijftien) woont bij haar gescheiden vader en heeft het moeilijk als Martine en haar vijfjarige zoon Daniël bij hen intrekken. Jaloers op beide nieuwkomers voelt ze zich ernstig tekortgedaan. Welhaast met opzet verknoeit ze bijna haar examens. Nieuwsgierig door bij toeval opgevangen uitlatingen pluist ze het verleden uit en ontdekt dat pa's eerste huwelijk bezweek aan zijn goklust. Om die verslaving vertrok ook Martine vijf jaar geleden, ook al was ze zwanger. En nu zal ze hem weer verlaten. Nu blijkt dat Daniël haar broertje is, treurt Annick, die eerst zo'n hekel aan hem had, om zijn vertrek.</p>
Doelgroep	Vanaf 12 jaar
Aantal pagina's	104
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	STILLE LIPPEN
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	Bracke, D.
Uitgave	Leuven: Davidsfonds/Infodok, 1999
Inhoud	<p>Elien, vijftien jaar, is doof en wil net zoals haar horende vriendin, Lise, naar de discotheek. Daar komt ze in contact met drugdealers, ze wordt zelfs verliefd op één van hen, namelijk Manu, die haar als drugkoerier zou willen gebruiken.</p> <p>Voor het zover kan komen, valt ze voor Jeroen, een jongen die niets te maken heeft met dat milieu. Ze geeft Manu en een vriend van hem aan bij de politie en kan nu eindelijk weer een veilig leven leiden. Maar ongestraft drugkoeriers aangeven gaat zomaar niet...</p>
Doelgroep	Vanaf 14 jaar
Aantal pagina's	188
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	THIJS IS GEK OP VIDEOSPELLETJES
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	de Saint-Mars, D.
Uitgave	Casterman: Doornik, 1994
Inhoud	Een jongen snapt niet waarom zijn ouders het niet goed vinden dat hij zoveel videospelletjes speelt. Prentenboekje met stripachtige tekeningen.
Doelgroep	Vanaf 8 jaar
Aantal pagina's	43
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling



Titel	TOEKA IN DE WOLKEN
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	Leefsleutels
Uitgave	Mechelen: Leefsleutels, 2001
Inhoud	'Toeka in de wolken' bundelt zes kleuterverhalen over de speelse vogel Toeka. In zijn avonturen gaat Toeka, net zoals kleine kinderen, op ontdekking. Met vallen en opstaan leert hij iets bij over thema's als vertrouwen, zorgen voor elkaar, stout zijn, liegen, schuld,... Het prentenboek wil de ontwikkeling van sociale vaardigheden van kleuters stimuleren om het algemeen welbevinden te verhogen.
Doelgroep	Vanaf 3 jaar
Aantal pagina's	32
Opmerkingen	'Toeka in de wolken' maakt deel uit van het preventieprogramma 'Toeka' dat ontwikkeld werd door Leefsleutels. Voor meer info zie pagina 202.
Verkrijgbaar	Vzw Leefsleutels Leopoldstraat 95, 2800 Mechelen, ☎ 015 45 94 20

Titel	TOEKA ONDERSTEBOVEN
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	Leefsleutels
Uitgave	Mechelen: Leefsleutels, 2001
Inhoud	'Toeka ondersteboven' bundelt twaalf verhalen over de avonturen van Toeka. Deze vrolijke vogel wil kinderen laten stilstaan bij hun denken, hun houding en hun gedrag door ze mee te nemen naar een magische wereld vol verrassingen. De verhalenbundel wil de ontwikkeling van sociale vaardigheden van kinderen in de basisschool stimuleren om het algemeen welbevinden van kinderen te verhogen.
Doelgroep	Vanaf 6 jaar
Aantal pagina's	63
Opmerkingen	'Toeka ondersteboven' maakt deel uit van het preventieprogramma 'Toeka' dat ontwikkeld werd door Leefsleutels. Voor meer info zie pagina 202.
Verkrijgbaar	Vzw Leefsleutels Leopoldstraat 95, 2800 Mechelen, ☎ 015 45 94 20

Titel	VERRAAD
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	Demesmaeker, M.
Uitgave	Wielsbeke: De Eenhoorn, 2002
Inhoud	Johan droomt van een eigen motor, een Harley Davidson. Om deze te kunnen kopen, moet hij een job vinden na school om een centje bij te verdienen. Zo leert hij op een dag Jessie kennen, zij bezorgt via Charlie pakjes 'motoronderdelen' bij klanten. Johan helpt haar en verdient op die manier iets bij, maar hij vertrouwt het zaakje niet, want waarom moeten ze soms over de grens pakjes gaan bezorgen en moeten ze dan binnenwegen nemen... Hij wordt ook verliefd op Ciska en dat doet zijn vriendschap met Jessie wat verminderen.
Doelgroep	Vanaf 14 jaar
Aantal pagina's	139
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	VOETTOCHT NAAR DE VRIJHEID
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	Heylen, M.
Uitgave	Waasmunster: Abimo, 2001
Inhoud	<p>Anka's vader is verslaafd aan alcohol, haar moeder is labiel en haar meest geliefde oma is overleden. Dit alles was voor haar de aanleiding om drugs te dealen. Daarbij wordt ze opgepakt en in een instelling geplaatst. Wanneer ze daar niet wil meewerken, de motivatie ontbreekt om aan zichzelf te werken en ze de kans krijgt om een voettocht mee te maken naar Santiago de Compostela, doet ze dat ook.</p> <p>Onderweg leert ze Thomas kennen. Hij heeft ontdekt dat zijn vader zijn echte vader niet is en gaat hem zoeken in Burgos. Ze trekken samen op weg, twee eenzame zielen op zoek naar hun eigen identiteit en vinden steun bij elkaar.</p>
Doelgroep	Vanaf 13 jaar
Aantal pagina's	125
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	VOGELVRIJ
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	Naylor, P.R.
Uitgave	Tielt: Lannoo, 1997
Inhoud	<p>Toen Judd Travers zijn hond Shiloh mishandelde, had de elfjarige Marty er alles voor over om de hond te kunnen kopen. Maar zelfs nu Shiloh van Marty is, zijn de problemen nog niet voorbij. Judd Travers is nog geen haar veranderd. Integendeel, hij is nog erger dan vroeger: hij drinkt en zoekt een reden om ruzie te maken met Marty's familie. Wanneer Marty's vader hoort dat Judd op hun domein en buiten het seizoen op wild jaagt, begint de ruzie. Marty weet onmiddellijk dat hij zich zorgen moet maken over het lot van Shiloh. Pas wanneer Judd zo dronken is dat hij een ernstig ongeluk heeft en zwaargewond achterblijft, begint het tij te keren. Marty en Shiloh proberen Judd te helpen, en zo begint een nieuwe vriendschap. (achterflap boek)</p>
Doelgroep	Vanaf 9 jaar
Aantal pagina's	156
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	VRIEND OF DEALER?
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	Winkels, A.
Uitgave	Amsterdam: Elzenga, 1999
Inhoud	Het boek gaat over Saskia, de dochter van de schooldirecteur en haar 'vrienden'. Het verhaal begint als haar beste vriendin, Christel, in het ziekenhuis belandt. Wat er juist gebeurd is, weet op dat moment alleen zijzelf, maar ze zwijgt. Saskia komt te weten dat enkele van haar klasgenoten XTC nemen en/of speed, vooral op de bewuste danceparty's. Ze is verliefd op Thomas, maar deze is één van de dealers. Ze schakelt de scheikundeleraar, Boris, in, maar het detectivewerk loopt bijna uit de hand wanneer Boris hardhandig wordt aangepakt. Saskia zwijgt in alle talen tegen haar ouders en zoekt alles zelf uit. De puzzelstukjes worden een geheel...
Doelgroep	Vanaf 12 jaar
Aantal pagina's	130
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	WAT IS EEN TRIP, MARIJE?
Vorm	Jeugdboek - Fictie
Auteur	Schindler, R.
Uitgave	Baarn: Bekadidact, 1995
Inhoud	Elke zomerdag wacht Marc bij de oude zuilen op de veel oudere Marije. Marc, Marije en haar hond Puck zijn vrienden geworden. Ze hebben hun prachtige geheimen. Maar opeens wordt alles anders. Marc ziet dat Marije een spuit in haar arm duwt, zoals de dokter bij het inenten. Hij wil het graag snappen. Wat is een trip? Waarom heeft ze dat vergif nodig? Maar Marc mag Marije niet meer ontmoeten. Pas als het weer herfst wordt ziet hij haar toevallig weer... (achterflap boek)
Doelgroep	Vanaf 10 jaar
Aantal pagina's	28
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

inventaris preventiemateriaal

# JEUGDBOEKEN

## getuigenis

VND | VANDERLINDENSTRAAT 15 | 1050 BRUSSEL | T 02 432 03 28 | [vnd@vnd.be](mailto:vnd@vnd.be) | [www.vnd.be](http://www.vnd.be)



Titel	CHRISTIANE F.
Vorm	Jeugdboek - Getuigenis
Auteur	Hermann, K. & Rieck, H.
Uitgave	Bloemendaal: J.H. Gottmer, H.J.W. Becht, 2001
Inhoud	<p>De scheiding van Christianes ouders drijft haar meer en meer de straat op. Hoewel ze pas twaalf is rookt ze hasj en slikt ze LSD en amfetamines. Aan het station Bahnhof Zoo leert ze Detlef kennen. Hij gebruikt heroïne en prostitueert zichzelf om zijn druggebruik te financieren. Ook Christiane zal in dat station haar eerste shot zetten om vervolgens ook in de prostitutie te stappen om geld bij elkaar te krijgen.</p> <p>Op dat moment begint ze een dubbelleven te leiden. Haar moeder weet niets af van haar gebruik. Als alles aan het licht komt, besluit Christiane, samen met Detlef, af te kicken, maar dat loopt slecht af. Haar enige oplossing is Berlijn verlaten en bij haar oma gaan wonen, waar ze ook effectief afkickt, nieuwe vrienden maakt, een nieuw leven opbouwt...</p>
Doelgroep	Vanaf 15 jaar
Aantal pagina's	319
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	DE MOEDER VAN DAVID S., GEB. 3 JULI 1959
Vorm	Jeugdboek - Getuigenis
Auteur	Keuls, Y.
Uitgave	Baarn: Ambo, 1980
Inhoud	David is de oudste zoon van Len en Simon, zij vroeg getrouwd, hij van kleinsaf een lastig kind. Hij groeit op en leert Bennie kennen, op die manier komt hij in contact met drugs en geraakt eraan verslaafd. Zijn ouders, onwetend over drugs, krijgen de hulp van Bennie's ouders. David gaat van de ene inrichting naar de andere, wordt thuis de ene keer opgevangen, de andere keer uitgestoten. Zijn schuldgevoel ten opzichte van zijn ouders leidt tot het gebruik van heroïne. Hij doet alles om zijn gebruik te financieren: stelen, chanteren,... Alle aandacht gaat naar hem, tot zijn moeder beseft dat ze de andere kinderen verwaarloost en hem moet loslaten. Ze leert in Amerika een organisatie voor ouders van drugverslaafden kennen en richt er zelf één op in Nederland, samen met haar man. David is dan 20 jaar...
Doelgroep	Vanaf 15 jaar
Aantal pagina's	256
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	GEVAARLIJK SPUL: HET VERHAAL VAN EEN EX-JUNKIE
Vorm	Jeugdboek - Getuigenis
Auteur	Fletcher, R. & Mayle, P.
Uitgave	Amsterdam: Van Goor, 1991
Inhoud	<p>Het boek 'Gevaarlijk spul' is het persoonlijke verslag van Raffaella. Raffaella begint op elfjarige leeftijd met het roken van marihuana, enkel en alleen uit nieuwsgierigheid. Op dertienjarige leeftijd gebruikt ze ook kalmeermiddelen in combinatie met wodka, op negentienjarige leeftijd is ze een heroïnehoertje. Op school werden signalen opgevangen en doorgespeeld naar de ouders, de ouders zelf schreven de gedragsveranderingen toe aan de puberteit. Raffaella is 'expert' geworden in het liegen en bedriegen en trekt de wereld rond. Haar druggebruik overheerst alles. De zelfmoord nabij, vertelt ze haar moeder over haar problemen en laat ze zich helpen in een ontwenningssklinik. Ze vecht en overwint haar gebruik.</p>
Doelgroep	Vanaf 13 jaar
Aantal pagina's	89
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdabdeling

Titel	HET ONKRUID EN DE BLOEM: DAGBOEK VAN EEN VERSLAAFD MEISJE
Vorm	Jeugdboek - Getuigenis
Auteur	Campert, R.
Uitgave	Haarlem: Gottmer, 1994
Inhoud	Alice is vijftien jaar en schrijft een dagboek. In haar dagboek vertelt ze wat ze aan niemand anders kwijtkan. Aanvankelijk zijn het de moeilijkheden van vele tieners: de school die vervelend is, ontluikende seksualiteit, zich thuis onbegrepen voelen. Op een dag komt zij in aanraking met drugs en raakt verslaafd. Zij kan de verslaving niet op eigen kracht doorbreken. Daarom wordt ze opgenomen in een instelling. Alice komt 'clean' thuis, maar drie weken na het einde van haar dagboek treffen haar ouders haar dood aan.
Doelgroep	Vanaf 14 jaar
Aantal pagina's	171
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	HET VERROTTE LEVEN VAN FLOORTJE BLOEM
Vorm	Jeugdboek - Getuigenis
Auteur	Keuls, Y.
Uitgave	Baarn: Ambo, 1982
Inhoud	<p>Na lange gesprekken met Floortje Bloem, een vijftienjarig heroïnehoertje, wordt haar levensverhaal in dit boek neergeschreven. Het verhaal gaat over het leven van Floortje, begint bij haar geboorte en eindigt als ze de leeftijd van vijftien bereikt heeft. Haar verhaal wordt aangevuld met de getuigenissen van haar moeder, zus, vriend, tante,... die zowel haar gedrag als hun eigen optreden toelichten.</p> <p>Het verhaal vertelt op schrijnende wijze over Floortje die op vijftien jaar tijd verschillende instellingen, opvangtehuizen en pleeggezinnen doorloopt, verslaafd geraakt aan heroïne en in de prostitutie belandt (net als haar zus).</p>
Doelgroep	Vanaf 14 jaar
Aantal pagina's	256
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	WEGGELOPEN
Vorm	Jeugdboek - Getuigenis
Auteur	Lau, E.
Uitgave	Becht, 1999
Inhoud	'Weggelopen' is een autobiografische roman. Aan de hand van dagboekfragmenten doet de schrijfster verslag van een leven dat al heel vroeg ontspoorde. Evelyn wordt in Vancouver geboren als het kind van Chinese migranten. Ze verzet zich tegen de verstikkende bemoeizucht en dominantie van haar ouders. In een poging hieraan te ontsnappen schrijft ze verhalen en gedichten. Als de toestand thuis onhoudbaar wordt, loopt ze weg. Evelyn is dan veertien. Vanaf dan komt haar leven in een stroomversnelling terecht. De twee jaren die volgen op haar ontsnapping, zijn een opeenstapeling van wanhoopsdaden die uiteindelijk allemaal op hetzelfde neerkomen: Evelyn kan zich onmogelijk verzoenen met de werkelijkheid. In haar drang om zich waar te maken komt ze in aanraking met drugs en prostitutie. Afwisselend vindt ze onderdak bij junkies, maar ook in instellingen, crisiscentra en pleeggezinnen.
Doelgroep	Vanaf 14 jaar
Aantal pagina's	349
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

inventaris preventiemateriaal

# **JEUGDBOEKEN** **informatief**

VVD | VANDERLINDENSTRAAT 15 | 1030 BRUSSEL | T 02 432 00 30 | [vvd@vvd.be](mailto:vvd@vvd.be) | [www.vvd.be](http://www.vvd.be)

Titel	ALCOHOL. DURF NEE TE ZEGGEN!
Vorm	Jeugdboek - Informatief
Auteur	Royston, A.
Uitgave	Harmelen: Ars Scribendi, 2001
Inhoud	In 'Alcohol' wordt uitgelegd wat voor drug alcohol is, welke verschillende vormen het kent, wat er gebeurt als het gebruikt wordt en wat het effect op de gebruiker is - geestelijk, lichamelijk en maatschappelijk. (achterflap boek)
Doelgroep	Vanaf 14 jaar
Aantal pagina's	32
Opmerkingen	In de serie 'Durf nee te zeggen!' wordt gekeken naar de harde feiten over drugs. De serie moedigt de lezer aan nee te zeggen uit overtuiging en zich daar goed bij te voelen. Er wordt ook advies gegeven hoe moeilijke situaties, waarin je onder druk komt te staan om drugs te gebruiken, vermeden kunnen worden. (achterflap boek)
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling



Titel	GEbruikt de juf drugs? Vragen van en voor kinderen over drugs
Vorm	Jeugdboek - Informatief
Auteur	Boonen, S.
Uitgave	Amsterdam - Hasselt: Mozaïek, een imprint van uitgeverij Clavis, 2002
Inhoud	Wat zijn drugs, wat doen ze, hoe legaal of illegaal zijn drugs, waarom gebruiken mensen drugs, wat moet je als kind doen tegen drugs,...? Op deze en nog vele andere vragen wil dit boek, op maat van lagereschoolkinderen, een antwoord geven.
Doelgroep	Vanaf 10 jaar
Aantal pagina's	43
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	HASJ EN WIET. DURF NEE TE ZEGGEN!
Vorm	Jeugdboek - Informatief
Auteur	Royston, A.
Uitgave	Harmelen: Ars Scribendi, 2001
Inhoud	In 'Hasj en wiet' wordt uitgelegd wat voor drug cannabis is, welke verschillende vormen het kent, wat er gebeurt als het gerookt wordt en wat het effect op de gebruiker is - geestelijk, lichamelijk en maatschappelijk. (achterflap boek)
Doelgroep	Vanaf 14 jaar
Aantal pagina's	32
Opmerkingen	In de serie 'Durf nee te zeggen!' wordt gekeken naar de harde feiten over drugs. De serie moedigt de lezer aan nee te zeggen uit overtuiging en zich daar goed bij te voelen. Er wordt ook advies gegeven hoe moeilijke situaties, waarin je onder druk komt te staan om drugs te gebruiken, vermeden kunnen worden. (achterflap boek)
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	PRATEN OVER ... ALCOHOL
Vorm	Jeugdboek - Informatief
Auteur	Haughton, E.
Uitgave	Harmelen: Ars Scribendi, 2000
Inhoud	In 'Praten over alcohol' wordt gekeken naar de plaats die het drinken van alcohol in culturen over de hele wereld inneemt en de vele sociale en morele kwesties die ermee te maken hebben. Wat is alcohol en wat gebeurt er met je lichaam wanneer je het drinkt? Wat trekt jongeren aan in alcohol en waarom mislukt een alcoholverbod zo vaak? Waarom drinken zoveel mensen te veel alcohol en wat zijn de gevolgen van een dergelijk alcoholmisbruik? In het boek wordt dit soort belangrijke vraagstukken onderzocht door bewijsmateriaal en argumenten aan te dragen, zodat je zelf een beslissing kunt nemen over dit buitengewoon sterk verslavende middel. (achterflap boek)
Doelgroep	Vanaf 14 jaar
Aantal pagina's	64
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	WAT JE MOET WETEN OVER ALCOHOL
Vorm	Jeugdboek - Informatief
Auteur	Bryan, J.
Uitgave	Harmelen: Ars Scribendi, 1997
Inhoud	Met de info in dit boekje worden kinderen aangemoedigd na te denken over bepaalde maatschappelijke vraagstukken in verband met alcoholgebruik en leren ze hun eigen mening vormen aan de hand van de informatie die ze krijgen. Specifieke thema's zijn alcohol en geweld, alcohol en verkeer, alcohol en drugs en alcohol en milieu.
Doelgroep	Vanaf 10 jaar
Aantal pagina's	32
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	WAT JE MOET WETEN OVER ALCOHOL
Vorm	Jeugdboek - Informatief
Auteur	Connolly, S.
Uitgave	Harmelen: Ars Scribendi, 2001
Inhoud	In 'Alcohol' wordt uitgelegd wat alcohol is en welke plaats het inneemt in de samenleving. Het bekijkt de schade die alcoholmisbruik kan toebrengen aan de individuele drinker, vrienden, familie en de samenleving in het algemeen. Het boek verkent ook de historische wortels van alcohol en de productie ervan, en hoe mensen een drankprobleem kunnen oplossen. (achterflap boek)
Doelgroep	Vanaf 14 jaar
Aantal pagina's	56
Opmerkingen	Het boek maakt deel uit van de serie 'Wat je moet weten over', waarin mythen en misvattingen over drugs worden besproken om mensen bewust te maken van de feiten over drugs en de schade die ze kunnen toebrengen. Het taalgebruik is informatief en direct. Praktijkvoorbeelden maken de boodschap nog duidelijker.
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	WAT JE MOET WETEN OVER AMFETAMINEN
Vorm	Jeugdboek - Informatief
Auteur	Connolly, S.
Uitgave	Harmelen: Ars Scribendi, 2003
Inhoud	In 'Amfetaminen' wordt onder meer uitgelegd welke schade het gebruik van amfetaminen kan aanrichten aan de gebruiker, de omgeving en de samenleving en de wetgeving wordt toegelicht. Het boek bevat illustraties van drugs en druggebruik, enkele informatiekanalen en een verklarende woordenlijst.
Doelgroep	Vanaf 14 jaar
Aantal pagina's	56
Opmerkingen	Het boek maakt deel uit van de serie 'Wat je moet weten over', waarin mythen en misvattingen over drugs worden besproken om mensen bewust te maken van de feiten over drugs en de schade die ze kunnen toebrengen. Het taalgebruik is informatief en direct. Praktijkvoorbeelden maken de boodschap nog duidelijker.
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	WAT JE MOET WETEN OVER COCAINE
Vorm	Jeugdboek - Informatief
Auteur	Connolly, S.
Uitgave	Harmelen: Ars Scribendi, 2002
Inhoud	In 'Cocaïne' wordt onder meer uitgelegd welke schade het gebruik van cocaïne kan aanrichten aan de gebruiker, de omgeving en de samenleving en de wetgeving wordt toegelicht. Het boek bevat illustraties van drugs en druggebruik, enkele informatiekanalen en een verklarende woordenlijst.
Doelgroep	Vanaf 14 jaar
Aantal pagina's	56
Opmerkingen	Het boek maakt deel uit van de serie 'Wat je moet weten over', waarin mythen en misvattingen over drugs worden besproken om mensen bewust te maken van de feiten over drugs en de schade die ze kunnen toebrengen. Het taalgebruik is informatief en direct. Praktijkvoorbeelden maken de boodschap nog duidelijker.
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	WAT JE MOET WETEN OVER DRUGS
Vorm	Jeugdboek - Informatief
Auteur	Bryan, J.
Uitgave	Harmelen: Ars Scribendi, 1996
Inhoud	Aan de hand van vier casussen worden kinderen aangemoedigd na te denken over bepaalde maatschappelijke vraagstukken in verband met druggebruik en leren ze hun eigen mening te vormen met de informatie die ze krijgen.
Doelgroep	Vanaf 10 jaar
Aantal pagina's	32
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling



Titel	WAT JE MOET WETEN OVER HEROÏNE
Vorm	Jeugdboek - Informatief
Auteur	Connolly, S.
Uitgave	Harmelen: Ars Scribendi, 2002
Inhoud	In 'Heroïne' wordt onder meer uitgelegd welke schade het gebruik van heroïne kan aanrichten aan de gebruiker, de omgeving en de samenleving en de wetgeving wordt toegelicht. Het boek bevat illustraties van drugs en druggebruik, enkele informatiekanalen en een verklarende woordenlijst.
Doelgroep	Vanaf 14 jaar
Aantal pagina's	56
Opmerkingen	Het boek maakt deel uit van de serie 'Wat je moet weten over', waarin mythen en misvattingen over drugs worden besproken om mensen bewust te maken van de feiten over drugs en de schade die ze kunnen toebrengen. Het taalgebruik is informatief en direct. Praktijkvoorbeelden maken de boodschap nog duidelijker.
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	WAT JE MOET WETEN OVER LSD
Vorm	Jeugdboek - Informatief
Auteur	Connolly, S.
Uitgave	Harmelen: Ars Scribendi, 2002
Inhoud	In 'LSD' wordt onder meer uitgelegd welke schade het gebruik van LSD kan aanrichten aan de gebruiker, de omgeving en de samenleving en de wetgeving wordt toegelicht. Het boek bevat illustraties van drugs en druggebruik, enkele informatiekanalen en een verklarende woordenlijst.
Doelgroep	Vanaf 14 jaar
Aantal pagina's	56
Opmerkingen	Het boek maakt deel uit van de serie 'Wat je moet weten over', waarin mythen en misvattingen over drugs worden besproken om mensen bewust te maken van de feiten over drugs en de schade die ze kunnen toebrengen. Het taalgebruik is informatief en direct. Praktijkvoorbeelden maken de boodschap nog duidelijker.
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling

Titel	WAT JE MOET WETEN OVER STEROIDEN
Vorm	Jeugdboek - Informatief
Auteur	Connolly, S.
Uitgave	Harmelen: Ars Scribendi, 2003
Inhoud	In 'Steroïden' wordt onder meer uitgelegd welke schade het gebruik van Steroïden kan aanrichten aan de gebruiker, de omgeving en de samenleving en de wetgeving wordt toegelicht. Het boek bevat illustraties van drugs en druggebruik, enkele informatiekanalen en een verklarende woordenlijst.
Doelgroep	Vanaf 14 jaar
Aantal pagina's	56
Opmerkingen	Het boek maakt deel uit van de serie 'Wat je moet weten over', waarin mythen en misvattingen over drugs worden besproken om mensen bewust te maken van de feiten over drugs en de schade die ze kunnen toebrengen. Het taalgebruik is informatief en direct. Praktijkvoorbeelden maken de boodschap nog duidelijker.
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling






Titel	WAT JE MOET WETEN OVER XTC
Vorm	Jeugdboek - Informatief
Auteur	Connolly, S.
Uitgave	Harmelen: Ars Scribendi, 2002
Inhoud	In 'XTC' wordt onder meer uitgelegd welke schade het gebruik van XTC kan aanrichten aan de gebruiker, de omgeving en de samenleving en de wetgeving wordt toegelicht. Het boek bevat illustraties van drugs en druggebruik, enkele informatiekanalen en een verklarende woordenlijst.
Doelgroep	Vanaf 14 jaar
Aantal pagina's	56
Opmerkingen	Het boek maakt deel uit van de serie 'Wat je moet weten over', waarin mythen en misvattingen over drugs worden besproken om mensen bewust te maken van de feiten over drugs en de schade die ze kunnen toebrengen. Het taalgebruik is informatief en direct. Praktijkvoorbeelden maken de boodschap nog duidelijker.
Verkrijgbaar	Openbare bibliotheek Jeugdafdeling



inventaris preventiemateriaal

# **VIDEO'S** **didactisch**

VNO | VANDERLINDENSTRAAT 15 | 1030 BRUSSEL | T 02 432 03 33 | [VNO@VNO.BE](mailto:VNO@VNO.BE) | [WWW.VNO.BE](http://WWW.VNO.BE)

Titel	ACHTER HET MASKER – MASKE'NIN ARKASI
Vorm	Video - Didactisch
Inhoud	De video gaat over alcohol, drugs en gokken in de Turkse gemeenschap. Het doel van het programma is ouders en jongeren uitnodigen om met elkaar in gesprek te gaan over verslaving. Het programma is verdeeld in zes blokken: meningen; verslaafd; ervaringen; oplossingen; voorkomen; hulp.
Doelstelling	Stimuleren van discussie over genotmiddelen en afhankelijkheid tussen jongeren en hun opvoeders
Doelgroep	Jongeren en ouders uit de Turkse gemeenschap
Info	<p> Speelduur video: 32 min.</p> <p> Uitgavedatum: 2001</p> <p> Uitgave-adres:  Kentron Verslavingszorg  Postbus 2166, 4800 CD Breda NL  Te bestellen via: <a href="mailto:preventie@novadic-kentron.nl">preventie@novadic-kentron.nl</a></p> <p> Uitleenbaar:  CAD Limburg  Weg naar As 54 bus 12, 3600 Genk, ☎ 089 32 97 75</p> <p> Ter inzage: VAD-bibliotheek</p>
Opmerkingen	<p>De video is in eerste instantie bedoeld voor ouders, maar is ook bruikbaar voor jongeren van de Turkse gemeenschap.</p> <p>Het programma kan in zijn geheel of in delen bekeken en besproken worden.</p> <p>De video is Turks ondertiteld waar Nederlands wordt gesproken en Nederlands ondertiteld waar Turks wordt gesproken.</p>





Titel	ALCOHOL DO YOU KNOW? DO YOU CARE? BIOLOGIE EN VERZORGING
Vorm	Video - Didactisch
Inhoud	De video bestaat uit twee delen. Het eerste deel geeft een beeld van de werking van alcohol in je lichaam, met daarnaast reportages over het kind van een drinkende vader, het syndroom van Korsakoff,... Het tweede deel brengt alcohol en de wet in beeld; ademtesten, criminaliteit,... komen aan bod aan de hand van reportages.
Doelstelling	Inzicht geven in het gebruik van alcohol en de gevolgen ervan
Doelgroep	Secundair onderwijs: 12-15 jaar
Info	<p>⌚ Speelduur video: 60 min.</p> <p>📅 Uitgavedatum: 1990</p> <p>📄 Uitgave- en besteladres: Stichting Teleac/Not Postbus 1070, 1200 BB Hilversum NL, ☎ 035 629 34 56</p> <p>📖 Ter inzage: VAD-bibliotheek</p>
Opmerkingen	Het tweede deel van de video is minder bruikbaar omdat het gaat over de Nederlandse wetgeving.



Titel	ALCOHOL, DRUGS EN OPVOEDINGSONDERSTEUNING
Vorm	Video - Didactisch
Inhoud	<p>De video bestaat uit drie documentaires. De eerste geeft een beeld van house in de jongerencultuur en de verschijnselen die daarbij horen. Verschillende personen komen aan het woord: een discotheekuitbater, een politieagent, jongeren, ouders en een preventiewerker. Er wordt informatie gegeven over XTC, de risico's worden benoemd en er wordt ingegaan op de nadelen van verbieden en de voordelen van preventie-activiteiten.</p> <p>In de tweede documentaire kan men kennismaken met het verhaal van Lotte, zestien jaar, die houdt van uitgaan en experimenteren met alcohol. Haar ouders hanteren wel regels, maar geven haar ook veel bewegingsvrijheid. De puberteit als zondanig komt aan de orde, evenals de problemen en onzekerheden van Lotte.</p> <p>De derde documentaire gaat vooral over de communicatie tussen ouders en jongeren. Vijf gespreksthema's komen aan bod: een ouder die weed vindt, een vader in gesprek met zijn dochter over alcohol, ouders die reageren op hun zoon die naar een café wil waar drugs worden gebruikt en een moeder in gesprek met haar dochter over XTC.</p>
Doelstelling	<p>Besprekbaar stellen van drug- en alcoholgebruik</p> <p>Omgaan met drug- en alcoholgebruik</p>
Doelgroep	Jongeren en ouders
Info	<p>⌚ Speelduur video:</p> <p>    'House, nou en...!' 18 min. (1995)</p> <p>    'Happy hours: Lotte' 14 min. (1995)</p> <p>    'Meer dan je lief is' 15 min. (1997)</p> <p>📅 Uitgavedatum: 1999</p> <p>📄 Uitgave- en besteladres:</p> <p>    Nationaal Instituut voor Gezondheidsbevordering en Ziektepreventie (NIGZ)</p> <p>    Postbus 500, 3440 AM Woerden NL, ☎ 0348 43 76 00</p> <p>📦 Ter inzage: VAD-bibliotheek</p>

## Opmerkingen

Bij de video hoort ook een draaiboek voor vier bijeenkomsten met ouders. Deze video, of onderdelen ervan, is ook bruikbaar voor het secundair onderwijs of de bijzondere jeugdzorg.

Titel	ALCOHOL EN RIJVAARDIGHEID
Vorm	Video - Didactisch
Inhoud	<p>Het eerste deel geeft informatie over de werking van alcohol in het lichaam, de invloed van alcohol op de waarneming en het reactievermogen (verkeerssituatie).</p> <p>In deel twee 'Doet-ie het of doet-ie het niet?' krijgt men vier situaties voorgeschoteld waarbij telkens een keuze moet gemaakt worden tussen zelf rijden of zich laten rijden. Het is de bedoeling dat de kijker telkens raadt wat de hoofdpersoon, die gedronken heeft, zal doen.</p>
Doelstelling	<p>Informereren over het effect van alcohol op het rijgedrag</p> <p>Discussie uitlokken over het thema rijden onder invloed</p>
Doelgroep	Secundair onderwijs (les verkeer): vanaf 16 jaar
Info	<p> Speelduur video: 30 min. (deel 1: 10 min.; deel 2: 20 min.)</p> <p> Uitgavedatum: 1998</p> <p> Uitgave-adres:</p> <p>Nationaal Instituut voor Gezondheidsbevordering en Ziektepreventie (NIGZ)</p> <p>Postbus 500, 3440 AM Woerden NL, ☎ 0348 43 76 00</p> <p> Ter inzage: VAD-bibliotheek</p>
Opmerkingen	<p>De video sluit aan bij 'Sterker dan drank: lesboekje voor het verkeersonderwijs over rijden onder invloed'. Meer informatie over het lesboek vindt u op pagina 201.</p> <p>De video is ook bruikbaar in het jeugdwerk en de bijzondere jeugdzorg.</p>

Titel	ALCOHOL, WEET WAT JE DOET EEN FILM OVER DE GEVOLGEN VAN OVERMATIG DRINKEN
Vorm	Video - Didactisch Handleiding
Inhoud	<p>In de film komen zeven jongeren aan het woord. De film bestaat uit zes blokken die elk een belangrijk facet van het drinken door jongeren belichten:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>○ De eerste keer</li> <li>○ Wat doet het met je</li> <li>○ Wanneer en hoeveel</li> <li>○ Vrienden en ouders</li> <li>○ Dronken meisjes en dronken jongens</li> <li>○ Grenzen</li> </ul> <p>De jongeren vertellen hun ervaringen met alcohol en geven argumenten voor hun manier van drinken.</p> <p>De handleiding geeft adviezen voor presentatie en nabespreking.</p>
Doelstelling	Het drinken van alcohol bespreekbaar maken Jongeren laten nadenken over omgaan met alcohol
Doelgroep	Secundair onderwijs en bijzondere jeugdzorg: 13-18 jaar
Info	<p>🕒 Speelduur video: 18 min.</p> <p>📖 Handleiding: 11 pagina's</p> <p>📅 Uitgavedatum: 1996</p> <p>📄 Uitgave- en besteladres:          Trimbos-instituut          Verdeling voor Vlaanderen via Vlaamse Vereniging voor Geestelijke Gezondheidszorg (VGGG)          Tenderstraat 14, 9000 Gent, ☎ 09 221 27 13</p> <p>📁 Deze video kan regionaal ontleend worden, voor adressen zie <a href="http://www.vad.be/bibliotheek/literatuur/videos.html">www.vad.be/bibliotheek/literatuur/videos.html</a></p>

#### Opmerkingen

De video maakt deel uit van de Nederlandse projecten 'De gezonde school en genotmiddelen' en 'Weet wat je doet' voor de preventie van verslaving in de jeugdhulpverlening.






De video is ook geschikt voor het jeugdwerk.

Titel	BANGE VOGEL
Vorm	Video - Didactisch
Inhoud	Het verhaal vertelt ons de belevenissen van Julie en Jasper bij hun overgang van de lagere naar de middelbare school. Bij het begin van het schooljaar verloopt de aanpassing bij Julie rimpelloos. Jasper heeft het veel moeilijker. Hij vindt niet zo snel aansluiting bij zijn nieuwe klasgenoten. Na een tijd trekt hij vaak op met een groep oudere jongens en begint Julie te mijden. Julie ontdekt dat Jasper drugs gebruikt.
Doelstelling	Jongeren uitnodigen en aanmoedigen tot een gesprek over het thema drugs en aanverwante thema's
Doelgroep	Basis- en secundair onderwijs: 11-13 jaar
Info	<p>⌚ Speelduur video: 36 min.</p> <p>📅 Uitgavedatum: 2003</p> <p>📄 Uitgave- en besteladres: Bruno Vereeck Grotebeerstraat 56, 2018 Antwerpen, ☎ 0486 74 94 36</p> <p>📖 Ter inzage: VAD-bibliotheek</p>
Opmerkingen	<p>De video maakt deel uit van het drugpreventieproject van de lokale politiezone Noord (Kapellen, Stabroek).</p> <p>De video bevat geen productinformatie.</p> <p>Men mag de film enkel vertonen binnen een preventieproject.</p> <p>De film is ook op dvd te verkrijgen.</p>






Titel	BAR & BOOS EEN SCHOOLPAKKET OVER VERSLAVINGSPROBLEMEN
Vorm	Video - Didactisch Docentenhandleiding Lesboekje
Inhoud	Deze video is een soapmusical. Deel 1: "Sjef is macho. Sjef is stoer en heeft lef. Met zijn grote bek houdt hij iedereen op een afstand; kortom bij Sjef kom je niet in de buurt, tenzij hij je wel 'cool' vindt. En 'cool' ben je als je Sjef geld leent voor de gokautomaat. Fruitautomaten hebben zijn voorkeur dus als je Sjef zoekt hoef je alleen maar even naar de snackbar om de hoek te lopen." (cover video) Deel 2: "Zonder dat hij het wil, gaat Sjef een rol spelen in een fruitsoap waar alles om de (ware?) liefde gaat". (cover video) Docentenhandleiding: info over hulpverlening, tabak, alcohol, hasj en wiet Lesboek: bevat zes opdrachten over gewoonten, roken, alcohol, groepsdruk, een slotopdracht (na het bekijken van de video) en liedjesteksten uit de musical.
Doelstelling	Inzicht bieden in gewoontevorming en verslaving
Doelgroep	Basis- en secundair onderwijs: 10-13 jaar
Info	🕒 Speelduur video: 62 min. 📖 Docentenhandleiding: 7 pagina's 📄 Lesboek: 15 pagina's 📅 Uitgavedatum: 1997 📋 Uitgave- en besteladres: Gedempte Singelgracht 15, 1441 AP Purmerend NL, ☎ 0299 434325 📍 Ter inzage: VAD-bibliotheek
Opmerkingen	In het eerste deel van de musical staat het thema 'gokken' centraal. Het tweede deel gaat over verliefdheid en liefde. De video is ook bruikbaar in de bijzondere jeugdzorg en het jeugdwerk.

Titel	BLOWEN: WEET WAT JE DOET EEN FILM VOOR JONGEREN OVER DE GEVOLGEN VAN VEEL BLOWEN
Vorm	Video - Didactisch Handleiding
Inhoud	In de film komen de gevolgen van overmatig cannabisgebruik aan bod. Een viertal jongeren geeft aan waarom zij met blowen zijn begonnen, welke effecten zij waarderen en welke negatieve gevolgen zij ondervonden hebben. De handleiding bevat adviezen voor de presentatie, de inhoud en een aanzet tot nabespreking.
Doelstelling	Cannabisgebruik bespreekbaar maken Jongeren laten nadenken over omgaan met cannabis
Doelgroep	Secundair onderwijs en bijzondere jeugdzorg: 14-18 jaar
Info	<p>⌚ Speelduur video: 18 min.</p> <p>📖 Handleiding: 14 pagina's</p> <p>📅 Uitgavedatum: 1996</p> <p>📄 Uitgave- en besteladres:  Trimbos-instituut  Verdeling voor Vlaanderen via Vlaamse Vereniging voor Geestelijke  Gezondheidszorg (VVG)  Tenderstraat 14, 9000 Gent, ☎ 09 221 27 13</p> <p>📁 Deze video kan regionaal ontleend worden, voor adressen zie  <a href="http://www.vad.be/bibliotheek/literatuur/videos.html">www.vad.be/bibliotheek/literatuur/videos.html</a></p>
Opmerkingen	<p>De video maakt deel uit van de Nederlandse projecten 'De gezonde school en genotmiddelen' en 'Weet wat je doet' voor de preventie van verslaving in de jeugdhulpverlening.</p> <p>De film is in eerste instantie bedoeld om overmatig blowen te voorkomen, daarom is de video eerder geschikt voor jongeren die al ervaring hebben met blowen.</p> <p>De video is ook bruikbaar voor het jeugdwerk.</p>



Titel	COCAINE: WAT IS HET EN WAT DOET HET MET JE?
Vorm	Video - Didactisch
Inhoud	Deze film gaat over cocaïne. Wat is het en wat doet het met je? Er komt een meisje aan het woord dat in de verleiding werd gebracht om cocaïne te smokkelen en in Zuid-Amerika in de gevangenis belandde. Vervolgens vertelt Mike zijn verhaal. Hij was een tijd verslaafd aan cocaïne en praat over de periode dat hij verslaafd was en hoe hij uiteindelijk stopte.
Doelstelling	Informeren over cocaïnegebruik, risico's en effecten
Doelgroep	Secundair onderwijs, jeugdwerk en bijzondere jeugdzorg: vanaf 15 jaar
Info	<p> Speelduur video: 24 min.</p> <p> Uitgavedatum: 2002</p> <p> Uitgave- en besteladres:  Trimbos-instituut  Verdeling voor Vlaanderen via Vlaamse Vereniging voor Geestelijke  Gezondheidszorg (VGGG)  Tenderstraat 14, 9000 Gent,  09 221 27 13</p> <p> Ter inzage: VAD-bibliotheek</p>
Opmerkingen	<p>Deze video maakt deel uit van de reeks 'Out of your mind'. In deze reeks zijn ook verschenen XTC, hasj, diverse drugs.</p> <p>De video is eerder geschikt voor een oudere leeftijdsgroep.</p>

Titel	DIVERSE DRUGS: WAT IS HET EN WAT DOET HET MET JE?
Vorm	Video - Didactisch
Inhoud	Deze film gaat over diverse soorten drugs. De opkomst van nieuwe drugs heeft te maken met maatschappelijke veranderingen. In de video komen volgende producten aan bod: psylo's (paddestoelen), GHB en LSD. Er wordt aandacht besteed aan productinformatie, gebruikers komen aan het woord. Verder is er ook het verhaal van Mark, waarbij vrienden en familie vertellen hoe combigebruik hem fataal werd.
Doelstelling	Informeren over drugs (paddestoelen, GHB en LSD) en polydruggebruik, risico's en effecten
Doelgroep	Secundair onderwijs, jeugdwerk en bijzondere jeugdzorg: vanaf 15 jaar
Info	<p>⌚ Speelduur video: 36 min.</p> <p>📅 Uitgavedatum: 2002</p> <p>📄 Uitgave- en besteladres:  Trimbos-instituut  Verdeling voor Vlaanderen via Vlaamse Vereniging voor Geestelijke Gezondheidszorg (VGGG)  Tenderstraat 14, 9000 Gent, ☎ 09 221 27 13</p> <p>📁 Deze video kan regionaal ontleend worden, voor adressen zie <a href="http://www.vad.be/bibliotheek/literatuur/videos.html">www.vad.be/bibliotheek/literatuur/videos.html</a></p>
Opmerkingen	<p>Deze video maakt deel uit van de reeks 'Out of your mind'. In deze reeks zijn ook verschenen hasj, cocaïne, XTC.</p> <p>In tegenstelling tot wat vermeld wordt is deze video eerder geschikt voor jongeren vanaf 17 jaar.</p> <p>Omwille van de productinfo is de video ook geschikt voor intermediairen.</p>

Titel	DR-UG-U2?
Vorm	Video - Didactisch Handleiding
Inhoud	<p>Deze video is gemaakt door een groep vrienden uit Venlo-Blerick. De aanleiding was het overlijden van een vriend als gevolg van gecombineerd gebruik van speed en GHB. De video laat een viertal portretten zien van jongeren over hun druggebruik. In deze portretten vertellen zij open over wat ze gebruiken. De invloed die het overlijden van hun vriend hierop had, komt uitvoerig aan bod.</p> <p>'Partydrugs' is een veel gebruikte term voor genotmiddelen die gebruikt worden in het moderne uitgaanscircuit. Middelen als alcohol, XTC, speed en cocaïne, maar ook minder bekende als GHB of ketamine worden hieronder verstaan.</p> <p>De handleiding geeft suggesties voor kijkopdrachten en nabespreking.</p>
Doelstelling	Een gesprek op gang brengen over het gebruik van drugs tijdens het uitgaan Dit gesprek moet altijd plaatsvinden onder begeleiding
Doelgroep	<p>Geen leeftijd vermeld</p> <p>Jongeren die al kennisgemaakt hebben met deze partydrugs of hiermee experimenteren</p> <p>Ook voor opvoeders en leerkrachten geeft het een open kijk in de belevingswereld van jongeren</p>
Info	<p> Speelduur video: 16 min.</p> <p> Handleiding: 6 pagina's</p> <p> Uitgavedatum: 2002</p> <p> Uitgave- en besteladres: Verslavingspreventie Postbus 1325, 6040 KH Roermond NL, ☎ 0475 33 78 34</p> <p> Ter inzage: VAD-bibliotheek</p>

#### Opmerkingen

De video kadert in een harm-reductionaanpak. Hij is bruikbaar voor specifieke doelgroepen (experimenterende, gebruikende jongeren van partydrugs; de oudere leeftijdsgroep) in het secundair onderwijs, de bijzondere jeugdzorg, het jeugdwerk.

Titel	DRUGS
Vorm	Video - Didactisch Handleiding
Inhoud	<p>De video van tv-programma 'Het Klokhuis' over drugs bestaat uit twee delen:</p> <p>Deel 1: Genotmiddelen en softdrugs Dit deel geeft eerst een overzicht van de verschillende genotmiddelen. Daarna gaat de video verder in op de softdrugs hasj en wiet. Tot slot wordt verteld wat verslaving is.</p> <p>Deel 2: Risico's van (hard)druggebruik. Dit deel gaat over harddrugs, hun werking en de risico's die aan druggebruik verbonden zijn.</p> <p>In de handleiding komen volgende onderwerpen aan bod: doel en doelgroep, het kader waarin de video kan ingezet worden, adviezen voor het vertonen, adviezen voor de nabespreking, per deel een beschrijving van de inhoud met aansluitende vragen en opdrachten.</p>
Doelstelling	Informeren over welke drugs er zijn, over waarom mensen deze middelen gebruiken, over de risico's en over wat verslaving is
Doelgroep	<p>Basisonderwijs: 10-13 jaar</p> <p>Noot: op de kapt van de video wordt vermeld 'Vertoon deze video op school niet onvoorbereid aan uw leerlingen. Plan voldoende tijd om onderwerpen zoals aantrekkingskracht en gevaren van drugs te bespreken'.</p>
Info	<p>🕒 Speelduur video: 30 min. (15 min. per deel)</p> <p>📖 Handleiding: 14 pagina's</p> <p>📅 Uitgavedatum: 2003</p> <p>📄 Uitgave- en besteladres:          Trimbos-instituut          Verdeling voor Vlaanderen via Vlaamse Vereniging voor Geestelijke          Gezondheidszorg (VGGG)          Tenderstraat 14, 9000 Gent, ☎ 09 221 27 13</p> <p>📦 Ter inzage: VAD-bibliotheek</p>

#### Opmerkingen

In tegenstelling tot wat vermeld wordt is de video niet geschikt voor het basisonderwijs, eerder voor de leeftijdsgroep 14-17 jaar.  
De informatie wordt op een leuke manier gebracht, afgewisseld met grappige sketches.

Titel	DRUGS, GEESTVERRUIMENDE PROGRAMMA'S
Vorm	Video - Didactisch Handleiding
Inhoud	<p>De video bestaat uit twee televisieprogramma's (Zoveel drugs, zoveel effecten; Blows: over spacecake en nederwiet).</p> <p>In het eerste televisieprogramma wordt een overzicht gegeven van de verschillende drugs die er in Nederland zijn: alcohol, tabak, slaap- en kalmeringsmiddelen, hasj, wiet, heroïne, smart products, ecodrugs, XTC, cocaïne en speed. Jongeren komen zelf aan het woord over hun eigen ervaringen met drugs.</p> <p>In het tweede programma wordt uitgelegd wat blows precies is en wat het met je doet. In het programma komen jongeren aan het woord die het graag eens willen proberen, jongeren die regelmatig blows en daar weinig problemen mee hebben, maar ook jongeren die er liever mee willen stoppen. De handleiding bevat werkbladen met kijkvragen, aanvullende info over drugs en over het Nederlandse project 'De gezonde school en genotmiddelen'.</p>
Doelstelling	Kennisoverdracht en aanzetten geven tot discussie over gedrag van zichzelf en van anderen
Doelgroep	Secundair onderwijs: 14-18 jaar
Info	<p>🕒 Speelduur video: 30 min. (15 min. per programma)</p> <p>📖 Handleiding: 15 pagina's</p> <p>📅 Uitgavedatum: 2000</p> <p>📄 Uitgave- en besteladres: Stichting Teleac/Not Postbus 1070, 1200 BB Hilversum NL, ☎ 035 629 34 56</p> <p>📁 Deze video kan regionaal ontleend worden, voor adressen zie <a href="http://www.vad.be/bibliotheek/literatuur/videos.html">www.vad.be/bibliotheek/literatuur/videos.html</a></p>
Opmerkingen	Deze video is ook bruikbaar in de bijzondere jeugdzorg en het jeugdwerk.

Titel	GOKKEN: WEET WAT JE DOET EEN FILM VOOR JONGEREN OVER DE GEVOLGEN VAN VEEL GOKKEN
Vorm	Video - Didactisch Handleiding
Inhoud	<p>De film bestaat uit een korte introductie over gokken en uit zeven korte delen, die zijn opgebouwd uit gesprekken met jongeren die door gokken in de problemen zijn gekomen.</p> <p>De delen komen overeen met de verschillende fasen die leiden tot het ontwikkelen van een gokverslaving. Het accent ligt op problematisch gokken.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>○ Introductie</li> <li>○ Gokken... de kick</li> <li>○ Gokken... alles gaat erin</li> <li>○ Gokken... het klotegevoel van verlies</li> <li>○ Gokken... verslaafd of niet?</li> <li>○ Gokken... ik wil er niet over praten</li> <li>○ Gokken... ik kap ermee</li> </ul> <p>De handleiding geeft adviezen voor de presentatie van de film en voorbeelden van discussievragen.</p>
Doelstelling	Informeren over de gevolgen van overmatig gokken en gokgedrag bespreekbaar maken
Doelgroep	Secundair onderwijs en bijzondere jeugdzorg: vanaf 16 jaar
Info	<p>🕒 Speelduur video: 17 min.</p> <p>📖 Handleiding: 11 pagina's.</p> <p>📅 Uitgavedatum: 1996</p> <p>📄 Uitgave- en besteladres:  Trimbos-instituut  Verdeling voor Vlaanderen via Vlaamse Vereniging voor Geestelijke Gezondheidszorg (VVGZ)  Tenderstraat 14, 9000 Gent, ☎ 09 221 27 13</p>








Deze video kan regionaal ontleend worden, voor adressen zie [www.vad.be/bibliotheek/literatuur/videos.html](http://www.vad.be/bibliotheek/literatuur/videos.html)






#### Opmerkingen






De video maakt deel uit van de Nederlandse projecten 'De gezonde school en genotmiddelen' en 'Weet wat je doet' voor de preventie van verslaving in de jeugdhulpverlening.





De video is ook bruikbaar in het jeugdwerk.





Titel	HASJ: WAT IS HET EN WAT DOET HET MET JE?
Vorm	Video - Didactisch
Inhoud	Deze film gaat over hasj en wiet. Er wordt feitelijke informatie gegeven over hasj en wiet, hoe het gemaakt wordt en wat de effecten van het gebruik zijn. Verder wordt ook het verhaal van David verteld, hij is zestien en blowt enorm veel, hij kan niet zonder. Zijn verhaal laat zien dat ondanks het feit dat blowen lichamelijk niet verslavend is, je er geestelijk afhankelijk van kan worden.
Doelstelling	Informeren over hasjgebruik, risico's en effecten
Doelgroep	Secundair onderwijs, jeugdwerk en bijzondere jeugdzorg: vanaf 15 jaar
Info	<p>⌚ Speelduur video: 19 min.</p> <p>📅 Uitgavedatum: 2002</p> <p>📄 Uitgave- en besteladres:  Trimbos-instituut  Verdeling voor Vlaanderen via Vlaamse Vereniging voor Geestelijke  Gezondheidszorg (VVG)  Tenderstraat 14, 9000 Gent, ☎ 09 221 27 13</p> <p>📖 Ter inzage: VAD-bibliotheek</p>
Opmerkingen	Deze video maakt deel uit van de reeks 'Out of your mind'. In deze reeks zijn ook verschenen XTC, cocaïne, diverse drugs.


Titel	KNOW LIMITS
Vorm	Video - Didactisch Handleiding
Inhoud	Aan de hand van vragen praten vier jongeren openhartig over druggebruik in het uitgaansleven. Jorne en Chiel gebruiken XTC en speed en Remona en Jobbert gebruiken niet. De gesprekken worden afgewisseld met beelden van jongeren op een party. De handleiding zorgt voor een leidraad bij de video.
Doelstelling	Inzicht geven in druggebruik in het uitgaansmilieu
Doelgroep	Secundair onderwijs: 14-20 jaar
Info	 Speelduur video: 16 min.  Handleiding: 11 pagina's  Uitgavedatum: 1999  Uitgave- en besteladres: Uitgeverij Jellinek Amsterdam Postbus 3907, 1001 AS Amsterdam NL, ☎ 020 408 77 75  Ter inzage: VAD-bibliotheek
Opmerkingen	In de video geven de jongeren hun mening over party's en druggebruik. Daardoor wordt er soms informatie gegeven die feitelijk onjuist is. In tegenstelling tot wat vermeld wordt is de video eerder geschikt voor jongeren vanaf 16 jaar die reeds ervaring hebben met druggebruik. De video is ook bruikbaar in het jeugdwerk en de bijzondere jeugdzorg.

Titel	LIEVER NUCHTER, JONGENS!
Vorm	Video - Didactisch
Inhoud	De video geeft een realistisch beeld van de problemen rond alcoholmisbruik en weekendongevallen: aangrijpende gebeurtenissen en 'nuchtere' feiten. Er zijn getuigenissen opgenomen van jongeren die betrokken zijn bij een verkeersongeval en van hulpverleners van een spoedopnamedienst.
Doelstelling	Inzicht geven in de gevolgen van overmatig alcoholgebruik in het verkeer
Doelgroep	Niet vermeld
Info	<p> Speelduur video: 12 min.</p> <p> Uitgavedatum: 1992</p> <p> Uitgave-adres:  Belgisch Instituut Voor Verkeersveiligheid (BIVV)  Haachtsesteenweg 1405, 1130 Brussel, ☎ 02 244 15 11  (niet meer te koop)</p> <p> Uitleenbaar:  CAD Limburg  Weg naar As 54 bus 12, 3600 Genk, ☎ 089 32 97 75</p> <p> Ter inzage: VAD-bibliotheek</p>
Opmerkingen	De video is bruikbaar in het secundair onderwijs, bijzondere jeugdzorg, jeugdwerk. Vanaf 14 jaar.

Titel	ONDER INVLOED ONDERWEG?
Vorm	Video - Didactisch
Inhoud	<p>Het verhaal gaat over een groepje vrienden dat uitgaat en alcohol gebruikt. Als ze naar huis gaan, komen ze voor een dilemma te staan: wel of niet met de scooter naar huis?</p> <p>De nadruk in deze film ligt op de motieven die een rol spelen bij het onder invloed deelnemen aan het verkeer.</p> <p>Bij de video hoort een lespakket, bestaande uit een docentenhandleiding en een diskette. In de docentenhandleiding wordt uitgebreid beschreven hoe de video gebruikt kan worden bij de voorlichting aan jongeren, welke punten van belang zijn voor de nabespreking en welke vragen gesteld kunnen worden om jongeren aan het denken te zetten over hun eigen gedrag.</p>
Doelstelling	Jongeren bewustmaken van de risico's en de dilemma's met betrekking tot alcoholgebruik en verkeer
Doelgroep	Secundair onderwijs: 14-17 jaar
Info	<p> Speelduur video: 8 min.</p> <p> Handleiding: 40 pagina's</p> <p> Uitgavedatum: 1999</p> <p> Uitgave- en besteladres:  Trimbos-instituut  Verdeling voor Vlaanderen via Vlaamse Vereniging voor Geestelijke  Gezondheidszorg (VVG)  Tenderstraat 14, 9000 Gent, ☎ 09 221 27 13   Ter inzage: VAD-bibliotheek</p>
Opmerkingen	Sluit aan bij het lespakket 'Onder invloed onderweg. Over alcohol, drugs en verkeer'. Meer informatie hierover vindt u op pagina 188.

Titel	OP ZOEK ACHTERGRONDEN EN DRIJFVEREN VAN EEN DRUGGEBRUIKER
Vorm	Video - Didactisch
Inhoud	In deze video wordt op een toegankelijke wijze duidelijk gemaakt wat verslaving voor de omgeving betekent. In 'Op zoek' onderneemt de camera als het ware een speurtocht naar Bart, een druggebruiker. Gaandeweg komen we steeds meer over Bart en zijn achtergronden te weten. De kijker leert Bart kennen zonder hem ooit gezien te hebben. De speurtocht voert ons langs plaatsen en mensen (ouders, broer en zus, directeur basisschool, voetbaltrainer, vriendin, dealer) die een grote betekenis hebben gespeeld in zijn leven.
Doelstelling	Kennismaken met de manier waarop de omgeving het druggebruik en de problemen die er het gevolg van zijn, van de jongere ervaart
Doelgroep	In de eerste plaats is deze video bedoeld voor ouders, broers en zussen van een druggebruiker
Info	<p> Speelduur video: 32 min.</p> <p> Uitgavedatum: 2004</p> <p> Uitgave-adres: Landelijke Stichting Ouders en Verwanten van Druggebruikers (LSOVD) Postbus 12132, 3501 AC Utrecht NL ☎ 030 25 44 300</p> <p> Ter inzage: VAD-bibliotheek</p>
Opmerkingen	De inhoud van de video is herkenbaar voor jongeren en ouders die in hun onmiddellijke omgeving met druggebruikers geconfronteerd worden. Deze video is bruikbaar in de bijzondere jeugdzorg en in het secundair onderwijs (vanaf 15 à 16 jaar) en is ook op dvd verkrijgbaar.

Titel	SLIK!? OVER UITGAAN EN DRUGS
Vorm	Video - Didactisch Handleiding en twee lesbrieven
Inhoud	<p>De film gaat over uitgaan en het gebruik van verschillende genotmiddelen. Het is een documentaire waarin jongeren door ervaringen van andere jongeren worden geconfronteerd met het gebruik van drugs, voornamelijk pillen. De documentaire laat drie personages zien waarmee men zich kan identificeren, een niet-gebruiker (Emil), een sporadische gebruiker (Kim) en een problematische gebruiker (Youri).</p> <p>De handleiding geeft een toelichting bij het lespakket 'Slik!?', informatie over de video, de lesbrieven, het Nederlandse project 'De gezonde school en genotmiddelen' en achtergrondinformatie over de werking van drugs, meer specifiek over XTC en speed.</p> <p>De lesbrieven geven een korte beschrijving van scènes uit de video, daarbij aansluitend bevatten ze opdrachten die leerlingen stimuleren zich een mening te vormen over het gebruik van pillen.</p> <p>Achteraan is ook een schema opgenomen met gegevens over soorten drugs.</p>
Doelstelling	<p>Inschatten van de risico's van gebruik</p> <p>Verantwoordelijkheid dragen voor zichzelf en anderen</p> <p>Zich een mening vormen rond druggebruik</p>
Doelgroep	Secundair onderwijs: 14-17 jaar
Info	<p> Speelduur video: 25 min.</p> <p> Handleiding: 20 pagina's</p> <p> Uitgavedatum: 1999</p> <p> Uitgave- en besteladres:          Trimbos-instituut          Verdeling voor Vlaanderen via Vlaamse Vereniging voor Geestelijke Gezondheidszorg (VVGZ)          Tenderstraat 14, 9000 Gent, ☎ 09 221 27 13</p>

 Deze video kan regionaal ontleend worden, voor adressen zie [www.vad.be/bibliotheek/literatuur/videos.html](http://www.vad.be/bibliotheek/literatuur/videos.html)

#### Opmerkingen

De video sluit aan bij het lespakket 'Slik!? Over uitgaan en drugs'. Voor meer informatie over het lespakket zie pagina 199.

Het pakket, met video, maakt deel uit van het project 'De gezonde school en genotmiddelen'.

De video is ook bruikbaar in het jeugdwerk en de bijzondere jeugdzorg.



Titel	TIENERS IN DE WOLKEN
Vorm	Video - Didactisch Handleiding
Inhoud	<p>De video bestaat uit vier portretten van jongeren tussen vijftien en achttien jaar in hun dagelijks leven, op school, met hun vrienden, waar ze uitgaan en met hun ouders. Alle vier gebruiken ze cannabis en/of XTC en geven elk voor zich aan waarom ze gebruiken, de effecten,... Aan de andere kant geven de moeders aan dat ze bezorgd zijn en hoe ze ermee omgaan. Op die manier zien we dat 'omgaan met', verschilt naargelang de gezinssituatie en de culturele achtergrond.</p> <p>In de handleiding komen de vier portretten ook aan bod. Aan de hand van opdrachten leren jongeren een mening vormen rond druggebruik.</p>
Doelstelling	Jongeren kunnen hun redenen om cannabis of XTC te gebruiken of niet te gebruiken bespreken (en de houding en de reactie van ouders hierop)
Doelgroep	De video is in eerste instantie voor ouders, maar bepaalde onderdelen ervan zijn ook bruikbaar om met jongeren te bespreken: vanaf 15 jaar
Info	<p>🕒 Speelduur video: 49 min.</p> <p>📖 Handleiding: 27 pagina's</p> <p>📅 Uitgavedatum: 2000</p> <p>📄 Uitgave- en besteladres:  Trimbos-instituut  Verdeling voor Vlaanderen via Vlaamse Vereniging voor Geestelijke  Gezondheidszorg (VVG)  Tenderstraat 14, 9000 Gent, ☎ 09 221 27 13</p> <p>📁 Deze video kan regionaal ontleend worden, voor adressen zie  <a href="http://www.vad.be/bibliotheek/literatuur/videos.html">www.vad.be/bibliotheek/literatuur/videos.html</a></p>

## Opmerkingen





De portretten kunnen gezamenlijk, maar ook onafhankelijk van elkaar gebruikt worden.

Niet alle getoonde situaties zullen even herkenbaar zijn. Alle jongeren die aan het woord komen gebruiken drugs.





In de handleiding worden suggesties gegeven hoe je deze video kan gebruiken met jongeren.

Te gebruiken in secundair onderwijs, bijzondere jeugdzorg en jeugdwerk.

Eerder geschikt voor een oudere leeftijdsgroep.

Titel	WAT DRINK JIJ EIGENLIJK?
Vorm	Video - Didactisch
Inhoud	Dit is een programma waarin allochtone jongeren praten over alcohol. De jongeren zijn allemaal tussen 15 en 25 jaar en afkomstig uit verschillende culturen (Turks, Marokkaans, Tunesisch,...). Ze praten over hun alcoholgebruik, zowel het gebruik in Nederland als in hun eigen cultuur. Ze vertellen wat ze vinden van alcoholmisbruik en wat hun ouders hen verteld hebben over alcohol.
Doelstelling	De kijk op alcoholgebruik in verschillende culturen bespreekbaar maken
Doelgroep	Onderwijs, buurt- en asielcentra: vanaf 15 jaar
Info	<p> Speelduur video: 25 min.</p> <p> Uitgavedatum: 1998</p> <p> Uitgave- en besteladres:  Nationaal Instituut voor Gezondheidsbevordering en Ziektepreventie (NIGZ)  Postbus 500, 3440 AM Woerden NL, ☎ 0348 437 600</p> <p> Ter inzage: VAD-bibliotheek</p>
Opmerkingen	<p>Er zijn twee versies: één met Turkse en één met Arabische ondertiteling.</p> <p>Er wordt geen feitelijke informatie gegeven over alcohol.</p> <p>De video is ook bruikbaar in het jeugdwerk en de bijzondere jeugdzorg.</p>

Titel	XTC: WAT IS HET EN WAT DOET HET MET JE?
Vorm	Video - Didactisch
Inhoud	Deze film gaat over XTC. Er wordt uitleg gegeven over wat XTC precies is, hoe het gemaakt wordt en wat de effecten ervan zijn. Er komen verschillende onderzoekers aan het woord die vertellen over de mogelijke gevolgen van gebruik op lange termijn. Vervolgens vertellen een paar gebruikers over hun ervaringen met XTC en wordt er een kijkje genomen op een houseparty.
Doelstelling	Informeren over XTC, risico's en effecten
Doelgroep	Secundair onderwijs, jeugdwerk en bijzondere jeugdzorg: vanaf 16 jaar
Info	<p>⌚ Speelduur video: 27 min.</p> <p>📅 Uitgavedatum: 2002</p> <p>📄 Uitgave- en besteladres:  Trimbos-instituut  Verdeling voor Vlaanderen via Vlaamse Vereniging voor Geestelijke  Gezondheidszorg (VVG)  Tenderstraat 14, 9000 Gent, ☎ 09 221 27 13</p> <p>📁 Deze video kan regionaal ontleend worden, voor adressen zie  <a href="http://www.vad.be/bibliotheek/literatuur/videos.html">www.vad.be/bibliotheek/literatuur/videos.html</a></p>
Opmerkingen	Deze video maakt deel uit van de reeks 'Out of your mind'. In deze reeks zijn ook verschenen hasj, cocaïne, diverse drugs. Ook bruikbaar voor intermediairen.

Titel	ZAPPERS
Vorm	Video - Didactisch
Inhoud	<p>De video bevat drie korte fragmenten over roken, alcohol en blowen waarin jongeren geconfronteerd worden met het gebruik en/of aanbod van deze drie producten onder leeftijdsgenoten.</p> <p>De hoofdpersonen zijn vrienden. Ze worden telkens voor een dilemma geplaatst waarbij de nadruk ligt op het maken van keuzes en de invloed van groepsdruk.</p>
Doelstelling	<p>Leerlingen laten nadenken over hun houding in keuzesituaties</p> <p>Leren omgaan met groepsdruk</p>
Doelgroep	Secundair onderwijs: 12-14 jaar
Info	<p> Speelduur video: drie fragmenten van ongeveer 2 min.</p> <p> Uitgavedatum: geen info</p> <p> Uitgave- en besteladres:</p> <p>Trimbos-instituut</p> <p>Verdeling voor Vlaanderen via Vlaamse Vereniging voor Geestelijke Gezondheidszorg (VGGG)</p> <p>Tenderstraat 14, 9000 Gent, ☎ 09 221 27 13</p> <p> Ter inzage: VAD-bibliotheek</p>
Opmerkingen	<p>De video sluit aan bij de lespakketten 'Wat uw leerlingen kunnen verwachten van alcohol' en 'Wat uw leerlingen kunnen verwachten van blowen'. De pakketten, met video, maken deel uit van het project 'De gezonde school en genotmiddelen'. Meer informatie over de lespakketten vindt u op pagina's 206 en 208.</p>

Titel	ZWART OP WIT MENINGEN VAN JONGEREN OVER DRUGS
Vorm	Video - Didactisch Handleiding
Inhoud	<p>Deze video geeft meningen van jongeren over drugs weer. De video is opgedeeld in vier afzonderlijke blokken. Tijdens de Megafestatie in Gent (1997) werd een videobackbox geïnstalleerd waar jongeren hun mening kwijt konden over tien stellingen in verband met gezondheid. Elk blok behandelt een ander aspect van druggebruik bij jongeren en kan apart worden gebruikt.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>○ Een joint roken is veel gezonder dan een pint drinken</li> <li>○ Is alcohol een zware drug?</li> <li>○ Als je rookt, heb je vrienden</li> <li>○ Alles moet, niets mag</li> </ul> <p>Verschillende jongeren geven ongezuuten hun mening en nemen duidelijke standpunten in. Een nabespreking is dan ook essentieel. De handleiding bevat achtergrondinformatie bij elke stelling of vraag en een aanzet tot nabespreking bij elke topic.</p>
Doelstelling	Zich een mening over alcohol of drugs kunnen vormen en durven uiten
Doelgroep	Secundair onderwijs, jeugdwerk en bijzondere jeugdzorg: vanaf 14 jaar
Info	<p>🕒 Speelduur video: 20 min. (5 min. per blok)</p> <p>📖 Handleiding: 12 pagina's</p> <p>📅 Uitgavedatum: 1998</p> <p>📄 Uitgave- en besteladres: VAD Vanderlindenstraat 15, 1030 Brussel, ☎ 02 423 03 33</p> <p>📁 Uitleenbaar: CAD Limburg Weg naar As 54 bus 12, 3600 Genk, ☎ 089 32 97 75</p>



inventaris preventiemateriaal

# VIDEO'S fictie

VND | VANDERLINDENSTRAAT 15 | 1030 BRUSSEL | T 02 423 03 33 | [info@vnd.be](mailto:info@vnd.be) | [www.vnd.be](http://www.vnd.be)

Titel	BASKETBALL DIARIES
Vorm	Video - Fictie
Regisseur	Kalvert, S.
Inhoud	<p>Jim Carroll is een goede student die op school in het basketbalteam zit. Als hij in aanraking komt met drugs, komt hij in een neerwaartse spiraal terecht. Samen met zijn vrienden leeft hij erop los, ze stelen wat ze nodig hebben en worden van school getrap na het gebruik van drugs voor een wedstrijd. Met Jim gaat het steeds slechter en hij wordt uit huis gezet. Verslaafd aan heroïne moet hij proberen op straat te overleven. Uiteindelijk vindt een oude vriend hem en neemt hem in huis. Daar begint het moeilijke traject van afkicken en (her)leven.</p>
Doelgroep	Vanaf 16 jaar
Info	<p>⌚ Speelduur: 90 min.</p> <p>📅 Jaar van uitgave: 1995</p>
Verkrijgbaar	<p>Videotheek</p> <p>Genre: drama</p>



Titel	LEAVING LAS VEGAS
Vorm	Video - Fictie
Regisseur	Figgis, M.
Inhoud	De film gaat over Ben, gespeeld door Nicolas Cage, wiens leven overheerst wordt door alcohol. Wanneer hij op een bepaald moment zijn job, zijn gezin en alle toekomstperspectieven verliest, besluit hij te vertrekken naar Las Vegas en zich op vier weken tijd dood te drinken. Alcohol en zelfdestructie zorgen er bijna voor dat hij er onderdoor gaat, tot hij Sera leert kennen. Hij, een impotente alcoholist, zij een hoertje op de vlucht voor haar pooier. Een onmogelijke liefde bloeit open en beïnvloedt het leven van beiden.
Doelgroep	Vanaf 16 jaar
Info	⌚ Speelduur video: 110 min. 📅 Jaar van uitgave: 1995
Verkrijgbaar	Videotheek Genre: drama

Titel	NAAR DE KLOTE!
Vorm	Video - Fictie
Regisseur	Kerkhof, I.
Inhoud	<p>De film laat de kijker kennismaken met het wereldje van de house- en technocultuur. Jacqueline en Martijn gebruiken allebei drugs en komen geleidelijk terecht in een spiraal van geweld. Martijn blijft werkloos en maakt daar blijkbaar geen probleem van, terwijl zijn vriendin een job vindt als verkoopster. Hij brengt zijn tijd blowend en drinkend door, thuis of op café, Jacqueline leert de wereld van houseparty's en XTC kennen.</p> <p>Ze wordt bevriend met twee vriendinnen en leert de drugdealer JP kennen. Ze gaat uiteindelijk akkoord om voor hem XTC-pillen te dealen en investeert het verdiende geld in de platencarrière van de twee meisjes en raakt zo verzeild in een levensgevaarlijk conflict.</p>
Doelgroep	Vanaf 16 jaar
Info	<p>⌚ Speelduur: 100 min.</p> <p>📅 Jaar van uitgave: 1995</p>
Opmerkingen	Bij deze film werd een pedagogisch dossier uitgewerkt. Meer informatie vindt u op pagina 192.
Verkrijgbaar	<p>Videotheek</p> <p>Genre: drama</p>

Titel	REQUIEM FOR A DREAM
Vorm	Video - Fictie
Regisseur	Aronofsky, D.
Inhoud	De film beschrijft het leven van Sara Goldfarb, een eenzame, door televisie geobsedeerde weduwe, haar zoon Harry, zijn vriendin Marion en zijn drugdealer-vriend Tyrone. Wanneer Sara verneemt dat ze mag deelnemen aan haar favoriete televisieshow, probeert ze te vermageren om haar dure rode jurk te kunnen dragen. Ze raakt verslaafd aan dieetpillen. Ondertussen gebruiken Harry en zijn vrienden heroïne en cocaïne. We zijn getuige van de vernietigende gevolgen en de neerwaartse spiraal waarin ze alle vier terechtkomen.
Doelgroep	Vanaf 18 jaar
Info	⌚ Speelduur: 100 min. 📅 Jaar van uitgave: 2000
Verkrijgbaar	Videotheek Genre: drama

Titel	RETURN TO PARADISE
Vorm	Video - Fictie
Regisseur	Ruben, J.
Inhoud	<p>Lewis, Tony en Sheriff ontmoeten elkaar bij toeval in Maleisië en hebben daar de tijd van hun leven: mooie vrouwen, hasj en alle tijd van de wereld. Op hun laatste gezamenlijke dag huren ze een fiets die ze, in al hun roekeloosheid, van een klif gooien.</p> <p>Twee jaar later worden Sheriff en Tony in New York benaderd door Beth Eastern, een advocate. Zij vertegenwoordigt Lewis die al die tijd al in een gevangenis in Maleisië blijkt vast te zitten. Nadat Tony en Sheriff waren vertrokken, deed de politie een inval bij Lewis op zoek naar de gehuurde fiets. In plaats van de fiets vonden ze Lewis' hasj (de hasj die de andere twee jongens hadden weggegooid bij hun vertrek), genoeg om Lewis ter dood te veroordelen. Als Sheriff en Tony niet teruggaan naar Maleisië om hun deel van de straf op te nemen, wordt Lewis binnen acht dagen opgehangen...</p>
Doelgroep	Vanaf 12 jaar
Info	<p>⌚ Speelduur video: 111 min.</p> <p>📅 Jaar van uitgave: 1998</p>
Opmerkingen	Meer rond het morele dilemma van verantwoordelijkheid opnemen en de inhoud van 'vriendschap', drugthematiek als inleiding.
Verkrijgbaar	<p>Videotheek</p> <p>Genre: drama, thriller</p>

Titel	THIRTEEN
Vorm	Dvd - Fictie
Regisseur	Hardwicke, C.
Inhoud	Op school hoort Tracy bij de beste leerlingen, tot ze in contact komt met de extravagante Evie. Wanneer Tracy de portemonnee van een vrouw steelt en haar 'idool' rijkelijk trakteert op een middagje shoppen wordt zij meteen Evie's boezemvriendin. Tracy begint met softdrugs te experimenteren en krijgt nog meer verkeerde vrienden. Tracy wordt meegesleurd in een wereld van drank, drugs, seks en feesten. Ze gooit haar hele identiteit om en dat levert de nodige spanningen op met haar moeder, haar leraren en haar oude vrienden.
Doelgroep	Vanaf 16 jaar
Info	⌚ Speelduur: 100 min. 📅 Jaar van uitgave: 2003
Opmerkingen	Op <a href="http://www.desleutel.be">www.desleutel.be</a> kunnen een aantal verwerkingsopdrachten gedownload worden die de bespreking van deze film kunnen ondersteunen.
Verkrijgbaar	Videotheek Genre: drama

Titel	TRAFFIC
Vorm	Video - Fictie
Regisseur	Soderbergh, S.
Inhoud	<p>'Traffic' verwijst naar de drugtrafiek tussen de VS en andere landen (in de film Mexico). De film laat zien welke belangen er gemoeid zijn met de drughandel en welke risico's eraan verbonden zijn.</p> <p>Om de complexiteit van het gebeuren volledig te vatten, maakt de regisseur gebruik van drie verhalen.</p> <p>Ten eerste is er de Mexicaanse politieman Javier Rodriguez die de strijd aangaat met de drugkartels van Tijuana en Obregon, maar in de luren wordt gelegd door de belangrijkste én corrupte misdaadbestrijder van Mexico, generaal Salazar.</p> <p>Vervolgens is er het verhaal van de conservatieve rechter Robert Wakefield, die belast is met de strijd tegen drugs. Hij gaat zo op in zijn werk dat hij niet eens merkt dat zijn eigen dochter heroïne gebruikt.</p> <p>Ten derde het reilen en zeilen van twee agenten, Gordon en Castro, binnen het drugteam, die het gemunt hebben op het Obregon kartel. Via de drughandelaar Eduardo Ruiz hopen ze de steenrijke drugbaron Carlos Ayala aan het kruis te nagelen. Op een zekere manier slaagt deze regisseur erin om de chaos en (soms) de hypocrisie van de 'war on drugs' op het scherm te brengen.</p>
Doelgroep	Vanaf 16 jaar
Info	<p>⌚ Speelduur: 147 min.</p> <p>📅 Jaar van uitgave: 2001</p>
Verkrijgbaar	<p>Videotheek</p> <p>Genre: drama</p>





Titel	TRAINSPOTTING
Vorm	Video - Fictie
Regisseur	Boyle, D.
Inhoud	<p>Trainspotting is een sociaal drama met als centraal thema drugs. Mark Renton doodt de tijd met het gebruiken van heroïne. Dit 'plezier' deelt hij samen met zijn vrienden. Ze lachen om de idealen van hun omgeving. "Waarom zou je een reden zoeken om te leven, als je heroïne hebt?"</p> <p>De film laat op een luchtige manier zien hoe drugs en alcohol de enige kicks zijn in het grauwe bestaan van deze Schotse jongeren. Maar ook de keerzijde van de medaille wordt belicht: een baby sterft, Mark neemt een net niet fatale dosis, een van zijn vrienden sterft aan aids,...</p> <p>Mark start moeizaam met afkicken en kan ontsnappen uit het 'junkiebestaan'... of toch niet?</p>
Doelgroep	Vanaf 16 jaar
Info	<p>⌚ Speelduur: 94 min.</p> <p>📅 Jaar van uitgave: 1996</p>
Opmerkingen	Bij deze film werd een pedagogisch dossier uitgewerkt. Meer informatie vindt u op pagina 192.
Verkrijgbaar	<p>Videotheek</p> <p>Genre: drama</p>

inventaris preventiemateriaal




# SPELMATERIAAL




VNI | VANDERLINDENSTRAAT 15 | 1030 BRUSSEL | T 02 433 00 55 | [VNI@VNI.NL](mailto:VNI@VNI.NL) | [WWW.VNI.NL](http://WWW.VNI.NL)



Titel	ALCOHOLSPEL
Vorm	Spelmateriaal
Inhoud	Het spel gaat alcoholgebruik: alcoholverslaving, de ontstaansfactoren, alcohol als middel, kenmerken van een alcoholverslaving, soorten drinkgedrag, stappen in het verslavingsproces, de vicieuze cirkel, hulpverlening en alcohol in de maatschappij.
Doelstelling	Attitudevorming ten aanzien van alcoholgebruik bij jongeren en ouders via het overbrengen van informatie en het laten ervaren van bepaalde spanningssituaties die met alcoholgebruik verband kunnen houden
Doelgroep	Vanaf 15 jaar
Info	<p><u>Duur:</u> 2 à 3 uur</p> <p><u>Aantal spelers:</u> 4-18, 1 begeleider</p> <p><u>Het spel bestaat uit:</u> vraagkaartjes, handleiding</p> <p><u>Spelverloop:</u></p> <p>Vertrekkende van een aantal vragen en situatieschetsen kunnen de spelers jetons verdienen naargelang hun gedrag. De bedoeling is zoveel mogelijk groene jetons - die wijzen op gezond gedrag - te verzamelen. Het spel vertrekt vanuit de reeds verworven kennis of attitude van de spelers.</p> <p> Uitgavedatum: niet vermeld</p> <p> Uitgave- en besteladres: Infodok/Davidsfonds Blijde Inkomststraat 79-81, 3000 Leuven, ☎ 016 31 06 50</p> <p> Uitleenbaar: CAD Limburg Weg naar As 54 bus 12, 3600 Genk, ☎ 089 32 97 75</p> <p> Ter inzage: VAD-bibliotheek</p>



Titel	BABBELSPEL
Vorm	Spelmateriaal
Inhoud	Praten over een onderwerp, praten over jezelf, non-verbale opdrachten, rollenspel, inzicht krijgen in vaardigheden en uiten van meningen over jezelf, over anderen en over diverse onderwerpen.
Doelstelling	Het 'Babbelspel' nodigt op een speelse manier uit om een aantal sociale en interpersoonlijke vaardigheden concreet te oefenen. De vaardigheden zijn opgesplitst in 6 rubrieken, die op het spelbord aangeduid zijn met 6 verschillende kleuren. Per rubriek zijn er verder 80 opdrachtkaarten in overeenkomstige kleuren. Het spel wordt best gespeeld onder begeleiding.
Doelgroep	Buitengewoon onderwijs vanaf 7 jaar
Info	<p><u>Duur:</u> min. 60 minuten</p> <p><u>Aantal spelers:</u> 2-6, 1 begeleider</p> <p><u>Het spel bestaat uit:</u> spelbord met 50 vakjes in 6 verschillende kleuren, een start- en een finishvak, dobbelstenen, pionnen, opdrachtkaarten (6 x 80) en beloningsblokjes</p> <p><u>Spelverloop:</u></p> <p>Bij aanvang van het spel zetten alle spelers hun pion op het vakje 'start' en gooien ze om beurt met de dobbelsteen. Wie het hoogste aantal ogen gooit mag het spel beginnen, waarna in wijzerzin wordt verdergespeeld. Nadat een speler zijn pion verplaatst heeft, neemt hij een opdrachtkaart van dezelfde kleur als het vakje waarop hij is terechtgekomen. Hij leest de opdracht en voert ze uit. Als de andere spelers oordelen dat de opdracht goed werd uitgevoerd, ontvangt de speler een beloningsblokje, anders niet. Het spel is uit als alle spelers het vakje 'finish' hebben bereikt of als de afgesproken speluur is bereikt. Wie als laatste de finish bereikt ontvangt 1 beloningsblokje, de voorlaatste 2, enz... Wie eerst eindigt ontvangt natuurlijk de meeste blokjes.</p>


 Uitgavedatum: 2004  
 Uitgave- en besteladres:  
Baert NV  
Essenestraat 16, 1740 Ternat, ☎ 02 583 56 56  
 Uitleenbaar  
CAD Limburg  
Weg naar As 54 bus 12, 3600 Genk, ☎ 089 32 97 75

Titel	CONTACTDOOS
Vorm	Spelmateriaal
Inhoud	Jongeren worden zelden actief betrokken bij de opvoeding. Meestal gebeurt dat pas wanneer vragen en spanningen zich hebben opgestapeld tot ze een crisis uitlokken of er sprake is van een problematische situatie. Dit spel zet jongeren en/of ouders aan om te communiceren.
Doelstelling	Communicatie tussen jongeren en/of ouders bevorderen.
Doelgroep	Jongeren vanaf 15 jaar en/of ouders
Info	<p><u>Duur</u>: afhankelijk van de wijze waarop je het speelt, reken op gemakkelijk een uur</p> <p><u>Aantal spelers</u>: vanaf 4 deelnemers</p> <p><u>Het spel bestaat uit</u>: 12 woonruimtes, 12 pionnen, 21 ringetjes in 12 verschillende kleuren, 12 stapelstaafjes, kaart die de bliksem symboliseert, 1 dobbelsteen, 225 themakaarten bestaande uit stellingen en opdrachten (waaronder enkele die gerelateerd zijn aan alcohol of andere drugs), 20 kanskaarten, 24 paskaarten, 26 stopkaarten, 4 blanco kaarten, de handleiding.</p> <p><u>Spelverloop</u>: Je hebt een grote tafel en een stoel voor elke deelnemer nodig of een ruimte waar je met zijn allen comfortabel op de grond kan zitten. De kaarten met woonruimtes worden in een vierkant op tafel gelegd. Elke groep of speler krijgt een pion en gooit met de dobbelsteen om zijn pion te verzetten. Door het vervullen van opdrachten of beantwoorden van stellingen kan men ringetjes winnen voor een staafje. De ploeg die het eerst 21 ringetjes heeft, is gewonnen. Bij dit spel hoort een goede nabespreking.</p> <p> Uitgavedatum: 2004</p> <p> Uitgave- en besteladres: In Petto, Jeugddienst Informatie en Preventie Diksmuidelaan 50, 2600 Berchem, ☎ 03 336 15 20</p> <p> Ter inzage: VAD-bibliotheek</p>

## Opmerkingen



Je kan als begeleider de kaarten over alcohol of andere drugs op voorhand selecteren en aanpassen.

Titel	DE KATER KOMT LATER
Vorm	Spelmateriaal
Inhoud	De spelers testen hun kennis over middelen zoals alcohol, geneesmiddelen en illegale drugs. Daarna wordt er van gedachten gewisseld over drugs als sociaal verschijnsel en over de persoonlijke uitdaging om eraan te weerstaan. Het spelmateriaal bestaat uit een informatief spel, maar daarnaast vind je ook een aantal stellingen voor discussie, een werkvorm voor het nagaan wat de beweegredenen zijn voor druggebruik, een werkvorm rond groepsdruk en een handleiding voor het maken van alcoholvrije cocktails.
Doelstelling	Het bevorderen van een gezonde levenswijze van jongeren
Doelgroep	Vanaf 15 jaar
Info	<p><u>Duur</u>: informatief spel: 1 à 2 uur; de andere onderdelen ongeveer 1 uur</p> <p><u>Aantal spelers</u>: 2-6, 1 begeleider</p> <p><u>Het spel bestaat uit</u>: 6 pionnen, dobbelsteen, spelbord, handleiding (70 pagina's), vraagkaartjes en een aantal rode en groene kaartjes</p> <p><u>Spelverloop</u>: Bij het informatieve spel is het de bedoeling om als eerste op het spelbord tot bij de finish te komen. Op sommige vakjes dient men vragen te beantwoorden die door de andere spelers worden beoordeeld door middel van een rood of een groen kaartje. De spelbegeleider geeft het correcte antwoord en een verklaring. Bij een goed antwoord mag men zoveel stappen vooruit gaan als men geworpen heeft, bij een fout antwoord evenveel stappen achteruit.</p> <p> Uitgavedatum: niet vermeld</p> <p> Uitgave- en besteladres: Centrum voor Geestelijke Gezondheidszorg Noorderkempen De Meander, Parklaan 162, 2300 Turnhout, ☎ 014 47 12 20</p>


 Uitleenbaar:  
CAD Limburg  
Weg naar As 54 bus 12, 3600 Genk, ☎ 089 32 97 75

Opmerkingen

De verschillende onderdelen zijn apart bruikbaar.

Titel	DE RONDE VAN BIERVLIET
Vorm	Spelmateriaal
Inhoud	Het spel gaat over alcoholgebruik in het algemeen. Er wordt niet enkel gewerkt met vragen, maar ook met vrije opdrachten.
Doelstelling	Een beeld geven van de rol die alcohol kan spelen in het leven van jongeren
Doelgroep	Vanaf 16 jaar
Info	<p><u>Duur:</u> niet bepaald</p> <p><u>Aantal spelers:</u> maximum 10 per groep, 1 begeleider</p> <p><u>Het spel bestaat uit:</u> handleiding, bordspel, vraagkaartjes, dobbelstenen, eigen bierflesjes als pionnen, folder over de grote Alcohol &amp; Drugs Kwis</p> <p><u>Spelverloop:</u> Het startpunt mogen de groepjes zelf zoeken, namelijk één van de zeven flesvakken op het bord. Je tracht een antwoord te geven op de vraag met de kleur van het vakje waarop je terecht bent gekomen. Bij een goed antwoord mag je verder, een fout antwoord levert je een katerkaart op. Als je op een flesvakje komt en je geeft een goed antwoord, dan ontvang je een drinkbewijs van die kleur. Terechtkomen op een witte fles betekent een vrije opdracht. Als je die opdracht goed hebt gedaan, mag je je katerkaart terug inleveren of je krijgt een tegoedbon. Deze bon kan je later inruilen wanneer je fout antwoordt.</p> <p> Uitgavedatum: 1992</p> <p> Uitgave- en besteladres: AVG Groningen Postbus 1024, 9701 BA Groningen NL, ☎ 050 18 23 55 Stichting Probe Postbus 2214, 9600 AE Hoogezand NL, ☎ 059 80 947 47</p>




 Uitleenbaar:  
CAD Limburg  
Weg naar As 54 bus 12, 3600 Genk ☎ 089 32 97 75

Titel	DRUGS ETC. - KAARTSPEL
Vorm	Spelmateriaal
Inhoud	Dit kaartspel bestaat uit vijf soorten spelkaarten: productkaarten (met de naam van de drug, enkele voorbeelden en straatjargon), effectkaarten (met informatie over de kortetermijneffecten en de wijze van gebruik), risicokaarten (met een beschrijving van de mogelijke gevolgen bij zwaar en regelmatig gebruik), juridische kaarten (met gegevens over de wet) en gebruikerskaarten (met een profielschets van de typische gebruiker). Bedoeling is om de kaarten aan elkaar te koppelen. Het Drugs etc.-kaartspel is een herwerking van het vroegere Druglinkspel.
Doelstelling	Het thema drugs bespreekbaar maken Kennis over verschillende drugs verhogen Waarden en normen verkennen Leren herkennen en kunnen ontkrachten van clichés/stereotype denkbeelden rond drugs en druggebruikers
Doelgroep	Vanaf 12 jaar
Info	<u>Duur:</u> ongeveer 1 uur <u>Aantal spelers:</u> 1-5, 1 begeleider <u>Het spel bestaat uit:</u> 85 kaarten (5 x 17) ingedeeld in: <ul style="list-style-type: none"> <li>○ Productkaarten: naam van een drug, voorbeelden en straatjargon</li> <li>○ Effectkaarten: effect bij gebruik</li> <li>○ Risicokaarten: lichamelijke en psychische risico's bij regelmatig of zwaar gebruik</li> <li>○ Juridische kaarten: juridische aspecten</li> <li>○ Gebruikerskaarten: stereotype beschrijving van mogelijke gebruikers</li> </ul> Handleiding: 14 pagina's

Spelverloop:

De deelnemers trachten de effectkaarten, de risicokaarten en de juridische kaarten te linken aan de productkaarten.

 Uitgavedatum: 2004

 Uitgave- en besteladres:

VAD




Vanderlindenstraat 15, 1030 Brussel, ☎ 02 423 03 33

Opmerkingen

Het spel wordt best gehanteerd om informatie te introduceren tijdens een vorming of als vertrekpunt voor een groepsgesprek over waarden en normen ten aanzien van drugs.

Dit spel kan ook gebruikt worden met intermediairen.

Titel	DRUGS INGEBLIKT
Vorm	Spelmateriaal
Inhoud	'Drugs ingeblikt' is een methodiek met foto's en stellingen om het thema drugs bespreekbaar te maken. Het geheel van foto's en stellingen is samengesteld uit vier reeksen van acht stellingen. Elk van de vier reeksen is opgebouwd rond een thema: visie op preventie, jongeren en drugs, drugs in een sociale context en genieten en recht op roes. Het gaat hier zowel om legale als illegale drugs.
Doelstelling	Een aanzet geven tot discussie of groepsgesprek over verschillende aspecten van de drugthematiek
Doelgroep	Vanaf 12 jaar
Info	<p><u>Duur</u>: niet bepaald</p> <p><u>Aantal spelers</u>: niet bepaald</p> <p><u>Het spel bestaat uit</u>: foto's, stellingenkaarten en een begeleidingsfiche</p> <p><u>Spelverloop</u>: Aan de hand van de vier reeksen van foto's en stellingen kunnen alle facetten van de drugthematiek aan bod komen. Door de discussie en het groepsgesprek kunnen eigen meningen en waarden getoetst worden aan de opvattingen van andere deelnemers en kunnen de alternatieven van de deelnemers verruimd worden.</p> <p> Uitgavedatum: 2005</p> <p> Uitgave- en besteladres: VAD Vanderlindenstraat 15, 1030 Brussel, ☎ 02 423 03 33</p>
Opmerkingen	<p>Kan gebruikt worden tijdens een vorming.</p> <p>Ook geschikt voor intermediairen die op één of andere manier met jongeren werken.</p>

Titel	DRUGSPEL
Vorm	Spelmateriaal
Inhoud	Het spel is gebaseerd op Monopoly. Net als in het gewone spel kan je straten kopen en huizen (labo's, coffeeshops, smartshops, cafés,...) bouwen. De straten verwijzen naar de verschillende drugs (anabolica, legale drugs, oppepende drugs,...). De vragen die in dit spel aan bod komen zijn alcohol- en druggerelateerd. Bovendien kan je op vakken terecht komen zoals 'overdosis' , 'boetes' en 'clean'. Deze kaarten verwijzen naar een realistische situatie of concrete boete.
Doelstelling	Kennis verwerven over alcohol en/of andere drugs
Doelgroep	Vanaf 16 jaar (ASO, TSO, BSO)
Info	<p><u>Duur</u>: korte versie 2 uur, lange versie ongeveer 4 uur (tot 2 mensen failliet zijn)</p> <p><u>Aantal spelers</u>: maximum 8 per bord</p> <p><u>Het spel bestaat uit</u>: handleiding, vraag-en-antwoordboekje, groot spelbord (70 op 70 cm), drugsgronden, vraagkaarten, kanskaarten, boetekaarten, overdosiskaarten, geld, pionnen, huizen, dobbelsteen.</p> <p><u>Spelverloop</u>: de spelers kopen drugsgronden en proberen huizen te bouwen. Wie het meeste geld en huizen verwerft, is de winnaar. Telkens als de spelers op 'vraag' komen, krijgen ze een vraag over drugs. Weten ze het juiste antwoord dan krijgen ze extra geld.</p> <p> Uitgavedatum: juli 2005</p> <p> Uitgave- en besteladres:  Stad Genk  Dieplaan 2, 3600 Genk, ☎ 089 65 42 32 of martine.boonen@genk.be</p> <p> Ter inzage: VAD-bibliotheek</p>




#### Opmerkingen

Het spel kan zowel in het vrijetijdsmilieu als in de schoolcontext gespeeld worden.

Als preventiewerker kan je het spel samen met de deelnemers voorbereiden en/of nabespreken. Zo kan je duiding geven en antwoorden op vragen die niet in het spel aan bod komen/zijn gekomen.





Het spel kan ook zonder professionele begeleider gespeeld worden aangezien de antwoorden op alle vragen zijn bijgevoegd.

Titel	GOKKEN IS DOKKEN
Vorm	Spelmateriaal
Inhoud	Jongeren kunnen door middel van het spel met elkaar in discussie gaan over kansspelen en op een creatieve manier oplossingen aandragen voor problemen met kansspelen. Het spel geeft ook inzicht in de risico's van spelen op een fruitautomaat.
Doelstelling	Jongeren op een creatieve manier laten bezig zijn rond spelen en gokken
Doelgroep	Vanaf 12 jaar
Info	<p><u>Duur:</u> 1 à 2 uur</p> <p><u>Aantal spelers:</u> 2-6, 1 begeleider</p> <p><u>Het spel bestaat uit:</u>  pionnen, dobbelstenen, spelbord, weet-vraagjes, wat-doe-je-vraagjes</p> <p><u>Spelverloop:</u>  Geef elke speler een pion. Degene die het hoogste aantal ogen gooit met de dobbelsteen mag beginnen. Het aantal ogen dat gegooit wordt, is ook het aantal stappen dat men vooruit mag. Komt de speler op een oranje nummer dan krijgt hij een weet-vraag. Komt de speler op een zwart nummer dan krijgt hij een wat-doe-je-vraag. Als de vraag goed wordt uitgevoerd dan mag de speler de volgende ronde verder. Wordt de vraag niet goed uitgevoerd dan moet de speler een beurt overslaan. De speler die het eerst bij nummer 63 is, heeft gewonnen.</p> <p> Uitgavedatum: niet vermeld</p> <p> Uitgave-adres:  Brabants Steunpunt Jeugdwelzijn (nu K2 Brabants kenniscentrum jeugd)  Koningsweg 2, 's Hertogenbosch NL  (niet meer te koop)</p> <p> Uitleenbaar:  CAD Limburg  Weg naar As 54 bus 12, 3600 Genk, ☎ 089 32 97 75</p>

Titel	HIP ZONDER TRIP
Vorm	Spelmateriaal
Inhoud	'Hip zonder trip' is een actief buitenspel. Aan de hand van geluidscassettes kruipen de deelnemers in de huid van vier verschillende jongeren. Ondergedompeld in de leefwereld van deze jongeren verkennen de deelnemers het thema drugs via denkoefeningen en doe-activiteiten.
Doelstelling	Drugs in groep bespreekbaar maken De deelnemers een beeld geven van de rol die drugs in het leven van jongeren spelen
Doelgroep	Vanaf 14 jaar
Info	<p><u>Duur:</u> ongeveer 4 uur</p> <p><u>Aantal spelers:</u> ongeveer 16, 2 begeleiders</p> <p><u>Het spel bestaat uit:</u> 4 geluidscassettes, 2 kaartspelen, 1 set fiches, 5 brochures en een handleiding (8 pagina's)</p> <p><u>Spelverloop:</u> Via opdrachten worden spelenderwijs verschillende drugs besproken (alcohol, tabak, cannabis, speed en XTC,...) en worden vaardigheden, houding en gedrag bevraagd.</p> <p> <b>Uitgavedatum:</b> 1997</p> <p> <b>Uitgave- en besteladres:</b> VAD Vanderlindenstraat 15, 1030 Brussel ☎ 02 423 03 33</p> <p> <b>Uitleenbaar:</b> CAD Limburg Weg naar As 54 bus 12, 3600 Genk ☎ 089 32 97 75</p>







Titel	IK BEN DE BAAS
Vorm	Spelmateriaal
Inhoud	<p>'Ik ben de baas' is een bordspel waarmee de thema's tabak en alcohol worden behandeld. Aan de hand van kennisvragen, gedragsvragen en opdrachten komen per thema de volgende onderwerpen aan bod:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>○ basiskennis over de middelen</li> <li>○ effecten van de middelen op gezondheid, gedrag en omgeving</li> <li>○ aspecten die het gedrag kunnen beïnvloeden, zoals groepsdruk en reclame</li> <li>○ gewoontevorming en problematisch gebruik</li> </ul>
Doelstelling	<p>Het overbrengen van informatie over tabak en alcohol  Het bespreken van goede en slechte gedragingen rond alcohol en tabak  Aanzet geven tot het bespreken van gedragsintenties</p>
Doelgroep	<p>12-18 jaar  Buitengewoon secundair onderwijs  Bijzondere jeugdzorg</p>
Info	<p><u>Duur:</u> niet bepaald  <u>Aantal spelers:</u> 5, 1 begeleider  <u>Het spel bestaat uit:</u>  5 pionnen, dobbelsteen, 75 'ik ben de baas'-muntjes, 3 types spelkaartjes: kennisvragen, gedragsvragen en doe-opdrachten, spelbord, handleiding, afzonderlijke kaartenset voor tabak en alcohol  <u>Spelverloop:</u>  Tijdens het spelen komt de speler op verschillende hokjes die corresponderen met de drie types vragen. Wanneer een speler op zo'n hokje komt en een vraag beantwoordt, kan hij een beloning krijgen (een muntje) of een straf (inleveren van een muntje). Wie na afloop van het spel de meeste muntjes heeft verzameld, is de winnaar.</p>




-  Uitgavedatum: 1993
-  Uitgave- en besteladres:  
Stichting SPONDI  
Postbus 90, 6940 BB Didam NL, ☎ 0316 22 75 85
-  Uitleenbaar:  
CAD Limburg  
Weg naar As 54 bus 12, 3600 Genk ☎ 089 32 97 75
-  Ter inzage: VAD-bibliotheek

#### Opmerkingen

Dit spel is bruikbaar als onderdeel of ter afsluiting van een lesprogramma over tabak of alcohol.  
Dit spel hoort bij een lespakket met leerboek, kopieerboek en een handleiding voor leerkrachten.




Titel	KWARTETSPEL ROKEN EN DRINKEN
Vorm	Spelmateriaal
Inhoud	Een kaartspel over roken en alcoholgebruik: het waarom, de effecten en de gevolgen van gebruik komen aan bod.
Doelstelling	Kennis over roken en drinken overbrengen
Doelgroep	Vanaf 10 à 12 jaar
Info	<p><u>Duur:</u> ongeveer 1 uur</p> <p><u>Aantal spelers:</u> 4-6, 1 begeleider</p> <p><u>Het spel bestaat uit:</u> 52 speelkaarten, 4 speelkaarten hebben steeds hetzelfde opschrift en vormen samen een kwartet.</p> <p><u>Spelverloop:</u> Iedere speler krijgt 8 kaarten, de rest wordt in het midden gelegd. Door kaarten te vragen aan elkaar kan een kwartet gevormd worden. Wanneer een kaart gevraagd wordt, maar de persoon aan wie de kaart gevraagd werd, heeft die niet, gaat de beurt verder. Wie de meeste kwartetten vormt, wint.</p> <p> <b>Uitgavedatum:</b> 2001</p> <p> <b>Uitgave- en besteladres:</b> Trimbos-instituut Verdeling voor Vlaanderen via Vlaamse Vereniging voor Geestelijke Gezondheidszorg (VGGG) Tenderstraat 14, 9000 Gent, ☎ 09 221 27 13</p> <p> <b>Uitleenbaar:</b> CAD Limburg Weg naar As 54 bus 12, 3600 Genk, ☎ 089 32 97 75</p> <p> <b>Ter inzage:</b> VAD-bibliotheek</p>
Opmerkingen	Dit kwartetspel werd ontwikkeld ter ondersteuning van het project 'De gezonde school en genotmiddelen'.





Titel	OMGAAN MET RISICO'S EEN INTERACTIEF GEZELSCHAPSSPEL
Vorm	Spelmateriaal
Inhoud	Dit spel bekijkt allerlei vormen van risicogedrag van adolescenten. Druggebruik is één vorm van risicogedrag. Zowel legale als illegale drugs komen aan bod. Bij de inschatting van het risicogehalte van bepaalde situaties kunnen zowel positieve als negatieve aspecten van druggebruik aan bod komen.
Doelstelling	Bespreken van risicogedrag van adolescenten Op zoek gaan naar alternatieven voor risicogedrag
Doelgroep	15-20 jaar
Info	<u>Duur</u> : 5 uur, maar je hoeft niet het hele spel te spelen <u>Aantal spelers</u> : 2-15, ideaal is 8, 1 begeleider <u>Het spel bestaat uit</u> : spelbord, spelmateriaal, begeleidingsvideo, begeleidingsmap en brochures. <u>Spelverloop</u> : Zes situatieschetsen (op video) tonen risicogedrag waarmee jongeren kunnen geconfronteerd worden. Aan de hand van vragen, stellingen en opdrachten (quiz, spelletjes, invuloefeningen,...) worden deze situatieschetsen verder uitgewerkt.  <div> <div></div> <div>Uitgavedatum: 1997</div> </div> <div> <div></div> <div>Uitgave-adres: Free Clinic Van Arteveldestraat 64, 2060 Antwerpen (niet meer te koop)</div> </div> <div> <div></div> <div>Uitleenbaar: CAD Limburg Weg naar As 54 bus 12, 3600 Genk ☎ 089 32 97 75</div> </div> <div> <div></div> <div>Ter inzage: VAD-bibliotheek</div> </div>

Titel	OMGAAN MET RISICO'S PLUS EEN INTERACTIEF GEZELSCHAPSSPEL
Vorm	Spelmateriaal
Inhoud	Dit spel bekijkt allerlei vormen van risicogedrag van adolescenten. Druggebruik is er één van. De spelers leren vaardigheden om de risico's van situaties en gedragingen in te schatten.
Doelstelling	Bespreken van risicogedrag van adolescenten Op zoek gaan naar alternatieven voor risicogedrag
Doelgroep	Buitengewoon secundair onderwijs, hoofdzakelijk opleidingsvorm 3 en 4, eventueel ook 2 Bijzondere jeugdzorg
Info	<p><u>Duur:</u> afhankelijk van setting en groep, maximum 10 uur</p> <p><u>Aantal spelers:</u> 2-15, ideaal is 8, 1 begeleider</p> <p><u>Het spel bestaat uit:</u> begeleidingsvideo, spelbord, vraagkaartjes, opdrachtkaartjes, stellingenkaartjes, animatiekaartjes, dobbelsteen en pionnen, handleiding en brochures, folders van de DrugLijn</p> <p><u>Spelverloop:</u> Er wordt één situatie bekeken op video, dan wordt er een vraag of stelling besproken en beantwoord. De situaties kennen geen goede of foute oplossing: hierover wordt gediscussieerd, voor- en nadelen worden afgewogen, gedragsalternatieven besproken.</p> <p> Uitgavedatum: 1999</p> <p> Uitgave- en besteladres: Vzw Leefsleutels Leopoldstraat 95, 2800 Mechelen, ☎ 015 45 94 20</p> <p> Ter inzage: VAD-bibliotheek</p>



#### Opmerkingen



Op het einde van het spel is het nuttig de jongeren een kaartje mee te geven met telefoonnummers of adressen waar ze terechtkunnen met vragen of problemen rond de besproken onderwerpen.

Titel	RECHTBANKSPEKTAKEL
Vorm	Spelmateriaal
Inhoud	Via dit pakket kunnen drie rechtbankspektakels uitgewerkt worden: 1. avondvullend programma aan de hand van stellingen 2. programma van twee avonden aan de hand van situatiebeschrijvingen 3. verkorte versie van 2. voor één avond
Doelstelling	kennis- en attitudebeïnvloeding inzake alcohol- en druggebruik
Doelgroep	Vanaf 16 jaar
Info	<p><u>Duur:</u> 1 à 2 uur</p> <p><u>Aantal spelers:</u> 6-10 (indien meer: in groepjes onderverdelen), 1 begeleider</p> <p><u>Het spel bestaat uit:</u> spelwijzer, folder forumtoneel, onderzoekboekjes (alcohol, alcohol en sport, hasj, medicijnen, gokken), folder over discussieavond met stellingen, werkboek 'barbeheer en alcoholbeleid' en 'barcode'.</p> <p><u>Spelverloop:</u> Het spel dient te worden voorbereid door een groep van ongeveer 4 mensen. Deze voorbereidingsgroep bepaalt over welke stellingen of vragen er in de subgroepjes zal worden gepraat, geeft de instructies aan het begin van de avond en zorgt ervoor dat alle groepjes aan het einde verslag uitbrengen.</p> <p> Uitgavedatum: 1992</p> <p> Uitgave- en besteladres: AVG Groningen Postbus 1024, 9701 BA Groningen NL, ☎ 050 18 23 55</p> <p> Uitleenbaar CAD Limburg Weg naar As 54 bus 12, 3600 Genk, ☎ 089 32 97 75</p>

Titel	STRAF SPUL
Vorm	Spelmateriaal
Inhoud	Geneesmiddelengebruik en gezondheid bij jongeren
Doelstelling	Jongeren leren zien hoe ze omgaan met klachten en medicatie: zelf, thuis en op school Jongeren leren voor zichzelf op te komen op het vlak van gezondheid
Doelgroep	14-17 jaar
Info	<p><u>Duur:</u> ongeveer 2 uur, ook een verkorte versie is mogelijk</p> <p><u>Aantal spelers:</u> 12-16 (eventueel in groepjes), 1 begeleider</p> <p><u>Het spel bestaat uit:</u> spelbord, 6 pionnen, gezondheidspunten (kleine schijfjes), 2 dobbelstenen, 9 stapels kaartjes (vragen met de antwoorden op de achterzijde), handleiding, stellingen en opdrachten.</p> <p><u>Spelverloop:</u> Men heeft een grote ruimte nodig met tafels en stoelen. Buitenste circuit: men doorloopt alledaagse situaties; door het beantwoorden van vragen, het beoordelen van situaties of beweringen, door geluk of ongeluk(-skaartjes) verdient of verliest men gezondheidspunten; wie geen gezondheidspunten meer heeft, gaat naar het binnenste circuit. Binnenste circuit: confrontatie met de medische wereld. Men geraakt terug uit het binnenste circuit door het goed volbrengen van een opdracht.</p> <p> Uitgavedatum: 1996</p> <p> Uitgave- en besteladres: Centrum Informatieve Spelen Naamsesteenweg 130, 3001 Leuven, ☎ 016 22 25 17</p> <p> Uitleenbaar CAD Limburg Weg naar As 54 bus 12, 3600 Genk, ☎ 089 32 97 75</p> <p> Ter inzage: VAD-bibliotheek</p>



Titel	VERSLINGERD
Vorm	Spelmateriaal
Inhoud	Het gaat er bij dit spel om dat je snel reageert en weet over welke van de zes verslingeronderwerpen (roken, drinken, eten, computeren, kleren kopen, televisiekijken) het gaat.
Doelstelling	Herkennen van verborgen verleiders als een mogelijke uitnodiging tot problematisch gebruik
Doelgroep	10-14 jaar
Info	<p><u>Duur:</u> 2 à 3 uur</p> <p><u>Aantal spelers:</u> 3-12, 1 begeleider</p> <p><u>Het spel bestaat uit:</u>  spelbord, 72 situatiekaartjes, 20 probleemkaartjes, 48 oploskaartjes, 12 anti-verslingerkaartjes, 12 overzichtskaarten en 120 fiches</p> <p><u>Spelverloop:</u>  Alle spelers zetten hun pion op start en krijgen een overzichtskaart. Er wordt een situatiekaart voorgelezen. Diegene die weet over welk van de zes thema's het gaat, geeft snel een 'piep'. Bij een goed antwoord, mag de pion een stap vooruit. Bij een fout antwoord krijgt men een fiche met een afbeelding van het foute antwoord die op de overzichtskaart wordt gelegd. Op een grijs vakje moet de speler een probleemkaartje nemen en dit linken aan het juiste oplossingskaartje. Het spel is afgelopen als een speler de finish heeft bereikt.</p> <p> Uitgavedatum: niet vermeld</p> <p> Uitgave- en besteladres:  Jeugdwerkadviesburo Janzeuven  Waldeck Pyrmontkade 904, 2518 JV Den Haag NL, ☎ 070 46 92 31  Edu'Actief  Zomerdijk 9-e, 7940 KB Meppel NL, ☎ 0522 23 52 35</p>

 Uitleenbaar  
CAD Limburg  
Weg naar As 54 bus 12, 3600 Genk, ☎ 089 32 97 75  
 Ter inzage: VAD-bibliotheek





Opmerkingen





Kan ook als bosspel gespeeld worden.





inventaris preventiemateriaal





# LESPAKKETTEN





VND | VANDERLINDENSTRAAT 15 | 1030 BRUSSEL | T 02 423 03 33 | [vnd@vnd.be](mailto:vnd@vnd.be) | [www.vnd.be](http://www.vnd.be)

Titel	ALCOHOL, EEN ANDER VERHAAL. AFSCHIED VAN GROEP 8. VOORLICHTING MET DE METHODE VERHALEND ONTWERPEN. VOOR DOCENTEN VAN GROEP 7 EN 8 VAN DE BASISCHOOL.
Vorm	Docentenhandleiding
Auteur	Trimbos-instituut
Inhoud	Bij de methode verhalend ontwerpen wordt de leerstof opgehangen aan een verhaallijn. In het verhalend ontwerp 'Afscheid van groep 8' staat, naast kennis en informatie over alcohol, het versterken van een positief zelfbeeld centraal. In de handleiding komen naast de verhaallijn onder meer de leerdoelen, de verschillende episodes in het ontwerp en praktische tips rond leeractiviteiten en materialen aan bod.
Doelstelling	Vorbereiden van leerlingen op het moment waarop zij voor de keuze komen te staan hoe zij met alcohol willen omgaan
Doelgroep	Basisonderwijs: 10-12 jaar
Info	 Omvang: 36 pagina's  Uitgavedatum: 2004  Uitgave- en besteladres: Trimbos-instituut Verdeling voor Vlaanderen via Vlaamse Vereniging voor Geestelijke Gezondheidszorg (VVGZ) Tenderstraat 14, 9000 Gent, ☎ 09 221 27 13  Ter inzage: VAD-bibliotheek
Opmerkingen	Deze handleiding maakt deel uit van het lespakket 'Alcohol, een ander verhaal' en sluit aan bij het project 'De gezonde school en genotmiddelen'.





Titel	ALCOHOL, EEN ANDER VERHAAL. HET VOORLICHTINGSBUREAU. VOORLICHTING MET DE METHODE VERHALEND ONTWERPEN. VOOR DOCENTEN VAN GROEP 7 EN 8 VAN DE BASISCHOOL.
Vorm	Docentenhandleiding
Auteur	Trimbos-instituut
Inhoud	Bij de methode verhalend ontwerpen wordt de leerstof opgehangen aan een verhaallijn. In het verhalend ontwerp 'Het voorlichtingsbureau' staan kennis en informatie over alcohol centraal. In het verhaal worden de leerlingen geconfronteerd met vragen en problemen en gaan ze actief op zoek naar informatie en antwoorden over alcohol. In de handleiding komen naast de verhaallijn onder meer de leerdoelen, de verschillende episodes in het ontwerp en praktische tips rond leeractiviteiten en materialen aan bod.
Doelstelling	Vorbereiden van leerlingen op het moment waarop zij voor de keuze komen te staan hoe zij met alcohol willen omgaan
Doelgroep	Basisonderwijs: 10-12 jaar
Info	 Omvang: 40 pagina's  Uitgavedatum: 2004  Uitgave- en besteladres: Trimbos-instituut Verdeling voor Vlaanderen via Vlaamse Vereniging voor Geestelijke Gezondheidszorg (VVG) Tenderstraat 14, 9000 Gent, ☎ 09 221 27 13  Ter inzage: VAD-bibliotheek
Opmerkingen	Deze handleiding maakt deel uit van het lespakket 'Alcohol, een ander verhaal' en sluit aan bij het project 'De gezonde school en genotmiddelen'.





Titel	ALCOHOL, EEN ANDER VERHAAL. INFORMATIEKATERN. VOORLICHTING MET DE METHODE VERHALEND ONTWERPEN. VOOR DOCENTEN VAN GROEP 7 EN 8 VAN DE BASISCHOOL.
Vorm	Docentenhandleiding
Auteur	Trimbos-instituut
Inhoud	In deze handleiding wordt stilgestaan bij de vraag waarom voorlichting over alcohol belangrijk is in het basisonderwijs, wat de methode verhalend ontwerpen inhoudt en welke rol het lespakket 'Alcohol, een ander verhaal' daarbij kan spelen.
Doelstelling	Beschrijven van het lespakket 'Alcohol, een ander verhaal' en uitleggen van de methode verhalend ontwerpen.
Doelgroep	Basisonderwijs: 10-12 jaar
Info	 Omvang: 12 pagina's  Uitgavedatum: 2004  Uitgave- en besteladres: Trimbos-instituut Verdeling voor Vlaanderen via Vlaamse Vereniging voor Geestelijke Gezondheidszorg (VGGG) Tenderstraat 14, 9000 Gent, ☎ 09 221 27 13  Ter inzage: VAD-bibliotheek
Opmerkingen	Deze handleiding maakt deel uit van het lespakket 'Alcohol, een ander verhaal' en sluit aan bij het project 'De gezonde school en genotmiddelen'.



Titel	ALCOHOL, EEN ANDER VERHAAL. RANDY EN LEA. VOORLICHTING MET DE METHODE VERHALEND ONTWERPEN. VOOR DOCENTEN VAN GROEP 7 EN 8 VAN DE BASISCHOOL.
Vorm	Docentenhandleiding
Auteur	Trimbos-instituut
Inhoud	Bij de methode verhalend ontwerpen wordt de leerstof opgehangen aan een verhaallijn. In het verhalend ontwerp 'Randy en Lea' staat het vormen van een mening over alcohol en gedrag centraal. In het verhaal worden de leerlingen geconfronteerd met vragen en problemen en gaan ze actief op zoek naar informatie en antwoorden over alcohol en gedrag. In de handleiding komen naast de verhaallijn onder meer de leerdoelen, de verschillende episodes in het ontwerp en praktische tips rond leeractiviteiten en materialen aan bod.
Doelstelling	Vorbereiden van leerlingen op het moment waarop zij voor de keuze komen te staan hoe zij met alcohol willen omgaan
Doelgroep	Basisonderwijs: 10-12 jaar
Info	 Omvang: 36 pagina's  Uitgavedatum: 2004  Uitgave- en besteladres: Trimbos-instituut Verdeling voor Vlaanderen via Vlaamse Vereniging voor Geestelijke Gezondheidszorg (VGGG) Tenderstraat 14, 9000 Gent, ☎ 09 221 27 13  Ter inzage: VAD-bibliotheek
Opmerkingen	Deze handleiding maakt deel uit van het lespakket 'Alcohol, een ander verhaal' en sluit aan bij het project 'De gezonde school en genotmiddelen'.



Titel	ALCOHOL?! LESBOEK VOOR GROEP 7 & 8 BASISONDERWIJS WERKBOEK VOOR GROEP 7 & 8 BASISONDERWIJS
Vorm	Lespakket: lesboek en werkboek voor leerlingen
Auteur	Trimbos-instituut
Inhoud	Het lesboek gaat dieper in op vragen als wat alcohol is, waarvan het gemaakt wordt, wat het met je doet, hoe mensen denken over alcohol,... Het wil leerlingen stimuleren zelf een mening te vormen, keuzes te maken om al dan niet te drinken. Het werkboek bestaat uit opdrachten bij de verschillende onderdelen van het lesboek.
Doelstelling	Werken rond het thema 'alcohol' in de klas
Doelgroep	Basisonderwijs: 10-12 jaar
Info	 Omvang: - Lesboek: 20 pagina's - Werkboek: 23 pagina's  Uitgavedatum: 2003  Uitgave- en besteladres: Trimbos-instituut Verdeling voor Vlaanderen via Vlaamse Vereniging voor Geestelijke Gezondheidszorg (VVG) Tenderstraat 14, 9000 Gent, ☎ 09 221 27 13  Ter inzage: VAD-bibliotheek
Opmerkingen	Dit pakket sluit aan bij het project 'De gezonde school en genotmiddelen'.











Titel	AL-CORDELIA WERKMAP
Vorm	Werkmap voor leerkrachten en jeugdwerkers
Auteur	MJA
Inhoud	De Al-Cordelia werkmap biedt leerkrachten en jeugdwerkers extra methodieken om rond alcohol(-pops) in groep of klas te werken.
Doelstelling	Het thema alcohol in de klas of de groep aanbrengen en verder uitdiepen. Jongeren laten nadenken over alcohol en (hun eigen) alcoholgebruik. Jongeren wijzen op de gevaren van te veel alcoholgebruik. Het verantwoord omgaan met alcohol op een aantrekkelijke manier duidelijk maken aan jongeren.
Doelgroep	Jongeren
Info	 Omvang: 12 pagina's  Uitgavedatum: 2002  Uitgave- en besteladres: MJA Sint-Jansstraat 32, 1000 Brussel, ☎ 02 515 02 52  Ter inzage: VAD-bibliotheek
Opmerkingen	Naast de werkmap ontwikkelde MJA ook de Al-Cordelia strip. Op een luchtige, humoristische manier confronteert de strip de jongere met alcopops. Voor de doelgroep 12-15-jarigen maakt u best een selectie van de strips.





Titel	COMSOVA? WERKVORMEN ROND COMMUNICATIEVE EN SOCIALE VAARDIGHEDEN VOOR HET DEELTIJDS ONDERWIJS
Vorm	Werkmap
Auteur	CGG Vlaams-Brabant Oost en de Provincie Vlaams-Brabant
Inhoud	In deze map vinden begeleiders en leerkrachten werkvormen om rond communicatieve en sociale vaardigheden te werken. De werkvormen werden onderverdeeld in hoofdstukken die samenhangen met het stadium van groepsontwikkeling, gaande van beginnende groepen die nog moeten kennismaken tot groepen waarvan de leden al voldoende op elkaar ingespeeld zijn om samen opdrachten uit te voeren, met name kennismaking, afspraken maken, communicatie, creatieve activiteiten, samenwerking, zelf- en groepsinzicht. Daarnaast zijn er ook werkvormen om de sfeer in de groep te bevorderen en een aantal spelen en organisaties waar een beroep op kan worden gedaan.
Doelstelling	Communicatie- en socialevaardigheidstraining
Doelgroep	Deeltijds Onderwijs
Info	 Omvang: Werkmap: 144 pagina's  Uitgavedatum: 2005  Uitgave- en besteladres: CGG Vlaams-Brabant Oost V. Decosterstraat 86, 3000 Leuven, ☎ 016 32 97 00  Ter inzage: VAD-bibliotheek





Titel	CONTACTSLEUTELS LEEFVAARDIGHEDEN VOOR DE EERSTE EN TWEEDE GRAAD VAN HET BASISONDERWIJS
Vorm	Lespakket: begeleidersmap, werkboek en themaboek
Auteur	De Sleutel
Inhoud	<p>De begeleidersmap omvat enerzijds basislessen, waarbij volgens een structuur gewerkt wordt rond sociale vaardigheden, gevoelens en gezondheid. Daarnaast komen ook themalessen aan bod. In de themalessen worden 'gezondheidsopvoeding, groeien en verandering, sociale verantwoordelijkheid en milieu-opvoeding' in de kijker geplaatst. Ook het thema drugs, met onderwerpen als medicijnen, alcohol, tabak, groepsdruk,... komt aan bod.</p> <p>Het werkboek sluit aan bij de basislessen en is een meegroeiboekje. Dit wil zeggen dat de leerlingen het werkboekje krijgen in het derde leerjaar en met zich meenemen tot het zesde leerjaar.</p> <p>Het themaboek is ook zo'n meegroeiboekje en sluit aan bij de themalessen waarin de leerlingen oefeningen kunnen maken. Deze oefeningen bestaan vooral uit denkoefeningen, maar daarnaast ook doe-opdrachten zoals tekenen, rollenspel,...</p>
Doelstelling	Trainen van sociale vaardigheden, leefvaardigheden
Doelgroep	Basisonderwijs: 6-10 jaar Buitengewoon lager onderwijs
Info	<p> Omvang:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Begeleidersmap: 351 pagina's</li> <li>- Werkboek: 74 pagina's</li> <li>- Themaboek: 58 pagina's</li> </ul> <p> Uitgavedatum: 2002</p>

 Uitgave- en besteladres:  
De Sleutel - Preventie,  
J. Guislainstraat 43, 9000 Gent, ☎ 09 210 87 10  
 Ter inzage: VAD-bibliotheek





Titel	DE ANTIMEID LESMAP
Vorm	Lesmap
Auteur	Leesweb
Inhoud	Het boek 'De antimeid' vormt het uitgangspunt om met leerlingen te reflecteren en te discussiëren over drugs, druggebruik en drugbeleid. De lesmap biedt twee stapsgewijs uitgewerkte lespakketten aan: één lesontwerp voor leerlingen die het boek vooraf niet gelezen hebben en één lessenreeks voor leerlingen die de roman klassikaal lezen. De map bevat bovendien achtergrondinformatie voor de leerkracht over het thema drugs en een overzicht van de drughulpverlening in Vlaanderen.
Doelstelling	Het thema drugs op een originele manier tot gespreksstof maken
Doelgroep	Secundair onderwijs: 12-14 jaar
Info	 Omvang: - Lesmap: 80 pagina's  Uitgavedatum: 2003  Uitgave- en besteladres: Leesweb Louys Frarynlaan 75/3, 2050 Antwerpen, ☎ 03 773 34 66  Ter inzage: VAD-bibliotheek
Opmerkingen	Meer informatie over het boek 'De antimeid' vindt u op pagina 5.





Titel	DE GEZONDE SCHOOL EN GENOTMIDDELEN HANDBOEK
Vorm	Handleiding
Auteur	Trimbos-instituut
Inhoud	Het project 'De gezonde school en genotmiddelen' staat een integrale aanpak voor waarbij de school op een systematische wijze aandacht besteedt aan genotmiddelen. Er is aandacht voor preventie, regelgeving, begeleiding, betrekken van ouders,... Er worden tips en mogelijkheden beschreven zodat de school de aanpak kan vertalen naar de eigen situatie.
Doelstelling	Invoeren van een gezondheidsbeleid voor genotmiddelen in de school
Doelgroep	Secundair onderwijs
Info	 Omvang: - Handleiding: 48 pagina's  Uitgavedatum: 1998  Uitgave- en besteladres: Trimbos-instituut Verdeling in Vlaanderen via Vlaamse Vereniging voor Geestelijke Gezondheidszorg (VGGG) Tenderstraat 14, 9000 Gent, ☎ 09 221 27 13  Ter inzage: VAD-bibliotheek





Titel	<p>DRUGS?!</p> <p>LESBOEK VOOR GROEP 7 &amp; 8 BASISONDERWIJS</p> <p>WERKBOEK VOOR GROEP 7 &amp; 8 BASISONDERWIJS</p>
Vorm	Lespakket: lesboek en werkboek voor leerlingen
Auteur	Trimbos-instituut
Inhoud	<p>Het lesboek gaat dieper in op vragen als wat drugs zijn, wat het met je doet, hoe mensen denken over druggebruik,... Het wil leerlingen stimuleren zelf een mening te vormen, keuzes te maken om al dan niet te gebruiken.</p> <p>Het werkboek bestaat uit opdrachten bij de verschillende onderdelen van het lesboek.</p>
Doelstelling	Werken rond het thema 'drugs' in de klas
Doelgroep	Basisonderwijs: 10-12 jaar
Info	<p> Omvang:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Lesboek: 20 pagina's</li> <li>- Werkboek: 23 pagina's</li> </ul> <p> Uitgavedatum: 2003</p> <p> Uitgave- en besteladres:</p> <p>Trimbos-instituut</p> <p>Verdeling voor Vlaanderen via Vlaamse Vereniging voor Geestelijke Gezondheidszorg (VVGZ)</p> <p>Tenderstraat 14, 9000 Gent, ☎ 09 221 27 13</p> <p> Ter inzage: VAD-bibliotheek</p>
Opmerkingen	Dit pakket sluit aan bij het project 'De gezonde school en genotmiddelen'.





Titel	DRUGS EN GOKKEN
Vorm	Lespakket: leerlingenboek en werkboek voor leerlingen
Auteur	Trimbos-instituut
Inhoud	<p>Het leerlingenboek geeft informatie over de werking van drugs, stimuleert leerlingen om na te denken over het omgaan met drugs (in de omgeving),... In het laatste hoofdstuk wordt stilgestaan bij het thema gokken (soorten spelen,...).</p> <p>Het werkboek bestaat uit opdrachten die horen bij de verschillende onderdelen van het lesboek.</p>
Doelstelling	Werken rond het thema 'drugs en gokken' in de klas
Doelgroep	Basisonderwijs: 10-12 jaar
Info	<p> Omvang:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Leerlingenboek: 24 pagina's</li> <li>- Werkboek: 22 pagina's</li> </ul> <p> Uitgavedatum: 1997</p> <p> Uitgave- en besteladres:</p> <p>Trimbos-instituut  Verdeling in Vlaanderen via Vlaamse Vereniging voor Geestelijke  Gezondheidszorg (VVGZ)  Tenderstraat 14, 9000 Gent, ☎ 09 221 27 13</p> <p> Ter inzage: VAD-bibliotheek</p>
Opmerkingen	Dit materiaal maakt deel uit van het project 'De gezonde school en genotmiddelen'.











Titel	DRUGS IN DE KLAS... EVEN SLIKKEN??!! ALCOHOL, MEDICATIE EN TABAK EERSTE GRAAD
Vorm	Begeleidersmap met werkbladen en cd-rom
Auteur	Provincie Vlaams-Brabant, Dienst welzijn en gezondheid
Inhoud	In de begeleidersmap voor de eerste graad wordt stilgestaan bij de middelen alcohol, tabak en medicatie. De werkvormen belichten telkens vier aspecten: schoolreglement, productinformatie, attitude en gedrag en begeleiding. Bij elke werkvorm worden de doelstellingen, het benodigde materiaal, de duur, de methode en eventueel aandachtspunten voor de begeleider vermeld. Aanvullend worden interessante literatuur en adressen voor bijkomende informatie meegegeven.
Doelstelling	Gebruiksklaar lesmateriaal om in de klas rond het thema drugs te werken
Doelgroep	Secundair onderwijs: 12-14 jaar
Info	 Omvang: - Begeleidersmap: 136 pagina's - Cd-rom  Uitgavedatum: 2002  Uitgave- en besteladres: Provincie Vlaams-Brabant, Dienst welzijn en gezondheid Provincieplein 1, 3010 Leuven, ☎ 016 26 73 31  Ter inzage: VAD-bibliotheek
Opmerkingen	Deze map maakt deel uit van het pakket 'Drugs in de klas... even slikken??!! Methodieken voor leerkrachten'.





Titel	DRUGS IN DE KLAS... EVEN SLIKKEN??!! ILLEGALE DRUGS, SMART DRUGS EN GOKKEN TWEDE GRAAD
Vorm	Begeleidersmap met werkbladen
Auteur	Provincie Vlaams-Brabant, Dienst welzijn en gezondheid
Inhoud	In de begeleidersmap voor de tweede graad wordt stilgestaan bij de illegale drugs en gokken. De werkvormen belichten telkens vier aspecten: schoolreglement, productinformatie, attitude en gedrag en begeleiding. Bij elke werkvorm worden de doelstellingen, het benodigde materiaal, de duur, de methode en eventueel aandachtspunten voor de begeleider vermeld. Aanvullend zijn ook interessante literatuur en adressen voor bijkomende informatie voorzien.
Doelstelling	Gebruiksklaar lesmateriaal om in de klas rond het thema drugs te werken
Doelgroep	Secundair onderwijs: 14-16 jaar
Info	 Omvang: - Begeleidersmap: 99 pagina's  Uitgavedatum: 2002  Uitgave- en besteladres: Provincie Vlaams-Brabant, Dienst welzijn en gezondheid Provincieplein 1, 3010 Leuven, ☎ 016 26 73 31  Ter inzage: VAD-bibliotheek
Opmerkingen	Deze map maakt deel uit van het pakket 'Drugs in de klas... even slikken??!! Methodieken voor leerkrachten'.





Titel	DRUGS IN DE KLAS... EVEN SLIKKEN??!! DRUGS ALGEMEEN DERDE GRAAD
Vorm	Begeleidersmap met werkbladen
Auteur	Provincie Vlaams-Brabant, Dienst welzijn en gezondheid
Inhoud	In de begeleidersmap voor de derde graad komen legale en illegale drugs en gokken aan bod. De werkvormen belichten telkens vier aspecten: schoolreglement, productinformatie, attitude en gedrag en begeleiding. Bij elke werkvorm worden de doelstellingen, het benodigde materiaal, de duur, de methode en eventueel aandachtspunten voor de begeleider vermeld. Aanvullend wordt interessante literatuur en adressen voor bijkomende informatie voorzien.
Doelstelling	Gebruiksklaar lesmateriaal om in de klas rond het thema drugs te werken
Doelgroep	Secundair onderwijs: 16-18 jaar
Info	 Omvang: - Begeleidersmap: 141 pagina's  Uitgavedatum: 2002  Uitgave- en besteladres: Provincie Vlaams-Brabant, Dienst welzijn en gezondheid Provincieplein 1, 3010 Leuven, ☎ 016 26 73 31  Ter inzage: VAD-bibliotheek
Opmerkingen	Deze map maakt deel uit van het pakket 'Drugs in de klas... even slikken??!! Methodieken voor leerkrachten'.

Titel	ENERGIZE 2: SPEELSE GROEPSACTIVITEITEN
Vorm	Handleiding voor leerkrachten
Auteur	Leefsleutels
Inhoud	<p>In 'Energize 2' verzamelde Leefsleutels 101 werkvormen om in de klas te gebruiken. Het zijn spelideeën die niet alleen in de les Leefsleutels, maar ook in andere lessen, activiteiten of projecten kunnen gebruikt worden: opwarmers, ijsbrekers, groepsverdelende oefeningen, doe-oefeningen,... Bij elke werkvorm wordt er ruim aandacht besteed aan doelstellingen, reflectievragen en suggesties. De verschillende werkvormen werden gebundeld per fase van het groepsproces:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>○ De groep vormt zich</li> <li>○ De groep legt zijn normen vast</li> <li>○ De groep 'strijdt' om de plaatsen</li> <li>○ De groep oefent zijn vaardigheden</li> <li>○ De groep neemt afscheid</li> </ul>
Doelstelling	Samen leven en leren in groep
Doelgroep	Secundair onderwijs Bijzondere jeugdzorg Jeugdwerk
Info	<p> Omvang:            - Handleiding: 126 pagina's</p> <p> Uitgavedatum: 2001</p> <p> Uitgave- en besteladres:            Vzw Leefsleutels            Leopoldstraat 95, 2800 Mechelen, ☎ 015 45 94 20</p> <p> Ter inzage: VAD-bibliotheek</p>





Titel	GEZOND GENIETEN ACTIVITEITEN- EN LESSENPAKKET OM OP EEN TOFFE MANIER GEZOND TE LEVEN KENNISMAKINGSPROJECT
Vorm	Documentatiemap
Auteur	Broeders van Liefde
Inhoud	De map is een greep uit de lessen- en actiepakketten 'Gezond genieten voor het kleuteronderwijs' en 'Gezond genieten voor het basisonderwijs'.
Doelstelling	Informereren
Doelgroep	Kleuter- en basisonderwijs
Info	 Omvang: - Documentatiemap: 35 pagina's  Uitgavedatum: 1997  Uitgave- en besteladres: Vzw Boekenprokuur Broeders van Liefde Stationsstraat 36, 3980 Tessenderlo, ☎ 013 66 72 83  Ter inzage: VAD-bibliotheek
Opmerkingen	Sluit aan bij de pakketten 'Gezond genieten voor het kleuteronderwijs' en 'Gezond genieten voor het basisonderwijs'.





Titel	GEZOND GENIETEN LESSENPAKKET OM OP EEN TOFFE MANIER GEZOND TE LEVEN KLEUTERONDERWIJS
Vorm	Lessenpakket: begeleidersmap en tekeningenset
Auteur	Broeders van Liefde
Inhoud	De begeleidersmap omvat activiteiten en lessen waarin vormen van verslaving (snoep, televisie,...) worden besproken, ervaringen met gezond gebruik meegegeven worden en alternatieven worden aangeboden. De map bestaat uit drie grote delen. Het eerste deel omvat een brainstorm rond het belangstellingscentrum (BC) 'gezond genieten'. Het tweede deel beschrijft een weekverloop met uitgeschreven dagschema's rond het BC 'plezierig gezond' en het derde deel integreert de occasionele BC in de vaste BC om het thema 'gezond genieten' actueel te houden en om via herhaling tot goede gewoonten te komen.
Doelstelling	De aandacht van kleuters vestigen op het belang van gezonde levensgewoonten
Doelgroep	Kleuteronderwijs
Info	 Omvang: - Begeleidersmap: 357 pagina's - Tekeningenset: 46 tekeningen op A3-formaat  Uitgavedatum: 1997  Uitgave- en besteladres: Vzw Boekenprokuur Broeders van Liefde Stationsstraat 36, 3980 Tessenderlo, ☎ 013 66 72 83  Ter inzage: VAD-bibliotheek





Titel	GEZOND GENIETEN LESSENPAKKET OM OP EEN TOFFE MANIER GEZOND TE LEVEN LAGER ONDERWIJS: EERSTE LEERJAAR
Vorm	Lessenpakket: begeleidersmap en tekeningenset
Auteur	Broeders van Liefde
Inhoud	De begeleidersmap bestaat uit inleidende teksten bij activiteiten of lessen, waarmee leerkrachten de kinderen aanzetten kritisch te kijken naar wat er in het alledaagse leven gebeurt op vlak van genieten, ontspannen,... Kinderen moeten gestimuleerd worden tot weerbaarheid, tot 'neen' kunnen zeggen. De map legt het accent op het werken aan een gezond zelfbeeld en werken aan gezonde voeding. Bij elk onderdeel worden informatie en opdrachten aangereikt.
Doelstelling	De aandacht van de leerlingen vestigen op het belang van gezonde levensgewoonten Kinderen aanzetten tot weerbaarheid en motiveren om 'neen' te zeggen
Doelgroep	Basisonderwijs: 6-7 jaar
Info	 Omvang: - Begeleidersmap: 59 pagina's - Tekeningenset: 23 tekeningen op A3-formaat  Uitgavedatum: 1997  Uitgave- en besteladres: Vzw Boekenprokuur Broeders van Liefde Stationsstraat 36, 3980 Tessenderlo, ☎ 013 66 72 83  Ter inzage: VAD-bibliotheek





Titel	GEZOND GENIETEN LESSENPAKKET OM OP EEN TOFFE MANIER GEZOND TE LEVEN LAGER ONDERWIJS: TWEEDE LEERJAAR
Vorm	Lessenpakket: begeleidersmap en tekeningenset
Auteur	Broeders van Liefde
Inhoud	De begeleidersmap bestaat uit inleidende teksten bij activiteiten of lessen, waarmee leerkrachten kinderen aanzetten om kritisch te kijken naar wat er in het alledaagse leven gebeurt op vlak van genieten, ontspannen,... Kinderen moeten gestimuleerd worden tot weerbaarheid, tot 'neen' kunnen zeggen. De map legt het accent op het werken aan gezonde eet- en drinkgewoonten (snoepen, frisdrank). Bij elk onderdeel worden informatie (aan de hand van krantenartikels, verhalen) en opdrachten voorzien. Aanvullend is er een ganzenbordspel.
Doelstelling	De aandacht van de leerlingen vestigen op het belang van gezonde levensgewoonten Kinderen aanzetten tot weerbaarheid en motiveren om 'neen' te zeggen
Doelgroep	Basisonderwijs: 7-8 jaar
Info	 Omvang: - Begeleidersmap: 77 pagina's - Tekeningenset: 23 tekeningen op A3-formaat  Uitgavedatum: 1997  Uitgave- en besteladres: Vzw Boekenprokuur Broeders van Liefde Stationsstraat 36, 3980 Tessenderlo, ☎ 013 66 72 83  Ter inzage: VAD-bibliotheek











Titel	GEZOND GENIETEN LESSENPAKKET OM OP EEN TOFFE MANIER GEZOND TE LEVEN LAGER ONDERWIJS: DERDE LEERJAAR
Vorm	Lessenpakket: begeleidersmap en tekeningenset
Auteur	Broeders van Liefde
Inhoud	De begeleidersmap bestaat uit inleidende teksten bij activiteiten of lessen, waarmee leerkrachten de kinderen aanzetten kritisch te kijken naar wat er in het alledaagse leven gebeurt op vlak van genieten, ontspannen,... Kinderen moeten gestimuleerd worden tot weerbaarheid, tot 'neen' kunnen zeggen. De map legt het accent op het werken aan een gezond zelfbeeld, gezonde leefgewoonten en gezonde maaltijden. Informatie aan de hand van teksten, tabellen, illustraties.
Doelstelling	De aandacht van de leerlingen vestigen op het belang van gezonde levensgewoonten Kinderen aanzetten tot weerbaarheid en motiveren om 'neen' te zeggen
Doelgroep	Basisonderwijs: 8-9 jaar
Info	 Omvang: - Begeleidersmap: 167 pagina's - Tekeningenset: 23 tekeningen op A3-formaat  Uitgavedatum: 1997  Uitgave- en besteladres: Vzw Boekenprokuur der Broeders van Liefde Stationsstraat 36, 3980 Tessenderlo, ☎ 013 66 72 83  Ter inzage: VAD-bibliotheek





Titel	GEZOND GENIETEN LESSENPAKKET OM OP EEN TOFFE MANIER GEZOND TE LEVEN LAGER ONDERWIJS: VIERDE LEERJAAR
Vorm	Lessenpakket: begeleidersmap en tekeningenset
Auteur	Broeders van Liefde
Inhoud	De begeleidersmap bestaat uit inleidende teksten bij activiteiten of lessen, waarmee leerkrachten de kinderen aanzetten kritisch te kijken naar wat er in het alledaagse leven gebeurt op vlak van genieten, ontspannen,... Kinderen moeten gestimuleerd worden tot weerbaarheid, tot 'neen' kunnen zeggen. De map legt het accent op televisiekijken, computerspelletjes, het tegengaan van gokverslaving en het werken aan een positief maatschappijbeeld. Bij elk onderdeel zijn informatie en opdrachten voorzien.
Doelstelling	De aandacht van de leerlingen vestigen op het belang van gezonde levensgewoonten Kinderen aanzetten tot weerbaarheid en motiveren om 'neen' te zeggen
Doelgroep	Basisonderwijs: 9-10 jaar
Info	 Omvang: - Begeleidersmap: 117 pagina's - Tekeningenset: 23 tekeningen op A3-formaat  Uitgavedatum: 1997  Uitgave- en besteladres: Vzw Boekenprokuur der Broeders van Liefde Stationsstraat 36, 3980 Tessenderlo, ☎ 013 66 72 83  Ter inzage: VAD-bibliotheek

Titel	GEZOND GENIETEN LESSENPAKKET OM OP EEN TOFFE MANIER GEZOND TE LEVEN LAGER ONDERWIJS: VIJFDE LEERJAAR
Vorm	Lessenpakket: begeleidersmap en tekeningenset
Auteur	Broeders van Liefde
Inhoud	De begeleidersmap bestaat uit inleidende teksten bij activiteiten of lessen, waarmee leerkrachten de kinderen aanzetten kritisch te kijken naar wat er in het alledaagse leven gebeurt op vlak van genieten, ontspannen,... Kinderen moeten gestimuleerd worden tot weerbaarheid, tot 'neen' kunnen zeggen. De map legt het accent op beslissingen nemen, 'neen' zeggen en leren samenwerken. Bij elk onderdeel zijn informatie en opdrachten voorzien.
Doelstelling	De aandacht van de leerlingen vestigen op het belang van gezonde levensgewoonten Kinderen aanzetten tot weerbaarheid en motiveren om 'neen' te zeggen
Doelgroep	Basisonderwijs: 10-11 jaar
Info	 Omvang: - Begeleidersmap: 69 pagina's - Tekeningenset: 23 tekeningen op A3-formaat  Uitgavedatum: 1997  Uitgave- en besteladres: Vzw Boekenprokuur der Broeders van Liefde Stationsstraat 36, 3980 Tessenderlo, ☎ 013 66 72 83  Ter inzage: VAD-bibliotheek

Titel	GEZOND GENIETEN LESSENPAKKET OM OP EEN TOFFE MANIER GEZOND TE LEVEN LAGER ONDERWIJS: ZESDE LEERJAAR
Vorm	Lessenpakket: begeleidersmap en tekeningenset
Auteur	Broeders van Liefde
Inhoud	De begeleidersmap bestaat uit inleidende teksten bij activiteiten of lessen, waarmee leerkrachten de kinderen aanzetten kritisch te kijken naar wat er in het alledaagse leven gebeurt op vlak van genieten, ontspanning nemen,... . Kinderen moeten gestimuleerd worden tot weerbaarheid, tot 'neen' kunnen zeggen. De map legt het accent op weerbaarheid ('neen zeggen') en omgaan met gevoelens (rond roken, alcohol drinken,...). Er zijn informatie en opdrachten voorzien bij elk onderdeel.
Doelstelling	De aandacht van de leerlingen vestigen op het belang van gezonde levensgewoonten Kinderen aanzetten tot weerbaarheid en motiveren om 'neen' te zeggen
Doelgroep	Basisonderwijs: 11-12 jaar
Info	 Omvang: - Begeleidersmap: 97 pagina's - Tekeningenset: 23 tekeningen op A3-formaat  Uitgavedatum: 1997  Uitgave- en besteladres: Vzw Boekenprokuur der Broeders van Liefde Stationsstraat 36, 3980 Tessenderlo, ☎ 013 66 72 83  Ter inzage: VAD-bibliotheek



Titel	GEZONDHEID, JE KUNT ER ZELF IETS AAN DOEN GEZONDHEIDSRISICO'S
Vorm	Lessenpakket: begeleidersmap voor de leerkracht en een diskette
Auteur	Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie (VIG)
Inhoud	De begeleidersmap bevat achtergrondinformatie rond het thema 'gezondheidsrisico's' met aanvullend een waaier van ideeën en tips voor activiteiten voor kleuters, 6-8-jarigen, 8-10-jarigen en 10-12-jarigen. Met de activiteiten wordt aandacht gegeven aan gezondheid(srisico's) door roken, medicatiegebruik, alcohol, stress,... De diskette bevat werkbladen met opdrachten voor de leerlingen.
Doelstelling	Inzicht geven in gezondheidsrisico's
Doelgroep	Kleuter- en basisonderwijs
Info	 Omvang: - Begeleidersmap: 148 pagina's - Diskette  Uitgavedatum: 1998  Uitgave- en besteladres: Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie (VIG) G. Schildknechtstraat 9, 1020 Brussel, ☎ 02 422 49 49  Ter inzage: VAD-bibliotheek

Titel	GEZONDHEID, JE KUNT ER ZELF IETS AAN DOEN SOCIALE VAARDIGHEDEN
Vorm	Lessenpakket: begeleidersmap voor de leerkracht en een diskette
Auteur	Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie (VIG)
Inhoud	De begeleidersmap bevat achtergrondinformatie rond het thema 'sociale vaardigheden' met aanvullend een waaier van ideeën en tips voor activiteiten voor kleuters, 6-8-jarigen, 8-10-jarigen en 10-12-jarigen. Met de activiteiten wordt aandacht gegeven aan goede communicatie, het hanteren van conflicten en vermijden van vooroordelen. De diskette bevat werkbladen met opdrachten voor de leerlingen.
Doelstelling	Aanleren van sociale vaardigheden
Doelgroep	Kleuter- en basisonderwijs
Info	 Omvang: - Begeleidersmap: 86 pagina's - Diskette  Uitgavedatum: 1998  Uitgave- en besteladres: Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie (VIG) G. Schildknechtstraat 9, 1020 Brussel, ☎ 02 422 49 49  Ter inzage: VAD-bibliotheek

Titel	GEZONDHEID, JE KUNT ER ZELF IETS AAN DOEN ZELFCONCEPT
Vorm	Lessenpakket: begeleidersmap voor de leerkracht en een diskette
Auteur	Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie (VIG)
Inhoud	De begeleidersmap bevat achtergrondinformatie rond het thema 'zelfconcept' met aanvullend een waaier van ideeën en tips voor activiteiten voor kleuters, 6-8-jarigen, 8-10-jarigen en 10-12-jarigen. Met de activiteiten wordt aandacht gegeven aan de ontwikkeling van het zelfconcept en de zelfachting en het bouwen aan een correct zelfbeeld. De diskette bevat werkbladen met opdrachten voor de leerlingen.
Doelstelling	Inzicht geven in het zelfconcept 'wie ben ik?' en een positief zelfbeeld kunnen vormen.
Doelgroep	Kleuter- en basisonderwijs
Info	 Omvang: - Begeleidersmap: 34 pagina's - Diskette  Uitgavedatum: 1998  Uitgave- en besteladres: Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie (VIG) G. Schildknechtstraat 9, 1020 Brussel, ☎ 02 422 49 49  Ter inzage: VAD-bibliotheek





Titel	HET GAT IN DE HAAG CONTACTSLEUTELS LEEFVAARDIGHEDEN IN HET KLEUTERONDERWIJS EN DE EERSTE TWEE JAREN VAN HET BASISONDERWIJS
Vorm	Lespakket: begeleidersmap, verhalenboek en cd-rom
Auteur	De Sleutel
Inhoud	De begeleidersmap biedt leerkrachten de kans om aan de hand van verhalen uit het verhalenboek te werken rond verschillende leefvaardigheden (beslissingen nemen, fouten maken, elkaar helpen,...). Op die manier kunnen activiteiten plaatsvinden die gericht zijn op groepswork en samenwerking. In het verhalenboek komen groenten tot leven die, elk met hun eigen verhaal, de lezers en luisteraars meenemen doorheen verschillende situaties die inzicht geven in leefvaardigheden. Via deze aanpak leren kinderen nadenken over wat goed en slecht is, hun mening vormen, samenwerken,... De cd-rom bevat verhaaltjes uit 'Het gat in de haag', voorgelezen door Nolle Versyp.
Doelstelling	Trainen van sociale vaardigheden, leefvaardigheden
Doelgroep	Kleuter- en basisonderwijs: 3-8 jaar Buitengewoon lager onderwijs
Info	<div> <div></div> <div>Omvang:</div> </div> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Begeleidersmap: 293 pagina's</li> <li>- Verhalenboek: 84 pagina's</li> <li>- Cd-rom</li> </ul> <div> <div></div> <div>Uitgavedatum: 2001</div> </div>











 Uitgave- en besteladres:  
De Sleutel - Preventie  
J. Guislainstraat 43, 9000 Gent, ☎ 09 210 87 10  
 Ter inzage: VAD-bibliotheek




Opmerkingen





Meer informatie over het verhalenboek 'Het gat in de haag' vindt u op pagina 20.





Titel	LEEFSLEUTELS IN ACTIE PLUS
Vorm	Reeks van 6 projectbundels
Auteur	Leefsleutels
Inhoud	De projectbundels 'Leefsleutels in actie plus' bieden lesideeën voor het werken aan sociale vaardigheden binnen een bepaald thema, met name: relaties en seksualiteit, vandalisme, drugs, cultuurverschillen, stages en eetgewoonten.
Doelstelling	Socio-emotionele vaardigheidstraining Projectbundel 'Drugs': drugpreventie voor tieners
Doelgroep	Hogere jaren BuSO en BSO
Info	 Omvang: 6 projectbundels  Uitgavedatum: 2000  Uitgave- en besteladres: Vzw Leefsleutels Leopoldstraat 95, 2800 Mechelen, ☎ 015 45 94 20  Ter inzage: VAD-bibliotheek
Opmerkingen	De projectbundels zijn afzonderlijk verkrijgbaar. De reeks vormt een vervolg op het basisprogramma voor BuSO en BSO 'Leefsleutels voor jongeren plus'.





Titel	LEEFSLEUTELS IN ACTIE: VAARDIGHEDENGIDS LEEFSLEUTELS IN ACTIE: PROJECTEN
Vorm	Twee pakketten (boeken)
Auteur	Leefsleutels
Inhoud	<p>In 'De Vaardighedengids' vinden leerkrachten en begeleiders een waaier aan activiteiten om met jongeren van de tweede en de derde graad te werken aan persoonlijke en sociale vaardigheden. Bij de verschillende vaardigheden zijn specifieke doelstellingen vermeld die aansluiten bij de vakoverschrijdende eindtermen sociale vaardigheden.</p> <p>Het boek 'Projecten' is opgebouwd van theorie naar praktijk. Het biedt een gedetailleerd stappenplan voor leerkrachten en begeleiders die met hun leerlingen een project rond sociale vaardigheden willen opzetten.</p>
Doelstelling	Socio-emotionele vaardigheidstraining
Doelgroep	Secundair onderwijs, (voornamelijk) ASO en TSO: 15-18 jaar
Info	<p> Omvang:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Vaardighedengids: 116 pagina's</li> <li>- Projecten: 143 pagina's</li> </ul> <p> Uitgavedatum: 2000</p> <p> Uitgave- en besteladres:</p> <p>Vzw Leefsleutels Leopoldstraat 95, 2800 Mechelen, ☎ 015 45 94 20</p> <p> Ter inzage: VAD-bibliotheek</p>

Titel	LEEFSLEUTELS IN HET JEUGDWERK
Vorm	Begeleidersmap met werkbladen en opdrachtkaarten
Auteur	Leefsleutels
Inhoud	<p>Het programma is een instrument om in het jeugdwerk te werken aan sociale vaardigheden, persoonlijke ontwikkeling en risicogedrag. De begeleidersmap bevat algemene informatie voor het werken met Leefsleutels, waar je als begeleider op moet letten en hoe je best aan de slag kunt gaan. Nadien volgen verschillende thema's rond persoonlijke en sociale vaardigheden: groepssfeer, zelfbeeld, communicatie, gevoelens, vriendschap, beslissen, risicogedrag. De map bevat een waaier van activiteiten gaande van een binnenspel tot een bosspel.</p> <p>Aanvullend zijn er ook opdrachtenkaartjes rond elk thema opgenomen.</p>
Doelstelling	Jongeren op verschillende momenten ruggeleuning bieden tijdens hun zoektocht doorheen de adolescentie
Doelgroep	Jeugdwerk
Info	<p> Omvang: - Begeleidersmap: 186 pagina's</p> <p> Uitgavedatum: 1999</p> <p> Uitgave- en besteladres: Vzw Leefsleutels Leopoldstraat 95, 2800 Mechelen, ☎ 015 45 94 20</p> <p> Ter inzage: VAD-bibliotheek</p>





Titel	LEEFSLEUTELS VOOR JONGEREN - EERSTE JAAR
Vorm	Lespakket: handleiding en werkboek
Auteur	Leefsleutels
Inhoud	<p>Het lespakket biedt leerkrachten en leerlingen materiaal aan om op een interactieve en ervaringsgerichte wijze aan sociale vaardigheden te werken. De handleiding bundelt een dertigtal lessen onderverdeeld in vijf thema's die elkaar opvolgen.</p> <p>Het werkboek is een bundel waarin jongeren oefeningen kunnen maken en voor zichzelf ervaringen en ideeën voor de toekomst kunnen neerschrijven.</p>
Doelstelling	Algemene preventie van allerlei vormen van risicovol gedrag
Doelgroep	Secundair onderwijs, ASO en TSO: eerste jaar
Info	<p> Omvang:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Begeleidersmap: 80 pagina's</li> <li>- Werkboek: 64 pagina's</li> </ul> <p> Uitgavedatum: 2004</p> <p> Uitgave- en besteladres:</p> <p>Vzw Leefsleutels  Leopoldstraat 95, 2800 Mechelen, ☎ 015 45 94 20</p> <p> Ter inzage: VAD-bibliotheek</p>

Titel	LEEFSLEUTELS VOOR JONGEREN PLUS
Vorm	Lespakket: begeleidersmap (op cd-rom) en werkboek
Auteur	Leefsleutels
Inhoud	<p>De cd-rom biedt leerkrachten instructies bij het werken rond zes thema's (groepsvorming, zelfvertrouwen, omgaan met risico's,...) en is uitgewerkt voor en gericht naar de specifieke doelgroep van het Buitengewoon Secundair Onderwijs.</p> <p>Het werkboek behandelt tevens deze zes thema's en bestaat uit denk- en doe-opdrachten waarbij jongeren spelenderwijs de theorie kunnen toepassen.</p>
Doelstelling	Socio-emotionele vaardigheidstraining
Doelgroep	Buitengewoon secundair onderwijs (eerste, tweede en derde jaar) Het pakket is tevens bruikbaar in het beroepssecundair onderwijs
Info	<p> Omvang:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Cd-rom</li> <li>- Werkboek: 64 pagina's</li> </ul> <p> Uitgavedatum: 1999</p> <p> Uitgave- en besteladres:</p> <p>Vzw Leefsleutels Leopoldstraat 95, 2800 Mechelen, ☎ 015 45 94 20</p> <p> Ter inzage: VAD-bibliotheek</p>

Titel	LEEFSLEUTELS VOOR JONGEREN - THEMA'S
Vorm	Lespakket: handleiding en drie werkboeken
Auteur	Leefsleutels
Inhoud	Het lespakket werkt rond vier thema's: kennismaking en groepsvorming, weerbaarheid, vriendschap en omgaan met verschillen. Afhankelijk van de interesse en de noden van de leerlingen en van de prioriteiten van de begeleider, kan je een keuze maken uit lessen en activiteiten rond deze thema's. Bij de thema's vriendschap, weerbaarheid en omgaan met verschillen hoort een werkboek voor de leerlingen.
Doelstelling	Socio-emotionele vaardigheidstraining
Doelgroep	Secundair onderwijs, ASO en TSO: tweede en derde jaar
Info	 Omvang: <ul style="list-style-type: none"> <li>- Handleiding Thema's: 104 pagina's</li> <li>- Werkboek Vriendschap: 24 pagina's</li> <li>- Werkboek Weerbaarheid: 24 pagina's</li> <li>- Werkboek Omgaan met verschillen: 24 pagina's</li> </ul>  Uitgavedatum: 2004  Uitgave- en besteladres: Vzw Leefsleutels Leopoldstraat 95, 2800 Mechelen, ☎ 015 45 94 20  Ter inzage: VAD-bibliotheek
Opmerkingen	Het lespakket is een aanvulling bij Leefsleutels voor Jongeren - Eerste jaar.

Titel	LEERLINGEN, SCHOOL EN GENOTMIDDELEN HANDLEIDING
Vorm	Handleiding
Auteur	Trimbos-instituut
Inhoud	De handleiding 'Leerlingen, school en genotmiddelen' gaat in op het principe van de leerlingparticipatie en leerlingmentoren en legt, aan de hand van een stappenplan, uit wat de invoering van leerlingmentoring - een werkvorm waarin leerlingen elkaar ondersteunen en adviseren - inhoudt. Aanvullend worden voorbeelden gegeven van een vragenlijst, een enquête, een brief naar ouders,...
Doelstelling	Een handleiding bieden om de methodiek 'leerlingmentoring' op maat van de school in te voeren
Doelgroep	Secundair onderwijs
Info	 Omvang: - Handleiding: 42 pagina's  Uitgavedatum: 2000  Uitgave- en besteladres: Trimbos-instituut Verdeling in Vlaanderen via Vlaamse Vereniging voor Geestelijke Gezondheidszorg (VGGG) Tenderstraat 14, 9000 Gent, ☎ 09 221 27 13  Ter inzage: VAD-bibliotheek
Opmerkingen	Deze handleiding maakt deel uit van het project 'De gezonde school en genotmiddelen'.






Titel	LEERLINGMENTOR IN HET VOORTGEZET ONDERWIJS
Vorm	Lespakket: trainershandleiding en werkboek voor leerlingen
Auteur	Trimbos-instituut
Inhoud	<p>'Leerlingmentor' is een training voor leerlingen die leerlingmentor - een werkvorm waarin leerlingen elkaar ondersteunen en adviseren - worden. De trainershandleiding bestaat uit twee delen. Het eerste deel gaat over informatie en organisatie van de training: uitgangspunten, trainingsdoelen, groepsgrootte, planning,... Het tweede deel behandelt acht thema's (een thema/bijeenkomst): communiceren, gebruik van genotmiddelen, pesten, groepsdruk,...</p> <p>Bij de trainershandleiding hoort een werkboek voor leerlingen met een samenvatting van iedere bijeenkomst, opdrachten, een verwijkskaart,...</p>
Doelstelling	Het verbeteren van de sociale, communicatieve en begeleidingsvaardigheden van leerlingen die leerlingmentor worden
Doelgroep	Secundair onderwijs
Info	<p> Omvang:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Trainershandleiding: 61 pagina's</li> <li>- Werkboek: 40 pagina's</li> </ul> <p> Uitgavedatum: 2000</p> <p> Uitgave- en besteladres:</p> <p>Trimbos-instituut  Verdeling in Vlaanderen via Vlaamse Vereniging voor Geestelijke  Gezondheidszorg (VVG)  Tenderstraat 14, 9000 Gent, ☎ 09 221 27 13</p> <p> Ter inzage: VAD-bibliotheek</p>

## Opmerkingen



Dit pakket maakt deel uit van het project 'De gezonde school en genotmiddelen'. Om de training in zijn geheel te kunnen geven is extra materiaal nodig, onder meer de video 'Drugs, geestverruimende programma's'. Meer informatie over de video vindt u op pagina 95.

Titel	MIEMBO EEN PROJECT VOOR HET BASISONDERWIJS MIEMBO VLIEGT UIT
Vorm	Begeleidersmap, voorleesboek, brochure voor ouders en een handpop
Auteur	Leefsleutels
Inhoud	<p>Miembo is de naam van een vrolijk figuurtje dat tot leven komt in verhalen en activiteiten. Hij tracht de kinderen te helpen bij het omgaan met angst, verdriet, problemen,... en stimuleert ze om op een leuke manier met anderen om te gaan.</p> <p>De begeleidersmap omvat twee activiteiten per kleuterklas of leerjaar, waarbij de eerste gaat over sociale vaardigheden om zich goed te voelen op school en de tweede meer aandacht geeft aan het bevorderen van het welbevinden. 'Miembo vliegt uit' is een voorleesboek voor kleuters en leerlingen uit het lager onderwijs.</p>
Doelstelling	Ondersteunend materiaal aanreiken om op lange termijn te werken aan een positief schoolklimaat en aan de ontwikkeling van sociale vaardigheden, om zo het welbevinden van alle kinderen te stimuleren en depressie zo veel mogelijk te voorkomen
Doelgroep	Kleuter- en basisonderwijs: 4-12 jaar
Info	<p>📖 Omvang:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Begeleidersmap</li> <li>- Voorleesboek</li> <li>- Ouderbrochure</li> <li>- Handpop</li> </ul> <p>📅 Uitgavedatum: 2000</p>

 Uitgave- en besteladres:  
Vzw Leefsleutels  
Leopoldstraat 95, 2800 Mechelen,  015 45 94 20  
 Ter inzage: VAD-bibliotheek





Opmerkingen

Meer informatie over het voorleesboek 'Miembo vliegt uit' vindt u op pagina 32.

Titel	<p>ONDER INVLOED ONDERWEG? SLIK!?</p> <p>LES MATERIAAL VOOR PRAKTIJSCHOOL EN LEERWEG-ONDERSTEUNEND ONDERWIJS</p>
Vorm	Lespakket: docentenhandleiding en werkmap met leskaarten
Auteur	Trimbos-instituut
Inhoud	<p>De docentenhandleiding bevat drie hoofdstukken. In het eerste hoofdstuk wordt beschreven hoe het onderwijs genotmiddelen een plaats kan geven en hoe pakketten kunnen gebruikt worden. Het tweede hoofdstuk geeft informatie over de bedoeling en werkvorm van de leskaart en de antwoorden op de opdrachten. Hoofdstuk 3 omvat extra informatie over drugs/alcohol en het verkeer, productinformatie,...</p> <p>Deel 1 van de werkmap met leskaarten sluit aan bij het pakket 'Onder invloed onderweg' en gaat over genotmiddelengebruik en verkeer. Deel 2 van de map sluit aan bij 'Slik!?' en gaat in op het thema uitgaan en gebruik.</p>
Doelstelling	Voorkomen van riskant experimenteel gedrag
Doelgroep	<p>Buitengewoon secundair onderwijs</p> <p>Beroepssecundair onderwijs</p>
Info	<p> Omvang:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Docentenhandleiding: 32 pagina's</li> <li>- Werkbladen</li> </ul> <p> Uitgavedatum: 2000</p> <p> Uitgave- en besteladres:</p> <p>Trimbos-instituut</p> <p>Verdeling in Vlaanderen via Vlaamse Vereniging voor Geestelijke Gezondheidszorg (VGGG)</p> <p>Tenderstraat 14, 9000 Gent, ☎ 09 221 27 13</p> <p> Ter inzage: VAD-bibliotheek</p>

## Opmerkingen





Dit materiaal sluit aan bij het lespakket 'Slik!? Over uitgaan en drugs' en maakt deel uit van het project 'De gezonde school en genotmiddelen'.






Titel	ONDER INVLOED ONDERWEG? OVER ALCOHOL, DRUGS EN VERKEER BOVENBOUW VOORTGEZET ONDERWIJS
Vorm	Lessenpakket: handleiding voor de leerkracht, leerlingenboek, video en diskettes
Auteur	Trimbos-instituut
Inhoud	De handleiding bestaat uit een toelichting over het lessenpakket en het project 'De gezonde school en genotmiddelen' en (achter)grondinformatie over alcohol, drugs en verkeer. In bijlage vinden we voorbeeldteksten voor een brief, folder of artikel voor ouders. Het leerlingenboek omvat informatie over alcohol, drugs en verkeer, ervaringen van jongeren,... De video stimuleert de discussie rond de thematiek. De diskettes bevatten onder meer een kennistest en antwoorden.
Doelstelling	Leerlingen vergaren kennis over alcohol, drugs en verkeer en worden zich bewust van de risico's die ontstaan wanneer iemand rijdt onder invloed
Doelgroep	Secundair onderwijs: 14-18 jaar
Info	 Omvang: - Handleiding: 40 pagina's - 2 leerlingenboekjes: 14 pagina's - 2 diskettes - Video: 8 min.  Uitgavedatum: 1999  Uitgave- en besteladres: Trimbos-instituut Verdeling voor Vlaanderen via Vlaamse Vereniging voor Geestelijke Gezondheidszorg (VGGG) Tenderstraat 14, 9000 Gent, ☎ 09 221 27 13  Ter inzage: VAD-bibliotheek





#### Opmerkingen





Het pakket sluit aan bij het project 'De gezonde school en genotmiddelen'.  
Meer informatie over de video vindt u op pagina 101.







Titel	OP JE GEZONDHEID
Vorm	Lessenpakket: handleiding voor leerkrachten, werkboek voor leerlingen
Auteur	Vaes, R. (et al.)
Inhoud	De handleiding bestaat uit een uitgebreid aanbod van informatie voor de leerkracht - algemene achtergrondinformatie over druggebruik en vrijetijdsbesteding, uitleg bij de opzet en het gebruik van de handleiding - om vervolgens meer specifiek in te gaan op verschillende thema's rond drugs, alcohol, roken, medicatie. Verder vindt men in de handleiding ook achtergrondliteratuur, een overzicht van didactisch materiaal en adressen. Het werkboekje bevat toepassingen op de theorie, uitgewerkt in overzichtelijke oefeningen aansluitend bij de thema's.
Doelstelling	Gezondheidsopvoeding: verantwoordelijkheid opnemen, zelf beslissen, werken aan een gezondheidsbewuste levensstijl
Doelgroep	Secundair onderwijs, BSO - Project Algemene Vakken: 14-16 jaar
Info	 Omvang: - Handleiding: 377 pagina's - Werkboekje: 54 pagina's  Uitgavedatum: 1997  Uitgave- en besteladres: Wolters Plantyn Motstraat 32, 2800 Mechelen, ☎ 015 36 36 36  Ter inzage: VAD-bibliotheek

Titel	<p>ouders, school en genotmiddelen</p> <p>handleiding</p>
Vorm	Handleiding
Auteur	Trimbos-instituut
Inhoud	De handleiding 'Ouders, school en genotmiddelen' beschrijft - in het kader van het invoeren van een schoolbeleid rond genotmiddelen - activiteiten en mogelijkheden om ouderparticipatie op school te organiseren. Aan bod komt: informatie over ouderparticipatie, hoe een ouderavond organiseren,...
Doelstelling	Ondersteuning geven bij het betrekken van ouders in het kader van een schoolbeleid rond genotmiddelen
Doelgroep	Secundair onderwijs
Info	<p> Omvang:</p> <p>- Handleiding: 32 pagina's</p> <p> Uitgavedatum: 1998</p> <p> Uitgave- en besteladres:</p> <p>Trimbos-instituut</p> <p>Verdeling in Vlaanderen via Vlaamse Vereniging voor Geestelijke Gezondheidszorg (VGGG)</p> <p>Tenderstraat 14, 9000 Gent,  09 221 27 13</p> <p> Ter inzage: VAD-bibliotheek</p>
Opmerkingen	Deze handleiding maakt deel uit van het project 'De gezonde school en genotmiddelen'.

Titel	PEDAGOGISCH DOSSIER DRUGSVERSLAVING TRAINSPOTTING, NAAR DE KLOTE!
Vorm	Documentatiemap
Auteur	Sociale Filmactie
Inhoud	Het pedagogisch dossier omvat een technische fiche, een korte inhoud en een analyse van beide films. Bij deze analyse worden een aantal algemene vragen voor de kijkers (leerlingen) geformuleerd. De vragen zijn ingedeeld in drie groepen: drugspecifieke, inhoudelijke en eigen beleving. Afsluitend worden aanvullende filmrecensies, literatuurlijsten en persartikels rond de twee films voorzien.
Doelstelling	Bespreekbaar maken van verschillende aspecten van druggebruik aan de hand van de films 'Trainspotting' en 'Naar de klote!'.
Doelgroep	Secundair onderwijs: 15-18 jaar
Info	 Omvang: - Pedagogisch dossier: 49 pagina's  Uitgavedatum: 1999  Uitgave- en besteladres: Sociale Filmactie President Kennedypark 2, 8500 Kortrijk, ☎ 056 22 67 93  Ter inzage: VAD-bibliotheek
Opmerkingen	Meer informatie over de films 'Trainspotting' en 'Naar de klote' vindt u op pagina's 113 en 118.





Titel	REGLEMENTEREN EN GENOTMIDDELEN HANDLEIDING: VOORTGEZET ONDERWIJS
Vorm	Handleiding
Auteur	Trimbos-instituut
Inhoud	De handleiding 'Reglementeren en genotmiddelen' biedt aanknopingspunten om een goed reglement over genotmiddelen op te stellen. In het handboek wordt stilgestaan bij de redenen voor een reglement, implementatie van regels, overtredingen, de (Nederlandse) wetgeving. Er wordt ook een voorbeeldreglement gepresenteerd.
Doelstelling	Opmaken van een schoolreglement over genotmiddelen
Doelgroep	Secundair onderwijs
Info	 Omvang: - Handleiding voor leerkrachten: 32 pagina's  Uitgavedatum: 1997  Uitgave- en besteladres: Trimbos-instituut Verdeling in Vlaanderen via Vlaamse Vereniging voor Geestelijke Gezondheidszorg (VVG) Tenderstraat 14, 9000 Gent, ☎ 09 221 27 13  Ter inzage: VAD-bibliotheek
Opmerkingen	De wetgeving is van toepassing in Nederland, maar niet in België. Deze handleiding maakt deel uit van het project 'De gezonde school en genotmiddelen'.

Titel	ROKEN, ALCOHOL EN DRUGS?!
Vorm	Docentenhandleiding
Auteur	Trimbos-instituut
Inhoud	Deze handleiding geeft informatie over wat belangrijk is aan voorlichting over genotmiddelen, wat de school aan voorlichting kan doen, een beschrijving van mogelijke materialen en hoe deze in de praktijk gebruikt kunnen worden. Verder zijn de antwoorden van de les- en werkboekjes Alcohol?! en Drugs?! opgenomen.
Doelstelling	Werken rond het thema genotmiddelen op school
Doelgroep	Basisonderwijs
Info	<p>📖 Omvang: 48 pagina's</p> <p>📅 Uitgavedatum: 2003</p> <p>📄 Uitgave- en besteladres:  Trimbos-instituut  Verdeling voor Vlaanderen via Vlaamse Vereniging voor Geestelijke  Gezondheidszorg (VVGZ)  Tenderstraat 14, 9000 Gent, ☎ 09 221 27 13</p> <p>📖 Ter inzage: VAD-bibliotheek</p>





Titel	ROKEN, DRINKEN, DRUGS EN GOKKEN LESPAKKET VOOR HET VOORTGEZET SPECIAAL ONDERWIJS
Vorm	Lespakket: docentenhandleiding en werkmap met leskaarten
Auteur	Trimbos-instituut
Inhoud	<p>De docentenhandleiding bestaat uit drie hoofdstukken. In het eerste hoofdstuk wordt ingegaan op het project 'De gezonde school en genotmiddelen' en op het lespakket (welk materiaal er allemaal opgenomen is, hoe werken met de leskaarten,...). Het tweede hoofdstuk geeft per leskaart aan welke vaardigheden geoefend worden, welke boodschap de leskaart geeft,... Hoofdstuk drie omvat extra informatie (literatuur, adressen,...).</p> <p>De leskaarten behandelen verschillende onderwerpen: roken, drinken, gevolgen van druggebruik,...</p>
Doelstelling	Voorkomen van riskant experimenteel gedrag
Doelgroep	Buitengewoon secundair onderwijs: eerste, tweede en derde jaar
Info	<p> Omvang:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Docentenhandleiding: 44 pagina's</li> <li>- Leskaarten</li> </ul> <p> Uitgavedatum: 1998</p> <p> Uitgave- en besteladres:</p> <p>Trimbos-instituut Verdeling in Vlaanderen via Vlaamse Vereniging voor Geestelijke Gezondheidszorg (VGGG) Tenderstraat 14, 9000 Gent, ☎ 09 221 27 13</p> <p> Ter inzage: VAD-bibliotheek</p>





## Opmerkingen

Dit lespakket maakt deel uit van het project 'De gezonde school en genotmiddelen'.

Titel	ROKEN EN DRINKEN
Vorm	Lespakket: leerlingenboek en werkboek voor leerlingen
Auteur	Trimbos-instituut
Inhoud	<p>Het leerlingenboek geeft informatie over de werking van tabak en alcohol, stimuleert leerlingen om na te denken over het omgaan met roken en drinken (in de omgeving),...</p> <p>Het werkboek bestaat uit opdrachten die horen bij de verschillende onderdelen van het lesboek.</p>
Doelstelling	Werken rond het thema 'roken en drinken' in de klas
Doelgroep	Basisonderwijs: 10-12 jaar
Info	<p> Omvang:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Leerlingenboek: 24 pagina's</li> <li>- Werkboek: 22 pagina's</li> </ul> <p> Uitgavedatum: 1997 (leerlingenboek), 1999 (werkboek)</p> <p> Uitgave- en besteladres:</p> <p>Trimbos-instituut  Verdeling in Vlaanderen via Vlaamse Vereniging voor Geestelijke  Gezondheidszorg (VGGG)  Tenderstraat 14, 9000 Gent, ☎ 09 221 27 13</p> <p> Ter inzage: VAD-bibliotheek</p>
Opmerkingen	Dit materiaal maakt deel uit van het project 'De gezonde school en genotmiddelen'.








Titel	SIGNALEREN, BEGELEIDEN EN GENOTMIDDELEN: HANDBOEK VOORTGEZET ONDERWIJS
Vorm	Handleiding
Auteur	Trimbos-instituut
Inhoud	De handleiding 'Signaleren, begeleiden en genotmiddelen' gaat over de zorg voor leerlingen. Een goede organisatie van het zorgsysteem op school vergt het signaleren en begeleiden van leerlingen met problemen. Er wordt ingegaan op signaleren, met als doel het zichtbaar maken van problemen, op de aard van problemen, om dan in te gaan op wat de school kan doen. Aanvullend wordt een overzicht van signalen per product gegeven.
Doelstelling	Organiseren van een zorgsysteem op school
Doelgroep	Secundair onderwijs
Info	 Omvang: - Handleiding: 24 pagina's  Uitgavedatum: 1996  Uitgave- en besteladres: Trimbos-instituut Verdeling in Vlaanderen via Vlaamse Vereniging voor Geestelijke Gezondheidszorg (VGGG) Tenderstraat 14, 9000 Gent, ☎ 09 221 27 13  Ter inzage: VAD-bibliotheek
Opmerkingen	Deze handleiding maakt deel uit van het project 'De gezonde school en genotmiddelen'.



Titel	SLIK!? OVER UITGAAN EN DRUGS
Vorm	Pakket: docentenhandleiding, lesbrieven en video
Auteur	Trimbos-instituut
Inhoud	<p>De handleiding is een toelichting bij de video en de lesbrieven en geeft informatie over het project 'De gezonde school en genotmiddelen' en achtergrondinformatie over de werking van XTC en speed.</p> <p>De lesbrieven geven een korte beschrijving van scènes uit de video en bevatten opdrachten om leerlingen te stimuleren zich een mening te vormen over het gebruik van pillen.</p> <p>Er is ook een schema opgenomen met gegevens over soorten drugs.</p>
Doelstelling	Leerlingen zijn bereid en in staat de risico's van druggebruik (XTC en speed) in te schatten en zich verantwoordelijk te gedragen met het oog op hun eigen gezondheid en die van anderen
Doelgroep	Secundair onderwijs: 14-17 jaar
Info	<p> <b>Omvang:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Handleiding: 20 pagina's</li> <li>- 2 lesbrieven</li> <li>- Video</li> </ul> <p> <b>Uitgavedatum:</b> 1999</p> <p> <b>Uitgave- en besteladres:</b>  Trimbos-instituut  Verdeling voor Vlaanderen via Vlaamse Vereniging voor Geestelijke  Gezondheidszorg (VVG)  Tenderstraat 14, 9000 Gent, ☎ 09 221 27 13</p> <p> <b>Ter inzage:</b> VAD-bibliotheek</p>

## Opmerkingen

Dit materiaal maakt deel uit van het project 'De gezonde school en genotmiddelen'.  
Een beschrijving van de video 'Slik!? Over uitgaan en drugs' vindt u op pagina 103.

Titel	STERKER DAN DRANK LESBOEKJE VOOR HET VERKEERSONDERWIJS OVER RIJDEN ONDER INVLOED
Vorm	Lespakket: lesboek, video en diaserie
Auteur	Nationaal Instituut voor Gezondheidsbevordering en Ziektepreventie (NIGZ)
Inhoud	Het lesboekje behandelt het thema rijden onder invloed, zowel onder invloed van alcohol, drugs als medicatie. Aan bod komt: productinformatie over deze drie middelen, een kennistest over rijden onder invloed en (achteraan in het lesboekje) de Nederlandse Wegenverkeerswet. De video geeft, naast informatie over het effect van alcohol op het rijgedrag, aanleiding tot discussie over het thema 'rijden onder invloed'.
Doelstelling	Aan de hand van productinformatie inzicht geven in rijden onder invloed, de gevolgen ervan en hoe ze kunnen voorkomen worden
Doelgroep	Secundair onderwijs
Info	 Omvang: - Lesboekje: 20 pagina's - Video - Diaserie  Uitgavedatum: 1998  Uitgave- en besteladres: Nationaal Instituut voor Gezondheidsbevordering en Ziektepreventie (NIGZ) Postbus 500, 3440 AM Woerden NL, ☎ 0348 43 76 00  Ter inzage: VAD-bibliotheek
Opmerkingen	De Wegenverkeerswet is van toepassing in Nederland, maar niet in België. Meer informatie over de video vindt u op pagina 83.



Titel	TOEKA LEEFSLEUTELS VOOR HET BASISONDERWIJS TOEKA IN DE WOLKEN TOEKA ONDERSTEBOVEN
Vorm	Begeleidersmap voor de leerkracht Te kopiëren brochure voor ouders Twee voorleesboeken
Auteur	Leefsleutels
Inhoud	In de begeleidersmap vindt men bruikbare theoretische achtergronden, uitgewerkte activiteiten en eenvoudige tips om rond sociale vaardigheden te werken in de klas. De activiteitenbundel bevat twee uitgewerkte thema's per leerjaar, waarbij aandacht gaat naar werkvormen om onmiddellijk aan de slag te gaan met deze thema's. 'Toeka in de wolken' is een prentenboek voor kleuters en 'Toeka ondersteboven' is een verhalenboek voor de lagere school.
Doelstelling	De ontwikkeling van sociale vaardigheden stimuleren om het algemeen welbevinden van kinderen te verhogen
Doelgroep	Kleuter- en basisonderwijs
Info	<div>  Omvang: <ul style="list-style-type: none"> <li>- Begeleidersmap</li> <li>- Prentenboek</li> <li>- Verhalenboek</li> </ul> </div> <div>  Uitgavedatum: 2001 </div>

 Uitgave- en besteladres:  
Vzw Leefsleutels  
Leopoldstraat 95, 2800 Mechelen, ☎ 015 45 94 20  
 Ter inzage: VAD-bibliotheek




#### Opmerkingen



Meer informatie over het prentenboek 'Toeka in de wolken' en het verhalenboek 'Toeka ondersteboven' vindt u op pagina's 52 en 53.

Titel	UNPLUGGED PREVENTIEF WERKEN NA EEN VOORSTELLING OVER DRUGS IN DE MIDDELBARE SCHOOL
Vorm	Lespakket: handleiding voor leerkrachten en werkboek voor leerlingen
Auteur	De Sleutel
Inhoud	<p>De handleiding bestaat uit drie delen. Het eerste deel geeft achtergrondinformatie over de verschillende middelen, over preventief denken, sociale vaardigheden als preventie,... Het tweede deel bevat lessen en activiteiten die gestructureerd zijn rond de volgende thema's:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>○ Drugs en groepsvorming in de klas</li> <li>○ Drugs en mislukken</li> <li>○ Drugs en samenwerken als groep</li> <li>○ Drugs en theater</li> <li>○ Drugs en testen (kennistest,...)</li> <li>○ Drugs en aids</li> <li>○ Drugs en verhalen</li> <li>○ Drugs en uitgaan</li> </ul> <p>Het derde luik bestaat uit een artikel en suggesties om ouders te betrekken bij het preventief werken.</p> <p>Het leerlingenboek bevat geïllustreerde werkbladen met opdrachten rond de verschillende onderwerpen.</p>
Doelstelling	Een toneelstuk, film, boek of een andere kunstvorm over drugs uitwerken in de klas
Doelgroep	Secundair onderwijs
Info	<p>📖 Omvang:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Handleiding: 109 pagina's</li> <li>- Leerlingenboek: 31 pagina's</li> </ul> <p>📅 Uitgavedatum: 2002</p>

 Uitgave- en besteladres:  
De Sleutel - preventie  
J. Guislainstraat 43, 9000 Gent, ☎ 09 210 87 10  
 Ter inzage: VAD-bibliotheek








Titel	WAT UW LEERLINGEN KUNNEN VERWACHTEN VAN ALCOHOL
Vorm	Lessenpakket: docentenhandleiding en leerlingenboek 'Wat je kan verwachten van alcohol'
Auteur	Trimbos-instituut
Inhoud	<p>De docentenhandleiding bevat informatie over het project 'De gezonde school en genotmiddelen' en over de methodiek van de lessen. Er worden tevens lessuggesties en achtergrondinformatie gegeven over het thema 'alcohol'.</p> <p>In de leerlingenboeken komen drie hoofdstukken aan bod:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>○ Weet hoe het werkt: feitelijke informatie over alcohol</li> <li>○ Weet wat je wilt: voor- en nadelen van alcohol, een mening vormen over alcohol</li> <li>○ Weet wat je doet: eigen keuze maken en standpunt innemen</li> </ul>
Doelstelling	De leerlingen zijn bereid en in staat de risico's van alcohol drinken in te schatten en zich verantwoordelijk te gedragen met het oog op hun eigen gezondheid en die van anderen
Doelgroep	Secundair onderwijs: 12-14 jaar
Info	<p> <b>Omvang:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Handleiding: 32 pagina's</li> <li>- 2 leerlingenboekjes: 24 pagina's</li> </ul> <p> <b>Uitgavedatum:</b> 2001</p> <p> <b>Uitgave- en besteladres:</b>  Trimbos-instituut  Verdeling voor Vlaanderen via Vlaamse Vereniging voor Geestelijke Gezondheidszorg (VVGZ)  Tenderstraat 14, 9000 Gent, ☎ 09 221 27 13</p>

 Uitleenbaar:  
CAD Limburg  
Weg naar As 54 bus 12, 3600 Genk, ☎ 089 32 97 75  
 Ter inzage: VAD-bibliotheek

#### Opmerkingen

Maakt deel uit van de 'Genotmiddelenreeks' uit het project 'Gezonde school en genotmiddelen'.  
Bij dit lespakket kan men de video 'Zappers' gebruiken. De video bevat korte fragmenten over alcohol, blowen en roken. Meer informatie over deze video vindt u op pagina 109.




Titel	WAT UW LEERLINGEN KUNNEN VERWACHTEN VAN BLOWEN
Vorm	Lessenpakket: docentenhandleiding en leerlingenboek 'Wat je kan verwachten van blowen'
Auteur	Trimbos-instituut
Inhoud	<p>De handleiding bevat informatie over het project 'De gezonde school en genotmiddelen' en over de methodiek van de lessen. Er worden tevens lessuggesties en achtergrondinformatie over het thema 'blowen' gegeven.</p> <p>In de leerlingenboeken komen drie hoofdstukken aan bod:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>○ Weet hoe het werkt: feitelijke informatie over blowen</li> <li>○ Weet wat je wilt: voor- en nadelen van blowen, een mening vormen over blowen</li> <li>○ Weet wat je doet: eigen keuze maken en standpunt innemen</li> </ul>
Doelstelling	Leerlingen zijn bereid en in staat de risico's van blowen in te schatten en zich verantwoordelijk te gedragen met het oog op hun eigen gezondheid en die van anderen
Doelgroep	Secundair onderwijs: 12-15 jaar
Info	<p> Omvang:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Handleiding: 32 pagina's</li> <li>- 2 leerlingenboekjes: 24 pagina's</li> </ul> <p> Uitgavedatum: 2001</p> <p> Uitgave- en besteladres:</p> <p>Trimbos-instituut  Verdeling voor Vlaanderen via Vlaamse Vereniging voor Geestelijke Gezondheidszorg (VVGZ)  Tenderstraat 14, 9000 Gent, ☎ 09 221 27 13</p>



 Uitleenbaar:  
CAD Limburg  
Weg naar As 54 bus 12, 3600 Genk, ☎ 089 32 97 73  
 Ter inzage: VAD-bibliotheek

#### Opmerkingen

Maakt deel uit van de 'Genotmiddelenreeks' uit het project 'De gezonde school en genotmiddelen'.





Bij het lespakket kan men de video 'Zappers' gebruiken. De video bevat korte fragmenten over alcohol, blowen en roken. Meer informatie over deze video vindt u op pagina 109.

Titel	WAT UW LEERLINGEN KUNNEN VERWACHTEN VAN GOKKEN
Vorm	Lessenpakket: docentenhandleiding en leerlingenboek 'Wat je kan verwachten van gokken'
Auteur	Trimbos-instituut
Inhoud	<p>De handleiding bevat informatie over het project 'De gezonde school en genotmiddelen' en over de methodiek van de lessen. Er worden tevens lessuggesties en achtergrondinformatie gegeven over het thema 'gokken'.</p> <p>In de leerlingenboeken komen drie hoofdstukken aan bod:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>○ Weet hoe het werkt: feitelijke informatie over gokken</li> <li>○ Weet wat je wilt: voor- en nadelen van gokken, een mening vormen over gokken</li> <li>○ Weet wat je doet: eigen keuze maken en standpunt innemen</li> </ul>
Doelstelling	Leerlingen zijn bereid en in staat de risico's van gokken in te schatten en zich verantwoordelijk te gedragen met het oog op hun eigen gezondheid en die van anderen
Doelgroep	Secundair onderwijs: 12-15 jaar
Info	<p> <b>Omvang:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Handleiding: 32 pagina's</li> <li>- 2 leerlingenboekjes: 16 pagina's</li> </ul> <p> <b>Uitgavedatum:</b> 1998 (leerlingenboek: 2001)</p> <p> <b>Uitgave- en besteladres:</b>  Trimbos-instituut  Verdeling voor Vlaanderen via Vlaamse Vereniging voor Geestelijke Gezondheidszorg (VVGZ)  Tenderstraat 14, 9000 Gent, ☎ 09 221 27 13</p>

 Uitleenbaar  
CAD Limburg  
Weg naar As 54 bus 12, 3600 Genk, ☎ 089 32 97 75  
 Ter inzage: VAD-bibliotheek

#### Opmerkingen

Maakt deel uit van de 'Genotmiddelenreeks' uit het project 'De gezonde school en genotmiddelen'.

Titel	WAT UW LEERLINGEN KUNNEN VERWACHTEN VAN XTC
Vorm	Lespakket: docentenhandleiding en leerlingenboek 'Wat je kunt verwachten van XTC'
Auteur	Trimbos-instituut
Inhoud	<p>De handleiding bevat beknopte informatie over het niveau en de opbouw van het leerlingenboekje, een toelichting bij de visie van waaruit het onderwerp XTC behandeld wordt en een indicatie voor tijdsindeling. Daarna worden alle opdrachten voor de leerlingen kort besproken. Afsluitend wordt extra informatie over XTC geboden.</p> <p>Het leerlingenboek geeft informatie en opdrachten bij volgende vragen: 'Wat moet je weten over XTC?', 'Wat is je mening over XTC?' en 'Wat ga je doen?'.</p>
Doelstelling	Lesgeven over het onderwerp 'XTC'
Doelgroep	Secundair onderwijs: 15-18 jaar
Info	<p> <b>Omvang:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Docentenhandleiding: 16 pagina's</li> <li>- Leerlingenboek: 16 pagina's</li> </ul> <p> <b>Uitgavedatum:</b> 1996</p> <p> <b>Uitgave- en besteladres:</b>  Trimbos-instituut  Verdeling in Vlaanderen via Vlaamse Vereniging voor Geestelijke Gezondheidszorg (VVGZ)  Tenderstraat 14, 9000 Gent, ☎ 09 221 27 13</p> <p> <b>Ter inzage:</b> VAD-bibliotheek</p>
Opmerkingen	Dit materiaal maakt deel uit van het project 'De gezonde school en genotmiddelen'.

Om aanvullingen en correcties door te geven kan u gebruik maken van deze invulblaadjes.

#### JEUGDBOEKEN

Vorm ☐ Jeugdboek – Fictie  
☐ Jeugdboek - Getuigenis  
☐ Jeugdboek - Informatief

Titel \_\_\_\_\_

Auteur \_\_\_\_\_

Uitgave \_\_\_\_\_

Inhoud \_\_\_\_\_

Doelgroep \_\_\_\_\_

Aantal pagina's \_\_\_\_\_



## VIDEO'S

Vorm

☐ Video - Didactisch

☐ Video - Fictie

Titel

\_\_\_\_\_

Regisseur

alleen voor fictie \_\_\_\_\_


Inhoud

\_\_\_\_\_

Doelstelling

alleen voor didactische \_\_\_\_\_

Info

 Speelduur video: \_\_\_\_ min.

 Uitgavedatum: \_\_\_\_\_

 Uitgave- en besteladres: alleen voor didactische

\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

## SPELMATERIAAL

Titel \_\_\_\_\_

Inhoud \_\_\_\_\_

Doelstelling \_\_\_\_\_

Doelgroep \_\_\_\_\_

### Info


 Duur: \_\_\_\_\_


Aantal spelers: \_\_\_\_\_

Het spel bestaat uit: \_\_\_\_\_

Spelverloop: \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

 Uitgavedatum: \_\_\_\_\_

 Uitgave- en besteladres:

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

## LESPAKKET

Titel

---

Auteur

---

Inhoud

---


Doelstelling


---


Doelgroep

---

Info

 Omvang: \_\_\_\_\_ pagina's

 Uitgavedatum: \_\_\_\_\_

 Uitgave- en besteladres:

---

---

---

---



V.O.: E. Matheys | Vanderlindestraat 15 | 1030 Brussel